

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.12.24 13:12:37)

Dame i gospodo, poštovani građani Crne Gore, kolege poslanici i poslanice, počinjemo rad.

Primjenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno je da postoji kvorum potreban za početak sjednice jer je prisutna većina ukupnog broja poslanika, pa otvaram **Petu sjednicu Drugog redovnog zasijedanja u 2024. godini Skupštine Crne Gore 28. saziva.**

Podsjećam da sam sazvao Skupštinu na ovu sjednicu i dnevni red predložio saglasno Poslovniku Skupštine i dogovoru u Kolegijumu predsjednika Skupštine.

Prelazimo na utvrđivanje dnevnog reda.

Predlog dnevnog reda imate u sazivu. Da bismo utvrdili dnevni red dozvolite da vas obavijestim o predlozima za dopunu predloženog dnevnog reda.

Vlada Crne Gore je predložila da se dnevni red dopuni sa Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore.

Poslanik Vasilije Čarapić predložio je da se dnevni red dopuni sa Predlogom odluke o izmjeni Odluke o obrazovanju Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu.

Poslanik Miloš Konatar predložio je da se dnevni red dopuni sa Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju i Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti.

Poslanici Kluba Bošnjačke stranke predložili su da se dnevni red dopuni sa Predlogom rezolucije o genocidu u Šahovićima i Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti.

Prelazimo na obrazloženje i izjašnjavanja o predlozima za dopunu predloženog dnevnog reda.

Stavljam na glasanje predlog Vlade Crne Gore da se dnevni red dopuni sa Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore.

Izvolite, kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje.

Glasalo je 49 poslanika, svih 49 za, nema protiv i nema uzdržanih. Objavljujem da je Skupština prihvatila predlog.

Predlog poslanika Vasilija Čarapića, da li poslanik Čarapić želi da obrazloži predlog?

Izvolite, gospodine Čarapiću.

VASILIJE ČARAPIĆ (10.12.24 13:15:18)

Hvala, predsjedniče.

Vrlo kratko ću obrazložiti ovaj predlog. Dakle, obojica kopredsjedavajućih Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu, i ja i gospodin Nikola Rakočević smo predložili da se promijeni odluka o obrazovanju Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu tako što će se rok za završetak reforme produžiti za godinu dana i tako što će se broj članova Odbora uskladiti sa novom realnošću da imamo Bošnjačku stranku, kao novu stranku koja je unutar parlamentarne većine, do juče je bila dio opozicije, i to ćemo riješiti sa 16 članova Odbora sada imati 18 članova Odbora. To je donešeno na novu konsenzusa i smatram da bi svi poslanici trebali da podrže dopunu i ovu odluku.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.12.24 13:16:04)

Stavljam na glasanje predlog poslanika Čarapića i poslanika Rakočevića, da se dnevni red dopuni sa Predlogom odluke o izmjeni Odluke o obrazovanju Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu.

Izvolite, kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje.

Glasalo je 59 poslanika, svih 59 za, niko nije bio protiv i niko nije bio uzdržan. Objavljujem da je Skupština prihvatila predlog gospodina Čarapića i gospodina Rakočevića.

Predlozi poslanika Miloša Konatara.

Izvolite, gospodine Konatar.

MILOŠ KONATAR (10.12.24 13:17:03)

Poštovani predsjedniče Skupštine, uvažene kolege poslanici, poštovani građani Crne Gore,

Evo nastavlja se naša borba da se ispravi učinjena nepravda prema jednoj, možda najranjivijoj grupi penzionera, a to su korisnici srazmjernih penzija u Crnoj Gori. Ovdje imamo svojevrsan test, po ko zna koji

put, za Skupštinu Crne Gore, za sve poslanike da vidimo da li će Skupština poštovati svoje zaključke koje je donijela u istoj ovoj sali u kojoj sjedimo i danas.

Naime, poštovani građani, kao što znate prije godinu dana povećan je iznos minimalnih penzija u Crnoj Gori na 450 eura i onda smo čuli da taj iznos važi za sve penzionere u Crnoj Gori, međutim, to nije tačno, postoji jedna značajna grupa penzionera, njih oko 13.000 u Crnoj Gori, to su korisnici takozvanih srazmjernih penzija. Penzija koje penzioneri ne primaju jer nijesu ostvarili svoje pravo u Crnoj Gori već jedan dio penzije primaju i iz inostranstva, a u najvećem broju slučajeva su to penzioneri koji su zbog nesrećnih dešavanja tokom 90-ih godina raseljeni sa prostora bivše Jugoslavije. Te penzije ne da nijesu 450 eura nego su one često manje i od 200 eura. Sad, ova Skupština u ovoj sali u kojoj danas sjedimo je usvojila Zaključak 29. decembra prošle godine, prije godinu dana, gdje Skupština Crne Gore zadužuje Vladu da najkasnije do marta 2024. godine predloži dinamiku povećanja penzija, sa posebnim osvrtom na povećanje iznosa penzija korisnicima srazmjernih penzija. Kako se to nije desilo, kako Vlada nije do kraja marta, kao što vam je poznato poštovani građani, dostavila predlog za povećanje minimalnih penzija za srazmjerne penzionere, a kako imamo i javno obećanje premijera Crne Gore gospodina Spajića, da će od 01. januara i srazmjerni penzioneri primati minimalnu penziju od 450 eura, i svojevremeno obećanje od ministarke Naide Nišić, ovdje u Skupštini Crne Gore, poštovani građani, poštovani penzioneri to se ne može desiti ako mi do kraja ove godine ne izmijenimo Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju i njime propišemo da minimalna penzija od 450 eura važi i srazmjerne penzionere, odnosno u ukupnom iznosu.

Mi ćemo sad, poštovani građani, vidjeti da li prije svega u Skupštini Crne Gore postoji volja da se ispoštuje ono što je Zaključak ove Skupštine, ovog plenuma, jer mi imamo i sljedeću sjednicu koja je zakazana za drugu polovinu decembra, odnosno razgovarali smo o tome na kojoj, poštovani građani, nema predloga za izmjenu Zakona o PIO kojim bi se omogućilo da i srazmjerni penzioneri primaju minimalnu zaradu od 450 eura. Ako ovo ne usvojimo, ne samo da Spajić, ne bi mu bilo prvi put da vara građane Crne Gore, nego ćemo mi svi da prevarimo prvo sami sebe, svoj glas, jer smo glasali o zaključcima ovdje prije godinu dana, a o građanima Crne Gore i da ne govorimo.

Predsjedniče, drugi predlog, objediniću. Radi se o izmjenama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti koji se tiče povećanja naknada za dječje dodatke u Crnoj Gori. Ova Skupština je u maju 2021. godine i u drugoj polovini 2021. godine usvojila izmjene zakona kojim se ponovo za djecu do 18 godina uveo dječji dodatak. Od 2021. godine, poštovani građani i uvažene kolege, cijene u Crnoj Gori su skočile, neke cijene školskog pribora, opreme za djecu, hrane za bebe itd, su skočile više od 100%. Nema artikla koji nije poskupio makar za 50%. Upravo zbog toga je naš predlog da se iznos dječjeg dodatka povećava za 50% u odnosu na onaj koji je propisan 2021. godine, a da najveće povećanje bude za djecu korisnike koji su u stanju materijalnih potreba, jer oni će primati najveći dječji dodatak ovim izmjenama.

Na kraju, poštovani građani, zašto je naša poruka da se promijeni zakon i omoguće minimalne srazmjerne penzije za penzionere i da se povećaju naknade za dječje dodatke. Zato što smo mi od Vlade i od parlamentarne većine dobili svojevrsnu spremnost i zeleno svjetlo da se povećaju zarade javnim funkcionerima u Crnoj Gori za 30%, da se uvode savjetnici svim poslanicima u Skupštini Crne Gore iako među nama, drage moje kolege, ima i poslanika koji se možda nikad nijesu javili za riječ u ovom plenumu. /upadice/ Ako treba savjetnik da bi neko progovorio, gospodine Kneževiću možda iz Vaše vizure, ali valjda ne bi trebalo da bude kandidat za poslanika ako mu treba savjetnik da bi progovorio koju riječ.

Ako, poštovani građani i moje uvažene kolege, ima u Crnoj Gori novca da se javnim funkcionerima povećaju plate za 30%, ja vas pitam možete li onda da izađete ođe i pred građanima da kažete da nema novca za povećanje minimalne srazmjerne penzije i da nema novca za dječje dodatke? Možemo li da izađemo i da kažemo nema novca za dječje dodatke, nema novca za penzionere, ali ima 30% za javne funkcionere? Ako to možemo srećno bilo, što se kaže svako od nas će odgovarati za svoje postupke koje radi u Parlamentu. Ipak vjerujem da u vama i u svima nama ipak ima, bez obzira na političke razlike, neko, da kažem, ono dobro i neka savjest danas koja nas tjera da uradimo dobre stvari. Mi smo nekoliko puta ovdje imali konsenzus i neke zakone, koji su bili važni, usvajali smo svi zajedno, svi poslanici i parlamentarne većine i parlamentarne opozicije. Mislim da su ovo jedni od tih zakona, koji možemo zajedno, svi poslanici u Skupštini Crne Gore, da izglasamo. Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.12.24 13:24:56)

Hvala Vam, gospodine Konotar.
Imamo proceduralnu intervenciju gospođe Nedović.
Izvolite.

JELENA NEDOVIĆ (10.12.24 13:25:03)

Hvala Vam, uvaženi predsjedniče Parlamenta, uvažene kolege poslanici, Samo radi javnosti, gospodine Mandiću, mi smo danas prisustvovali jednoj, ako hoćemo da definišemo manipulaciju to je manipulacija uživo, ovdje pred svim građanima Crne Gore. Dakle, obećano je i rečeno je sa srazmjerne penzije, srazmjerne penzije, predlog je usaglašen, to jeste Vlada ga je usaglasila sa Miistarstvom finansija i resorni ministar gospodin Gutić iz Ministarstva socijalnog staranja treba da ga uputi Skupštini Crne Gore. Dakle, resorno ministarstvo je Parlament obavijestilo o ovome i svi su upoznati, ja sam zaista danas dužna ovdje da kažem da će srazmjerne penzije, kako je i rečeno, biti povećane, ne zato što smo danas imali predstavu kako mi to nijesmo uradili i kako gospodin Miloško Spajić i Vlada ne sprovodi programe koje je rekla, nego zbog građana koji su se i meni lično obraćali putem društvenih mreža baš na ovu temu. Tako da novca ima i za srazmjerne penzije i za 30% povećanja javnim funkcionerima. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.12.24 13:26:17)

Hvala Vam, gospođo Nedović.

Važna informacija koju smo dobili. Vi se javljate proceduralno, je li, gospodine Konatar? Izvolite.

MILOŠ KONATAR (10.12.24 13:26:27)

Predsjedniče Mandiću, ako je Vama ovo bila procedura od uvažene kolegice Nedović, /upadice/ pa znam važna informacija, ali evo sad čisto da ona i ja ovdje raspravimo ko obmanjuje građane.

Gospođa Nedović, moja kolegica, ili je prevarila sad i napravila predstavu građanima, neka pokaže dopis od strane Vlade kojim obavještava nas poslanike da će se taj zakon naći u skupštinskoj proceduri. To što ona se možda čuje SMS sad dok sam govorio, pa joj neko kaže, šef kabineta ili premijer ili ovaj ili onaj, kaži nešto čisto skreni priču, ja, kolegice, Vas ne razumijem. Ko je obavijestio Skupštinu da će se usvojiti Zakon o izmjenama Zakona o PIO? Jesmo li pričali danas imamo li informaciju... /upadica/

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.12.24 13:27:29)

Gospodine Konatar, ovo je bila Vaša informacija, ovo je pojašnjenje te informacije, vrijeme je majstorsko rešeto. Imamo do Nove godine, sve ćemo vidjeti, evo su građani Crne Gore čuli i Vas i gospođu Nedović, vidjećemo do Nove godine da li će biti to ispoštovano ili neće od stane Vlade.

MILOŠ KONATAR (10.12.24 13:27:52)

Predsjedniče Mandiću, nemam problem sa tim. Samo govorim u sadašnjem trenutku, danas, kad ja govorim, kad predlažem ovo proširenje dnevnog reda, moja uvažena kolegica je kazala neistinu, da je Vlada obavijestila, ako ja govorim neistinu demantujte me, pokažite papir, nemam ništa protiv. Hoće li se desiti, daj bože da se desi, glasaću za to, evo danas kad ja predlažem ovo o čemu...

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.12.24 13:28:05)

Gospodine Konatar, Parlament rješava probleme, Vi ste otvorili jedan važan problem vezano za srazmjerne penzije, dobili smo odgovor od poslanika parlamentarne većine da će to biti riješeno u roku kako je i obećala Vlada. Nama je ostalo još, koliko dana do kraja decembra, i Vi ćete onda moći snažno da poentirate ako se to ne desi. Ne vidim razlog što je ...

MILOŠ KONATAR (10.12.24 13:28:47)

Nemam ništa protiv nego je uvažena kolegica izašla i rekla da sam ja obmanjivao, kako sam mogao da obmanjujem ili manipulisaó ili pravio predstave.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.12.24 13:29:01)

Nije tako rekla. Dala je samo informaciju da će biti sve u skladu sa obećanjem koje je dala Vlada.

MILOŠ KONATAR (10.12.24 13:29:07)

Godinu dana, predsjedniče, mi čekamo to obećanje da se ispuni.
Evo prilike da glasamo pa da vidmo kakav je odnos prema tome.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.12.24 13:29:11)

Ako smo čekali godinu dana ajmo sačekajmo i ovo dana do kraja decembra.

Hvala Vam, gospodine Konatar.

Stavljam na glasanje predlog poslanika Konatara da se dnevni red dopuni sa Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Izvolite, kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje.

Glasala su 54 poslanika, 18 za, tri protiv i 35 uzdržanih. Objavljujem da Skupština nije prihvatila predlog.

Stavljam na glasanje predlog poslanika Konatara da se dnevni red dopuni sa Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti.

Izvolite, kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje.

Glasalo je 55 poslanika, 16 za, jedan protiv i 38 uzdržanih. Objavljujem da Skupština nije prihvatila predlog.

Predlozi poslanika kluba Bošnjačke stranke. Imamo dva predloga. Ko želi da obrazloži predloge? Izvolite.

Gospodine Ćoroviću, izvolite.

JASMIN ĆOROVIĆ (10.12.24 13:30:45)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani građani Crne Gore,

U ime kluba Bošnjačke stranke tražim da u dnevni red ove sjednice uđe tačka Predlog rezolucije o genocidu u Šahovićima. Podsjetiću vas da se ove godine navršava 100 godina od ovog stravičnog zločina sa svim elementima genocida. Dakle, ovaj zločin je počinjen 1924. godine u Šahovićima, sadašnjoj Vraneškoj dolini i za ovaj zločin nikada nije pokretnut nijedan postupak koji bi utvrdio sudske činjenice. Za ovaj zločin nikada niko nije odgovarao i za ovaj zločin nikada niko nije bio osuđen.

Podsjetiću vas i to da je ovaj zločin počinjen u mirnodobskom periodu, za vrijeme kralja Aleksandra Karađorđevića, u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca. Mi sa ovom rezolucijom ne želimo da upirom prst ni u koga, ni u jedan narod, ali želimo kakvu takvu satisfakciju za sve one nevino ubijene ljude u Šahovićima i za njihove porodice. Cilj ove rezolucije jeste da se zločin poput ovoga koji se desio prije ravno 100 godina, a o kojem se cio jedan vijek ćutalo i zataškavalo, pošalje poruka da se u Crnoj Gori više takav zločin nikada i nikom ne dogodi, da u Crnoj Gori više nikada i niko ne bude ubijen zbog drugačijeg imena, zbog drugačije vjere ili zbog drugačije nacionalnosti.

Ovih dana čuli smo pitanje da li je bilo dosta rezolucija. Ne gospodo, bilo je dosta genocida, bilo je dosta ubijanja i bilo je dosta stradanja, a rezolucije su samo civilizacijski način da se suočimo sa tom prošalošću, da pogledamo prošlost u oči i da kažemo ono što treba da se kaže. Treba da se kaže da takav jedan zločin osuđujemo i da pošaljemo javnosti našoj, prije svega u Crnoj Gori, a i svima ostalima, da smo kao društvo sazreli i da ovakve zločine ubuduće ćemo svi sprečavati.

Ova rezolucija je, takođe, svojevrsni test zrelosti crnogorskog društva, zrelosti građanskog društva i karaktera Crne Gore i ona je logičan slijed gdje smo mi na fonu pomiriteljske politike i predložili ovu rezoluciju. Očekujemo svakako podršku da ovaj predlog rezolucije uđe u dnevni red, to očekujemo i od poslanika iz opozicije, ali i od poslanika vlasti, a svakako očekujemo da on kada uđe u dnevni red bude podržan u najvećoj mogućoj mjeri. To predstavlja izraz zrelosti političkih elita u Crnoj Gori i predstavljalo bi izraz zrelosti cjelokupnog crnogorskog društva. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.12.24 13:34:34)

Hvala Vam.

Proceduralno se javio gospodin Dizdarević.

Izvolite, gospodine Dizdareviću.

ABAZ DIZDAREVIĆ (10.12.24 13:34:39)

Zahvaljujem predsjedavajući.

Koleginice i kolege poslanici zarad pojašnjenja građanima Crne Gore želim da kažem ,kao i u slučaju Pive i Velike, kada smo podržali da se u dnevni red uvrste rezolucije kako bi se građani upoznali sa određenim osjetljivim činjenicama nećemo ni danas sporiti potrebu da se naučna, stručna i laička javnost detaljnije upozna sa jednom dugo skrivanom stranom istorije, odnosno zločinom počinjenim u Šahovićima kod Bijelog Polja. Zbog toga će Klub poslanika Demokratske partije socijalista podržati dopunu dnevnog reda sa ovom tačkom. Naš odnos prema ovoj rezoluciji, njenom nazivu i finalnom tekstu, s obzirom na to da smo razumjeli da je moguće i da će ovaj tekst biti podložan izmjenama, saopšt ćemo naknadno. Toliko o reakciji, odnosno odnosu Demokratske partije socijalista prema ovom pitanju.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.12.24 13:35:51)

Proceduru traži gospodin Čarapić.

VASILJE ČARAPIĆ (10.12.24 13:35:57)

Hvala, predsjedniče.

Ovdje bih samo podsjetio na nešto što je Vlada na prošloj sjednici, prije nekih pet dana, usvojila a to je dokument koji se zove Barometar 26. Taj dokument je zajednička deklaracija svih subjekata parlamentarne većine, jednoglasno usvojen na Vladi, koji između ostalog potencira jednu tačku, a odnosi se na fokus na državnoj jedinstvo, poseban tretman obavezujućih pitanja.

Imajući u vidu prethodno iskustvo sa rezolucijama koje smo imali ove godine nesporno je da nijesmo imali konsenzus u Parlamentu kada smo razmatrali ova osjetljiva pitanja, a naša intencija apsolutno jeste da o ovim pitanjima postignemo konsenzus. Stoga kako je u samom Barometru 26 naglašeno predviđa se uspostavljanje posebnog mehanizma koji će uključivati radne grupe, skupštinske odbore, uz ekspertsku podršku na kojima će se raspravljati o ovim temama u jednoj atmosferi jedinstva i tražiti konsensualni put do usvajanja određene rezolucije. Budući da je i samim Barometrom predviđeno da će se taj mehanizam uspostaviti na prom narednom sastanku predsjednika partija parlamentarne većine, odnosno potpisnica Barometra, smatram da bi usvajanje ove tačke, kao tačke dnevnog reda sada, bilo suprotno onome što je dogovoreno na nivou svih političkih subjekata makar parlamentarne većine. U tom kontekstu mi ćemo se držati onoga što je utvrđeno na Vladi, odnosno što su podržali svi lideri stranaka koji su podržali Barometar i bićemo uzdržani za ovaj predlog.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.12.24 13:37:34)

Hvala Vam, gospodine Čarapiću.

Gospodinu Ćoroviću, Vi proceduralno minut. Obrazlagali ste, pa da se izjasnimo.

JASMIN ĆOROVIĆ (10.12.24 13:37:46)

Samo jednu stvar da kažem, da je ovaj predlog rezolucije podnijet prije potpisivanja ili prije glasanja za Barometar 26 i ono što je podnijeto prije ne možemo retroaktivno ukidati. Sa druge strane eto ispustio sam da kažem da je inicijativu za ovaj predlog rezolucije podnio Odbor za obilježavanje stogodišnjice genocida u Šahovićima koji sačinjava više aktuelnih i bivših poslanika iz reda i građanskih partija i nacionalnih partija i ovo je jedna priča koja je došla od strane bošnjačkog naroda, ne isključivo od Bošnjačke stranke, tako da smo mi kao neko ko reprezentuje bošnjački narod ovdje i potpisali sve ovo. Očekujemo, naravno, podršku naših sunarodnika u Parlamentu. Hvala.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.12.24 13:38:43)

Hvala Vam, gospodine Ćoroviću.

Želim građane Crne Gore da podsjetim da ovdje u Parlamentu postoji veliki broj rezolucija koje se nalaze u našoj pisarnici, neke su od njih pokrenute još 2007. godine, da se prihvate rezolucije Savjeta Evrope o osudi totalitarnih režima, o Praškoj deklaraciji, dakle, imamo grupe građana iz Vraneša koji sad traže osudu zločina koji se desio 1906. godine. Dakle, nije ovo jedna jedina rezolucija.

Gospodin Nikolla Camaj je predlagao jednu rezoluciju kojom bi se obuhvatili svi ti zločini. Nesumnjivo da se 1924. godine u Vraneškoj dolini desio težak zločin, a mi sada treba da se izjasnimo o konkretnom tekstu.

Poslanici će se izjasniti onako kako oni budu procjenjivali, ali moram građane da obavijestim da mi ovdje u proceduri imamo bar desetak rezolucija koje čekaju dugi niz godina da budu stavljenje na dnevni red.

Pozivam vas da se glasanjem izjasnimo vezano za ovu rezoluciju.

Zaključujem glasanje.

Glasalo je 60 poslanika, 24 za, 16 protiv i 20 uzdržanih. Objavljujem da Skupština nije prihvatila predlog.

Sljedeći predlog Bošnjačke stranke, ko će da obrazloži?

Izvolite, procedura, bili ste veoma agilni.

JASMIN ĆOROVIĆ (10.12.24 13:40:36)

Želim samo da kažem da činjenica da ovaj predlog nije ušao u dnevni red pokazuje da mi, kao društvo, još uvijek nijesmo sazreli i nadam se da će to građani na nekim narednim izborima znati da pravilno cijene.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.12.24 13:40:55)

Gospodine Ćoroviću, sve ovo što Vi sada govorite govorio sam ja 2007. godine, kada nije bilo spremnosti da se u ovom Parlamentu usvoji rezolucija o osudi zločina totalitarnih režima. Tako da prihvatam da Vi, kao i ja, imate pravo na svoje mišljenje.

Izvolite, gospođa Dešić.

EDINA DEŠIĆ (10.12.24 13:41:20)

Poštovane kolegice i kolege, poštovani građani,

Klub poslanika Bošnjačke stranke je predložio da se u okviru ove sjednice u dnevni red uvrsti Predlog zakona o izmjenama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti i to iz dva razloga.

Prije svega, target, odnosno ciljna grupa koju želimo da obuhvatimo ovim izmjenama jesu najosjetljivije kategorije našeg stanovništva, a to su djeca. Takozvanim univerzalnim dječijim dodatkom u postojećem zakonu bi trebalo da su obuhvaćena sva djeca da primaju dječiji dodatak. Međutim, to nije slučaj i to najbolje znaju roditelji djece koji imaju šestoro ili sedmoro ili više djece. Naime, postojećim zakonom se ovo pravo ograničava na maksimum petoro djece u porodici, što predstavlja zaista diskriminaciju u odnosu na ostalu djecu u porodici. Ovim zakonom se nastoji ispraviti nepravda prema toj djeci. Višečlane porodice nijesu svakodnevnica u Crnoj Gori, tako da u trenutku kada imamo ovakve rezultate popisa, kada imamo natalitet sa kojim se ne možemo pohvaliti, ograničavnje djece da primaju dječiji dodatak zaista je neprihvatljivo i u tom pravcu treba izmijeniti predloženo rješenje. Da je i samo jedno dijete izostavljeno iz ovog zakona naša obaveza je da tu nepravdu ispravimo.

Druga izmjena se odnosi na djecu koja su korisnici prava na ličnu invalidninu. Naime, postojećim zakonom se ova djeca obavezuju da redovno pohvađaju školu, a imajući u vidu njihovo zdravstveno stanje ta djeca često nijesu u mogućnosti da to čine. Tako da predlažemo da se i ovo uvrsti u dnevni red. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.12.24 13:43:12)

Hvala Vam, gospođa Dešić.

Pozivam poslanike da se izjasnimo oko ovog predloga Bošnjačke stranke.

Izvolite, kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje.

Glasala su 62 poslanika, svih 62 za, nema protiv i nema uzdržanih. Objavljujem da je Skupština prihvatila predlog Bošnjačke stranke.

Stavljam na glasanje predlog dnevnog reda u cjelini. Izvolite, kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje.

Glasala su 52 poslanika, svih 52 su za, nema protiv i nema uzdržanih. Objavljujem da je prihvaćen dnevni red sa dopunama.

Pozivam Službu Skupštine da poslanicima dostavi prečišćeni dnevni red.

Prelazimo na ponovno odlučivanje o Zakonu o sigurnosti snabdijevanja naftnim derivatima. Podsjećam da je Skupština na Trećoj sjednici Drugog redovnog zasijedanja u 2024. godini, 19. novembra, donijela Zakon o sigurnosti snabdijevanja naftnim derivatima. Predsjednik Crne Gore nas je obavijestio 25. novembra 2024. godine o razlozima vraćanja na ponovno odlučivanje navedenih zakona, saglasno članu 94 stav 1 Ustava Crne Gore.

Prelazimo na izjašnjavanje. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Stavljam na ponovno odlučivanje Zakon o sigurnosti snabdijevanja naftnim derivatima.

Prije izjašnjavanja, molim vas, izvinite, nijesam primijetio, sada vidim da se proceduralno javio poslanik Filip Adžić.

Izvolite, gospodine Adžiću.

FILIP ADŽIĆ (10.12.24 13:45:14)

Uvažene građanke i građani, poštovane kolegice i kolege poslanici, predsjedavajući,

Prije početka današnje rasprave mislim da bi zajedno, kao poslanici svi do jednog, trebali da zauzmemo jedinstveni stav vezano za skandal koji se dogodio u Gimnaziji, a o kojem je javnost imala priliku da svjedoči ovih dana kroz javne nastupe i obraćanja kako profesora tako i predstavnika Ministarstva i učenika. Tako da, posebno u kontekstu da dvoje naših kolega iz Demokratske partije socijalista i Demokratskog fronta su dovedeni, čini mi se, u jedan nezavidan položaj kako bi se ovoj temi dala i neka politička konotacija, pa je neko da bi branio ili kritikovao dešavanja koristio i naše kolege, što je apsolutno neprimjereno. Mislim da mi danas treba da damo punu podršku ljudima koji će se u petak okupiti i tražiti da institucije rješavaju ovo pitanje kako građani ne bi pravdu uzimali u svoje ruke, kako roditelji, braća, prijatelji ne bi morali da zadovoljavaju pravdu, već kako bi to radile naše institucije. Upravo odavde treba da se pošalje jasna poruka, zajednički stav, da svi želimo da se ovo što prije okonča, da dobije krajnji epilog kako nikad nikome ne bi palo na pamet da se na ovaj način obrati bilo kojoj učenicima ili zloupotrijebi svoju poziciju profesora. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.12.24 13:47:00)

Gospodine Adžiću, mislim da ste u neprikladnom trenutku se javili proceduralno da pričate o jednoj temi koja je važna i o kojoj se raspravlja ovih dana.

Prvo, pozivam da niko ne uzima pravdu u svoje ruke, jer mi smo država imamo nadležne državne institucije koje će se pozabaviti tim pitanjem. Koliko sam vidio i direktorica Gimnazije je pozvala sve nadležne institucije da se pozabave tim pitanjem. Zamislite da neko počne da uzima pravdu u slučajevima kada pogine mnogo ljudi, nego smo slali i njima poruku da ne uzimaju pravdu u svoje ruke, to je vrijeme 19. vijeka. Tako da mi danas, kao sređeno društvo, imamo policiju, imamo tužilaštvo, imamo utvrđivanje činjenica, sve će se utvrditi. Niko nije izgubio život, sve će se utvrditi. Mi smo i kada se izgubi život znali da pozivamo ljude i oštećene porodice da ne uzimaju pravdu u svoje ruke, pa se moramo u svakoj situaciji ponašati na sličan način.

Dakle, gospodine Adžiću, ova zemlja ima svoje institucije koje će se pozabaviti ovim pitanjem i to pitanje će biti, vjerujte, veoma ozbiljno tretirano koliko je pažnja javnosti fokusirana na taj slučaj. Hvala Vam.

FILIP ADŽIĆ (10.12.24 13:48:33)

Mislim da sam bio krajnje korektan i pozvao na zajednički stav, nijesu moje riječi da građani trebaju da uzmu pravdu u svoje ruke već smo tu čuli od žrtava da nijesu preduzimali mjere pred nadležnim organima i da nijesu prijavljivali upravo iz razloga da ne bi neko od porodice uzimao pravdu u svoje ruke. Mislim da Vi ne

treba da relativizujete ovaj događaj i da ga poredite sa bilo kojim drugim. Roditelj sam i posebno me pogađa kao roditelja, vjerujem kao i mnoge u ovoj sali i van nje, i nemojte molim Vas da se pozivate na druge događaje, jer smo mi tražili samo podršku da institucije rade svoj posao.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (10.12.24 13:49:19)

Upućujemo snažnu podršku svim institucijama da rade posao. Mislim da radim u ime svih vas okupljenih u ovom Parlamentu, da se primijeni zakon na svako odgovorno lice, bez ikakve selekcije, to je ono što mi možemo da uradimo kao Parlament. Ja sam roditelj i imam ćerku i sve razumijem, saosjećam sa svim tim ljudima koji su imali probleme, ali mi ovdje u Skupštini možemo da podržimo, ohrabrimo, podstaknemo nadležne institucije da ovaj slučaj čim prije riješe.

Stavljam na glasanje, na ponovno odlučivanje Zakon o sigurnosti snabdijevanja naftnim derivatima. Izvolite, kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje.

Glasalo je 46 poslanika, svih 46 za, nema protiv, nema uzdržanih. Objavljujem da je Skupština ponovo donijela odluku da prihvati Zakon o sigurnosti snabdijevanja naftnim derivatima.

Predlog zakona o restriktivnim mjerama.

Želim da pozdravim potpredsjednika Vlade gospodina Ervina Ibrahimovića i Ivanu Šikmanović, generalnu direktoricu Generalnog direktorata za međunarodne pravne poslove u ministarstvu. Oni će danas obrazlagati ovaj zakon.

Izjestio Odbora su Seid Hadžić, Zakonodavnog odbora i Jelena Kljajević, Odbora za međunarodne odnose iseljenike.

Otvaram pretres.

Da li predstavnik Vlade, potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova gospodin Ibrahimović, želi dati dopunsko obrazloženje? Želi.

Izvolite, potpredsjedniče i ministre Ibrahimović.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (10.12.24 13:51:22)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Pozdravljam vaše kolegice i kolege, uvaženi poslanici i poslanice, poštovani građani,

Prijedlog novoga Zakona o restriktivnim mjerama predstavlja značajan normativni iskorak, koji će Crnoj Gori donijeti pravni okvir usklađen sa međunarodnim standardima. Uključujući preporuke Evropske unije, Savjeta Evrope i FATF-a.

Usvajanjem novoga Zakona o restriktivnim mjerama biće stavljen van snage važeći Zakon o međunarodnim restriktivnim mjerama. U odnosu na potrebu donošenja novoga zakona u ovoj oblasti postojale su preporuke, pažnja i monitoring međunarodnih organizacija, prije svega, Evropske unije i Savjeta Evrope, ali na bilateralnom nivou od strane evroatlantskih partnera. Naročito 2019. godine kada se pokazalo da tadašnji izmjene i dopune Zakone o međunarodnim restriktivnim mjerama nijesu donijele odgovarajući nivo usklađenosti sa međunarodnim standardima. Iskustvo u primjeni važećeg zakona ukazivalo je na potrebu unapređenja normativnog okvira zbog značajnih novina, te razloga svrsishodnosti i praktičnosti pristupilo se izradi jedinstvenog sveobuhvatnog propisa, odnosno novoga zakona kojim je materijal obuhvaćen u cijelosti. Usklađivanje sa zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom Evropske unije jedan je od strateških i beskompromisnih prioriteta Crne Gore.

Potpunim usklađivanjem i primjenom svih dosadašnjih režima restriktivnih mjera koje Evropska unija usvojila prema Ruskoj Federaciji, kao i pojedincima, pravnim licima i entitetima povezanim sa agresijom na Ukrajinu, uz istovremeno stvaranje uslova za njihovu adekvatnu primjenu na nacionalnom nivou Crna Gora nedvosmisleno pokazuje odlučnost u afirmisanju zajedničkih vrijednosti sa evropskim partnerima. Dok sa druge strane Evropska unija kontinuirano konstatuje i pohvaljuje našu 100% usklađenost. Iako u aktuelnim geopolitičkim okolnostima u pitanju uvođenje i primjene restriktivnih mjera prema Ruskoj Federaciji od izuzetnog značaja i uslovljava dodatnu pažnju međunarodne zajednice, neophodno je naglasiti da oblast primjene restriktivne mjera potrebno sagledavati u daleko širem kontekstu.

Usvajanjem novog, značajno unaprijeđenog zakona u ovoj oblasti, imaće višestruke pozitivne posljedice u više oblasti od vitalnog značaja, poput bezbjednosti, evropskih integracija, ali i ekonomije. Kroz jasno slanje poruka najrazvijenijim državama svijeta i partnerima, da Crna Gora želi da bude sigurna destinacija za priliv i akumulaciju stranoga kapitala, kao kredibilan evroatlantski akter.

Posvećenost i odlučnost Vlade Crne Gore da preduzme sve aktivnosti neophodne za ispunjavanje obaveza iz evropske agende, između ostaloga, ogleda se u pripremi ovoga zakona koji je sproveden uz punu

podršku Evropske komisije. Usaglašavanje sa zajedničkom vanjskom bezbjednosnom politikom Evropske unije, kao i stvaranje uslova za adekvatnu implementaciju restriktivnih mjera na nacionalnom nivou od ključnog je značaja za ostvarivanje napretka u pregovaračkom procesu. Ž

Naime, zatvaranje pregovaračkog Poglavlja 31 - vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika usko je povezano sa usvajanje novoga Zakona o restriktivnim mjerama. Ujedno donošenje ovoga zakona je završno mjerilo za pregovaračko Poglavlje 4 - sloboda kretanja kapitala, a od značaja za ostvarivanje dalje napretka u okviru Poglavlja 24 - pravda, sloboda i bezbjednost.

Osim neophodnosti u ostvarivanju napretka u oblasti evropske integracije važno je naglasti da je usvajanje ovoga zakona od izuzetnog značaja za ispunjavanja drugih i međunarodnih obaveza Crne Gore. Između ostaloga, važno je istaći, da ukoliko ovaj zakon ne bi bio izglasan, potencijalno bi se ugrozio status Crne Gore pred međunarodnim tijelima u čijem je fokusu pažnje oblast sprečavanja pranja novca i finansiranje terorizma, kao što su Komitet eksperata za evaluaciju mjera za borbu protiv pranja novca i finansiranje terorizma, Savjet Evrope (MONEYVAL), kao i globalna organizacija za praćenje usklađenosti sa međunarodnim standardima na području sprečavanja pranja novca i finansiranje terorizma (FATF). Konkretno, odsustvo pravnih rješenja sadržanih u ovome predlogu zakona za posljedice bi moglo imati ponovo razmatranje o stavljanju Crne Gore na sivoj listi Manivala (MONEYVAL), na kojoj se nalaze društva koja ne primjenjuju dovoljno efikasne mjere za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma.

Potrebno je naglasiti da je među ključnim nedostacima tokom prošlogodišnje evaluacije Manivala (MONEYVAL) prepoznata upravo normativna osnova za primjenu restriktivnih mjera, te da je primjena Nacrta zakona o restriktivnim mjerama koji je tad već inicijalno upućen Evropskoj komisiji na razmatranje bila jedan od preduslova za pomenuti pozitivan ishod evaluacije.

Postupak pripreme Predlog zakona o restriktivnim mjerama sproveden u saradji sa međunarodnim partnerima i uz puno poštovanje i preporuka međunarodnih standarda u ovoj oblasti. Konkretno, normativni proces koji je od početka vodilo Ministarstvo vanjskih poslova u bliskoj saradnji sa ostalim nadležnim institucijama, sproveden uz podršku Evropske unije i Savjeta Evropa. Ekspertska podrška Savjeta Evrope pružena je 2021. godine kroz izradu pisanih preporuka koje su u potpunosti transponovane u zakonski tekst koji je pred nama. U finalnoj fazi Nacrta zakona kroz ... mehanizma eksperti Evropske unije iz Slovenije i Letonije su učestvovali direktno u normativnom procesu kroz neposrednu i operativnu saradnju sa Ministarstvom vanjskih poslova u prvoj polovini tekuće godine, dajući konkretne preporuke za unapređenje zakonskog teksta.

Konačno, finalni Nacrt zakona je upućen sredinom godine Evropskoj komisiji koja pozitivnim mišljenjem potvorila da se radi o propisu koji na adekvatan način reguliše ovu oblast. Shodno svemu ovom navedenom možemo konstatovati da je pred nama predlog zakona koji u potpunosti na adekvatan način reguliše način primjene i uvođenje međunarodnih restriktivnih mjera, kao i utvrđivanje i primjenu nacionalnih restriktivnih mjera.

Predlogom novoga zakona, između ostaloga, predviđeno je i uspostavljanje pojednostavljenih procedura za primjenu restriktivnih mjera i smanjenja perioda od momenta usvajanja na međunarodnom nivou do pune implementacije na nacionalnom nivou. Uslovi za bolju koordinaciju nadležnih institucija uključujući uspostavljanja savremenog informacionog sistema za primjenu i praćenje primjene restriktivnih mjera, kao i ukupno unapređenje nacionalno-pravnog institucionalnog okvira za oblast restriktivnih mjera.

Uvjeren sam stoga da će sa njegovim današnjim donošenjem Skupština Crne Gore pokazati da podrškom predloženim reformskim i zakonodavnim inicijativama, a koje su pripremljene u skladu sa procedurom konsultacija sa Evropskom komisijom, još jednom afirmiše zajedničku obavezu uspješnog zaključivanje pregovora o pristupanju Evropskoj uniji u što kraćem roku.

Izvinjavam se zbog prekoračenja.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 13:58:35)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče Ibrahimović.

Da li izvestioci Odbora žele riječ?

Prelazmo na diskusije i molim uvaženog kolegu Abaza Dizdarevića da uzme riječ. Izvolite.

ABAZ DIZDAREVIĆ (10.12.24 13:58:55)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege poslanici, uvaženi ministre sa saradnicom,

Dakle, danas je na dnevnom redu Zakon o restriktivnim mjerama. Današnjim dnevnim redom je predviđena rasprava o potpuno novom zakonskom rješenju, kako smo imali prilike da čujemo na Odboru za

međunarodnu saradnju i iseljenike, ne o izmjenama i korekcijama postojećeg zakona, već je riječ o prilagođavanju evropskim normativima novog zakonskog rješenja. Dobro je što je organizovana javna rasprava što su u ovaj Predlog zakona o restriktivnim mjerama inkorporirani stavovi nadležnih ministarstva, ali je zabrinjavajuće odsustvo stavova profesionalne pravne zajednice, civilnog sektora i pojedinaca. Koliko sam razumio jutros izvjestioca na ovom odboru, koji sam pomenio na početku, za ovo zakonsko rješenje je raspisan javni poziv, međutim, niko se od pravnika, niko od ljudi iz civilnog sektora nije oglasio po pitanju sugestija da ovo zakonsko rješenje bude možda kvalitetnije i bolje.

S obzirom da je poznato da je ovaj zakon neophodno usvojiti u četvrtom kvartalu 2024. godine djeluje da se prilično žurilo bez obzira na usklađenost sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom. U vezi s tim predviđena je obaveza uspostavljanja informacionog sistema za restriktivne mjere. Paušalno se procjenjuje da je za ovaj sistem neophodno izdvojiti aproksimativno 300.000 eura. Navodi se da će Vlada opredijeliti 60.000 eura, a ostatak obezbijediti kroz donacije. Čuli smo na Odboru za međunarodne odnose i iseljenike da ove godine nije planirano budžetom izdvajanje za informacioni sistem, a donatorska akcija je u potpunosti nerazjašnjena, što u suštini znači da će se sa implementacijom informacionog sistema, po pitanju ovog zakona možda krenuti i tek 2027. godine.

Apsolutno smo svjesni ovog zakonskog rješenja kojim se obezbjeđuje promptnost u reagovanju na ustanovljene restriktivne mjere. U zakonu se navodi precizno da se usklađivanje mora obaviti u roku od 24h sa međunarodnim mjerama. Pitanje za ministra i saradnicu da li je naš sistem spreman za hitne reakcije i koliko je ovaj rok realan. Da li postoji plan za produženje ovog roka u složenijim situacijama? Postavlja se i kao dilema na koji način će se osigurati zaštita prava subjekata na koje se primjenjuju restriktivne mjere? Da li postoji plan za obezbjeđivanje pravne pomoći fizičkim licima pogođenim ovim restriktivnim mjerama, te kako će se osigurati brz i nepristrasan sudski postupak u slučaju žalbi na primjenu mjera?

Ovaj zakon je od posebnog značaja jer bi trebalo da jača kapacitete i unapređuje efikasnost u sprovođenju restriktivnih mjera koje su ključne za očuvanje međunarodnog mira i bezbjednosti, poštovanje ljudskih prava, borbu protiv terorizma i sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje. Predlog zakona predviđa primjenu restriktivnih mjera prema državama i označenim licima koja ispunjavaju kriterijume utvrđene relevantnim aktima, uključujući rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija, akta Evropske unije i odluke Vlade Crne Gore. U vezi s tim, od posebnog je značaja odnos aktuelne vlade prema sankcijama uvedenim Ruskoj Federaciji. Čuli smo disonantne odluke po pitanju glasanja o produžavanju sankcija Rusiji zbog agresije na Ukrajinu. Da li mislite da će ovakvo neusaglašena većina po pitanju međunarodnih obaveza zaista uvesti Crnu Goru u Evropsku uniju? Kao neko ko je zagovornik evropskog puta Crne Gore i ko je trasirao taj put daćemo podršku ovom zakonskom rješenju i nadamo se da će izrečene dileme biti razriješene u toku sprovođenja ovog zakona. Koliko je vladajuća većina konzistentna imali smo priliku, nijeste bili maločas tu ministre, da vidite kako se glasalo o Predlogu rezolucije o genocidu u Šahovićima. To je jedan odnos koji zaista pokazuje snagu uticaja Bošnjačke stranke na aktuelenu većinu. Mi smo se vodili onom maksimumom da nijedan zločinac nije naš, a da su sve žrtve naše, s obzirom da se glasalo o rezolucijama o Pivi, o Veliki, o Jasenovcu, izostala je podrška za ovu rezoluciju. Je li i to pitanje disoniranja u redovima Vlade, na ta pitanja ćete vjerovatno odgovoriti u nekom momentu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:04:36)

Zahvaljujem, uvaženi kolega.

Pravo na komentar ima potpredsjednik Vlade, gospodin Ervin Ibrahimović.
Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (10.12.24 14:04:44)

Uvaženi poslanice, možda ću krenuti redom.

Kao što je rekao uvaženi poslanik Ćorović mi smo strpljivi, što bi rekli kod mene i vas, mi imamo sabora da čekamo da ovo društvo sazri i da one stvari nazove pravim imenom. Mi smo stvarno spremni da čekamo. Kao što znate na ovu inicijativu koju treba da potpišu nije bilo drugih potpisnika za Rezoluciju genocida u Srebrenici sem poslanika Bošnjačke stranke. Vi znate da Vi i ja smo bili, pored uvaženog reisa Fejzića, akademika Šerba Rastodera u taj odbor kada je u pitanju genocid u Šahovićima. Tako da ajmo da mi zajedno radimo kako bismo ovo društvo doveli do onog nivoa na koji treba da bude, društvo pravde, pomirenja, jednakosti, ali prije svega, društvo vladavine prava.

Kada ste rekli oko javnog poziva sad da se vratim na predmetni zakon, javni poziv je raspisan i uredno oglašen. Saglasan sam sa Vama, nije dobro da nijesmo našli na interesovanje stručne i laičke javnosti, ali mi

ne možemo natjerati ljude da dođu da budu prisutni kada se dešava javni konkurs, odnosno tog dana kada se raspravljalo o zakonu.

Redom ću krenuti pa će mi trebati vremena pošto sam pripremio, znam radi se o ozbiljnom poslaniku i o ozbiljnom zakonu, pokušaću i ozbiljno da odgovorim.

Ono što je važno dobro je da prepoznamo, dragi kolega, koliko je važan ovaj zakon i drago mi je da ćete ga podržati. Dakle, on je sveobuhvatan i vrlo značajan. Nije značajan samo zbog našeg evropskog puta, on dotiče sve druge djelove našeg društva. On daje jaku poruku da ljudi koji investiraju u Crnu Goru su sigurni. Dalje, zbog poruka Manivala (MONEYVAL), znači jasno dajemo poruku da je Crna Gora bezbjedna država posebno kada je u pitanju pranje novca i finansiranje terorizma. Tako da još jednom pozdravljam jer ćete podržati ovaj zakon i iz poštovanja brzo ću trebaće mi dva, tri minuta.

Preliminarno, procjenjuje se da će izrada informacionog sistema za restriktivne mjere iznositi okvirno oko 300.000 eura, pri čemu je dio navedenih sredstava u iznosu od 60.000 već opredijeljen kroz akcioni plan za unapređenje djelotvornosti sistema sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i tehničke usklađenosti za period 2024/25. godine. Dok preostali iznos od 240.000 eura treba da bude obezbijeđen iz donacija. U tom pravcu od strane Ministarstva vanjskih poslova već je uspostavljena i biće intezivirana komunikacija sa međunarodnim partnerima, u prvom redu Evropskom unijom, ali i na bilateralnom nivou sa Sjedinjenim Američkim Državama, Velikom Britanijom, Nizozenskom itd.

Informacioni sistem još uvijek nije u potpunosti razvijen i funkcionalan. Članom 64 Predloga zakona je predviđeno da Ministarstvo vanjskih poslova u roku od 18 mjeseci od stupanja na snagu uspostavlja informativni sistem za primjenu restriktivnih mjera. U dosadašnjem periodu izvršena je okvirna procjena uspostavljanja dok će troškovi održavanja biti poznati tek nakon uspostavljanja, shodno navedenim rokovima budžetskom planiranju sredstava, u tu svrhu biće izvršena do 2026. godine. Načelno je planirano da održavanje sistema bude sprovedeno oslanjajući se na brojne već postojeće informacione sisteme koje održava MUP. Akcionom planu za unapređenje nacionalnih kapaciteta za primjenu restriktivnih mjera čija je izrada u toku i koje sprovodi Ministarstvo vanjskih poslova uz podršku Savjeta Evrope biće predviđene obuke i podrška nacionalnim institucijama u brojnim oblastima, uključujući informacioni sistem.

Oko rokova, navedeni rokovi predviđeni su članom 8 i 16 Predloga zakona koji se odnose na uvođenje restriktivnih mjera u skladu sa odlukama Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija, kao i ... o uvođenju restriktivnih mjera preko informacionog sistema za restriktivne mjere. U tom kontekstu potrebno je imati u vidu razliku u neposrednoj primjeni i uvođenju restriktivnih mjera u zavisnosti od njihovog odnosa. Crna Gora direktno primjenjuje sankcije Ujedinjenih nacija bez transponovanja, u skladu sa važećim zakonom. Restriktivne mjere Evropske unije su na snazi u Crnoj Gori isključivo nakon što iste budu transponovane uvedene u pravni sistem, odlukom Vlade na predlog Ministarstva vanjskih poslova. Direktna primjena restriktivnih mjera po osnovu rezolucija Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija je neodložna. Proizilazi iz direktne obavezujuće norme Povelje Ujedinjenih nacija, ali i suštine i prirode same restriktivne mjere. Konkretni primjer bila bi neophodnost neodložnog uvođenja restriktivnih mjera usmjerenih na sprečavanje terorizma i njegovog finansiranja, koje se mora sprovesti neposredno nakon uvođenja jer u protivnom imajući u vidu brze tokove i kretanje kapitala ne bi mogli biti ispunjeni u svrhu njegovog uvođenja. Prava subjekta, to ću odgovoriti kasnije. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:09:56)

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Pravo na odgovor ima poslanik Dizdarević.

Izvolite.

ABAZ DIZDAREVIĆ (10.12.24 14:10:08)

Hvala, ministre, na odgovoru.

Vjerujem da je javnosti jasno da je ipak riječ o brzini, neadekvatnom uspostavljanju ovog zakona upravo zbog onoga što mjesec dana prije roka za usvajanje ovog zakona mi ulazimo i u javne raspave i diskusije o zakonskim rješenjima. Postoji disonanca, kažem, i u ovom i po pitanju uređenja zakona, ali i po pitanju djelovanja unutar Vlade.

Rekli ste da smo i Vi i ja zajedno u odboru sa gospodinom profesorom Šerbom Rastoderom i sa uvažanim reisom Fejzićem i postavlja se pitanje duplih aršina unutar ovog Barometra 26, jer su vaše kolege, vaši aktuelni partneri u Vladi, saopštili da je zapravo Barometar smetnja usvajanju ove rezolucije koju je Bošnjačka stranka inicirala. Dakle, nama nije ponuđena na potpisivanje ova rezolucija, jasno smo se izjasnili da ćemo, kao i po pitanju Pive i Velike, glasti za raspravu o ovoj rezoluciji. Ovdje se nije dozvolilo da se

povede jedan civilizovani razgovor o tom pitanju koje, na neki način, jeste mrlja u istoriji Crne Gore. O kakvim partnerima Vi onda to govorite? Mislite li da bi se reis saglasio sa vašim učešćem u vlasti znajući da sjedite sa onima koji negiraju genocid u Srebrenici, a ne da otvaramo pitanja za koja oni niti žele adekvatnu civilizovanu raspravu, niti žele da daju mogućnost da se o tome na bilo koji način Skupština izjasni. Dakle, nije u pitanju bilo izjašnjavanje o rezoluciji nego o mogućnosti da se o njoj upozna stručna i laička javnost. Toliko o tome ministre. Vi vidite u kakvom društvu sjedite, a doći ćemo do istine, uvjeren sam u to.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:12:22)

Zahvaljujem.

Sada molim poslanicu Edinu Dešić da uzme riječ, a kolegu Nikolu Janovića da se pripremi. Izvolite.

EDINA DEŠIĆ (10.12.24 14:12:32)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Pejoviću.

Uvažene kolegice i kolege, poštovani potpredsjedniče Ibrahimović sa saradnicom, poštovane građanke i građani Crne Gore,

Predlogom zakona o restriktivnim mjerama Crna Gora nastavlja da bude pouzdan i odgovoran partner na svim međunarodnim i relevantnim adresama. Promovišući zajedničke demokratske vrijednosti očuvanje mira i bezbjednosti, kao i poštovanje međunarodnog humanitarnog prava, ali i brzih reakcija u odnosu na međunarodne krize, dodatno se osnažuje vanjska politika unapređenjem zakonskih rješenja u odnosu na restriktivne mjere koje primjenjuje i uvodi naša država. Kao članica Ujedinjenih nacija međunarodne restriktivne mjere, koje su utvrđene rezolucijama Savjeta bezbjednosti, postoje obavezujuće za našu državu od momenta njihovog izglasavanja i primjenjuju se neposredno u roku od 24 h od njihovog usvajanja. Sa druge strane u skladu sa predlogom zakona Vlada Crne Gore donosi odluku o uvođenju međunarodnih restriktivnih mjera na osnovu akata Evropske unije.

Ovdje bih podsjetila sve da je naša država već usaglasila vanjsku politiku sa EU po pitanju restriktivnih mjera, kao jednog od najznačajnijih segmenata naše zajedničke vanjske i bezbjednosne politike. To je prepoznato i u najnovijem Izvještaju Evropske komisije u kojem se, između ostalog, navodi da Crna Gora nastavlja 100% usklađenost zajedničke vanjske i bezbjednosne politike u odnosu na odluke EU i Savjeta o sankcijama, odnosno restriktivnim mjerama. Evropska komisija konstatuje da smo se uskladili sa pozicijom EU i odnosu na glasanje o Rezoluciji o ruskoj agresiji na Ukrajinu, kao i u odnosu na inicijative o stanju ljudskih prava o Kini, Iranu i Gazi. Istovremeno Komisija prepoznaje i značaj ovog zakona u odnosu na završne aktivnosti ka zatvaranju pregovaračkog Poglavlja 31 - vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika.

Osim navedenih, Predlog zakona prepoznaje i međunarodne restriktivne mjere koje se uvode na osnovu akata drugih međunarodnih organizacija čiji je Crna Gora član, ali i prepoznaje i nacionalne mjere.

Navedene restriktivne mjere obuhvataju:

- zabranu putovanja i boravka;
- finansijska ograničenja, odnosno ciljane finansijske sankcije;
- ekonomska ograničenja, uključujući sektorska ograničenja trgovina roba i
- diplomatska ograničenja koja mogu ići do tog stadijuma da se prekinu diplomatski odnosi.

Sve ove mjere se mogu primjenjivati kako na državu tako i na pojedinca.

Ono što se želi postići ovim predlogom zakona je jačanje kapaciteta i unapređenje efikasnosti za primjenu restriktivnih mjera kako bi se dao puni doprinos u očuvanju međunarodnog mira i davanja adekvatnog odgovora na gruba kršenja međunarodnog prava. Tako se u odnosu na važeći Zakon o međunarodnim restriktivnim mjerama uvodi informacioni sistem za restriktivne mjere, a o značaju digitalizacije radnji u određenoj oblasti zaista je danas suvišno i govoriti.

U cilju efikasnije primjene zakona, ali i koordinaciju rada nadležnih institucija predviđeno je obrazovanje stalnog koordinacionog tijela za restriktivne mjere. Ovom prilikom pozdravljam napore predlagača da donošenjem novog Zakona o restriktivnim mjerama Crna Gora bude u potpunosti usklađena kako sa evropskim i drugim međunarodnim standardima u ovoj oblasti, uključujući preporuke Komiteta Savjeta Manivala (MONEYVAL), tako i sa standardima Radne grupe za finansijsku akciju.

Ono što je dodatno doprinijelo kvalitetu procesa izrade samog dokumenta je ekspertska podrška predstavnika država članica Evropske unije.

Na kraju, želim da istaknem da u vremenu geopolitičke napetosti i ozbiljnih kriza važno je da pratimo politiku naših saveznika. U globalizovanom svijetu ovo predstavlja važan mehanizam da se ključnim ljudima

nedemokratskih represivnih i zločinačkih režima ograniči manevarski prostor i uskrati mogućnost da sa naprednim svijetom uživaju u onome što uskraćuju svojim ili nekim drugim građanima. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:16:43)

Zahvaljujem, kolegice Dešić.

Sada molim poslanika Nikolu Janovića da uzme riječ, a kolegu Milana Kneževića da se pripremi. Izvolite.

NIKOLA JANOVIĆ (10.12.24 14:16:56)

Hvala, predsjedavajući.

Potpredsjedniče Vlade i ministre vanjskih poslova, želim da vas pozdravim zajedno sa saradnicom, poštovane kolegice i kolege,

Danas na dnevnom redu imamo jedan veoma važan Zakon o restriktivnim mjerama koji je u suštini Crnu Goru upodobljava sa svim onim što je iz Poglavlja 31 potrebno za naše evropske integracije, ali više od toga upodobljava, kao što smo čuli, i sa vanjskom bezbjednosnom, odbrambenom politikom i u suštini sa jasnim usmjerenjem naše države da treba da budemo sljedeća članica Evropske unije. Ono što treba, takođe, reći da ovaj zakon zapravo pokazuje sve one pukotine u vladajućoj većini, pokazuje sve one razlike i u političkim i u idološkim stavovima partija vladajuće većine. Rekao bih da pokazuje jednu političku agoniju partija vladajuće većine koji jedno moraju da misle, drugo moraju da pričaju, za treće moraju da se zalažu. U neku ruku mislim da je ovo jedna politička agonija za mnoge od njih. Imamo političke partije koje su u svojim izbornim programima obećavale da će da kada dođu na vlast da ukinu sankcije Rusiji, da će otpriznaju Republiku Kosovo, da Crna Gora više neće da bude članica NATO-a, ali izgleda da se agenda i tih partija mijenja srazmjerno broju fotelja koje uspijevaju da dobiju u Vladi. Sa druge strane moramo da priznamo da svi ti potpisivanje i barometara, raznih drugih sporazuma i ostalih tih političkih koještarija kojima nas svaki dan zasipate, u suštini, to potpisujete sami sa sobom i deklarativno se zalažete za naš put ka Evropskoj uniji, a sve je palo u vodu onda kada se suprotno svim stavovima, mišljenjima i upozorenjima ovdje izglasala Rezolucija o Jasenovcu. Ako tada nekome nije bilo jasno, bilo je jasno sada prije neki dan kada je članica Evropske unije jasno ispostavila svoje zahtjeve i drugim riječima rekla da će naš put ka Evropskoj uniji biti blokiran. Sve ono što Vučićevi poslanici u Republici Srbiji nijesu htjeli da prihvate i da glasaju za tu rezoluciju, nažalost, glasali su naši poslanici i na taj način blokirali naš put.

Želim da Vas pitam, potpredsjedniče Vlade, kao nekoga ko znam da zagovara iskreno naš put ka Evropskoj uniji, znam da razmišljate slično kao i ja i sve moje kolege ovdje, kada su u pitanju evropske integracije, kada i da li ćete vi da pokažete hrabrost i da konačno kažete građanima Crne Gore da ova vlast i ova vlada neće uvesti Crnu Goru u Evropsku uniju i da zbog svih ovih blokada koje su nam postavljene na tom putu ćemo da imamo problem. Da li postoji trenutak kada će to jednom da se kaže da ne živimo u ovom vremenu đe se raznim barometrima pokušava ta priča da se smetne sa puta? Jer, to je nešto što je svima nama jasno. To je ono što mislim, generalno svakim danom i sa svim tim stavovima vidimo postaje jasno. Mislim da treba da pričamo ovdje o suštini, a ne o ovim formalnostima i da pričamo o ovim, kao što sam rekao, deklarativnim opštim mjestima, a da, u principu, kao država, očigledno do tog puta na ovaj način s ovom vlasšću nećemo da dođemo. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:21:11)

Zahvaljujem, kolega Janoviću.

Pravo na komentar ima potpredsjednik Vlade. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (10.12.24 14:21:16)

Zahvaljujem, uvaženi poslaniče Janoviću.

Drago mi je da ćete podržati ovaj predmetni zakon. Vrlo ću jasan biti kada je u pitanju Bošnjačka stranka i ono što mi predstavljamo u 44. Vladi. Drugi će odgovoriti na vaše pitanje o njihovim ambicijama za evropski ili neki drugi put, ali lijepo mjesto ovdje da ipak podsjetimo javnost da poslije dobijanja pozitivnog IBAR-a, pozitivnog Izvještaja Evropske komisije, mislim da smo svi sada na jednom visokom nivou kada su u pitanju evroatlantska, odnosno evropska kultura naših građana. Naši građani su nam jasno rekli sa 80% da

žele da Crna Gora bude u Evropskoj uniji. Sada kao politički akteri, kao odgovorni ljudi, moramo poslušati one koji su nas birali, da žele da politička elita uvede Crnu Goru u Evropsku uniju. Pošto se često srijećem sa mojim kolegama, ministrima vanjskih poslova, znate šta kažu - ono što i mi znamo, da jedino mi možemo napraviti grešku da Crna Gora ne bude sljedeća punopravna članica Evropske unije.

Pred vama stoji čovjek koji dijeli sa vama ove vrijednosti i ja ću isto kao i kada je bila 43. Vlada, odnosno Bošnjačka stranka, ukoliko akteri promijene kurs ili prioritete 44. Vlade ili ćemo mi ili ti ako budu htjeli izaći iz te vlade. Ipak bih drugačije ovo gledao. Sada nam je potrebno jedinstvo. Sada je potrebno kao kada smo usvojili one tzv. IBAR zakone da pokažemo jedinstvo, odgovornost i da svi zajedno uvedemo Crnu Goru u Evropsku uniju. Dakle, to je ono što od nas očekuju i građani i to je ono što vjerujem da svi od nas žele, ali pustimo vrijeme neka uradi. Vjerujem da će 44. Vlada uvesti Crnu Goru u Evropsku uniju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:23:13)

Zahvaljujem.

Pravo na odgovor ima poslanik Janović, ako želite, naravno.

NIKOLA JANOVIĆ (10.12.24 14:23:28)

To je Vaš stav i ja to nikad nijesam sporio, ali je to što Vi smatrate i želite lijepa želja. Poenta je da u društvu onih s kojima jeste i pitanje da li će taj cilj da bude dostižan Crnoj Gori. Dakle, govorim vrlo jasno. Ako je jedna članica Evropske unije prije nekoliko dana ispostavila niz zahtjeva, drugim riječima rekla dok ovo ne ispunite nećete ući u Evropsku uniju, postavljam sljedeće pitanje, a Vi pričate o odgovornosti i slažem se sa Vama, zašto cilj koji 80% građana Crne Gore želi je na taj način bačen pod noge sa jednom rezolucijom u kojoj nigdje nije bilo spora. Niko od nas u Skupštini nije rekao niti sporio da je u Jasenovcu bio genocid, ali se postavlja pitanje zašto je to bilo potrebno kada se znalo unaprijed da će to da bude problem. Zašto Republika Srbija nije donijela rezoluciju o Jasenovcu, a jasno je predsjednik Srbije rekao zbog čega, a zašto smo to mi ovdje uradili?

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:24:37)

Zahvaljujem.

Sada molim poslanika Milana Kneževića da uzme riječ, a koleginicu Aleksandru Vuković da se pripremi. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (10.12.24 14:24:48)

Slobodna Crna Goro i vi u ZIKS-u,

Dok lovimo Putina, Lavrova i Šojgua po Crnoj Gori, po ko zna koji put osuđujemo rusko društvo i govorimo o demokratiji, posebno neki koji su proslavljali izlazak i napuštanje američkih trupa iz Kabula iz Afganistana i govorili da je to jedan od najsvetlijih datuma u novijoj globalnoj istoriji koji svake godine u maju mjesecu proslavljaju pad Carigrada, možda da malo poremetim ovaj lov na Ruse i da kažem možda jednu jeres pitajući gospodina Ibrahimovića da li mu što znače imena Rajka Krivokapića, Marinka Jovanovića, Dragutina Lalatovića i Ekreme Bajrovića. Jer, kada smo već kod restriktivnih mjera koje mi treba da sprovedemo u Crnoj Gori, da vas pitam da li restriktivne mjere koje sprovode prištinske vlasti nad crnogorskim vojnicima i nad nevino utamničnim Ekremom Bajrovićem podrazumijevaju reakciju Ministarstva vanjskih poslova i vaš angažman. Ovi ljudi se nalaze u zatvoru samo zato što smatraju da je Kosovo srce Srbije ili sastavni dio Republike Srbije. Ovi ljudi, ako su već birali gdje da ih uhapsu i utamniče, nijesu mogli naći ljepše mjesto nego pored ćivota Svetog kralja Stefana Dečanskog na veliki crkveni praznik.

Treba svi da znaju, gospodine Ibrahimoviću, da najmanje 70% ili 75% građana Crne Gore dijeli stavove Rajka Krivokapića, Marinka Jovanovića, Dragutina Lalatovića i Ekrema Bajrovića. To znači da i ja dijelim njihove stavove i da bi sutra trebalo da uhapsu i mene, ali i sve glasače koalicije Za budućnost Crne Gore. Mislim da bi dobro bilo da malo sa ovih velikih globalnih tema, lova na Putina, juriša na Moskvu i na Staljingrad se spustimo na zemlju i vidimo do kad misle prištinske vlasti da drže utamničene ove naše Nikšićane i Ekrema Bajrovića, čovjeka, gospodine Ibrahimoviću, koji je osuđen na 20 godina zatvora samo zato što nije htio da proda svoju zemlju i samo zato što nije htio da upre prstom u neke druge ljude i nevino ih

optuži. Koji je bio na vašoj odborničkoj listi u Baru, znači nije član Demokratske narodne partije, ali ja ga ne odvajam ni od Krivokapića ni od Jovanovića ni od Lalatovića.

Čemu da se mi čudimo ako Crna Gora prije mjesec dana nije našla za shodno da glasa za rezoluciju o osudi glorifikacije nacizma i nacističkih zločina i genocida. Ovdje nas stalno preispitujete koliko smo zreli i da li smo zeleni, dok nijeste spremni da osudite ono što treba da uradi slobodoljubivo čovječanstvo, a to je osuda Hitlerove Njemačke. Ne daj bože da je ovo 1941. godina, plašim se da bi neki iz ovih klupa, a bogami i neki iz Crne Gore ponosno u trupama Vermahta jurišali na Moskvu, na Lenjingrad, na Pariz, na Evropu, kao što se to dešavalo 1941. godine.

Jesmo li mi pobijedili u Drugom svjetskom ratu ili smo izgubili? Je li treba da se mi ovdje u Crnoj Gori sada pozdravljamo sa *hajl Hitler* ili *pomaže bog* ili *selam alejkum*, gospodine Ibrahimoviću. Ako smo izgubili 1945. godine onda treba ono njemačko groblje na vojnom aerodromu u Golubovcima izmjestimo na spomenik Partizanu borcu na Gorici, a da ove nepoznate ostatke vojnika koji su ginuli oslobađajući Podgoricu izmjestimo ili pobacamo u Moraču ili negdje drugo, da raskrstimo sa sramnom prošlošću i da konstatujemo - mi nijesmo pobijedili 1945. godine nego je pobijedio fašizam u nekom novom obliku koji se demonstrira na ovim meridijanima.

Zato bih volio da Vas pitam da li se, recimo, ove restriktivne mjere i poštovanje usklađenosti politike Evropske unije mogu primijeniti u slučaju da izraelski premijer Benjamin Netanjahu dođe u Crnu Goru. Da li će Crna Gora da uhapsi Benjamina Netanjahua pošto je za njim raspisana potjernica od Međunarodnog krivičnog suda u Hagu gdje je osumnjičen za zločine, ne znam da li je osumnjičen za genocid? Nije ni čudo što se sve ovo dešava. Vidjeli smo prije dva dana u Siriji udružene snage Al Kaide i Izraela i Turske ruše Asada. Nakon što je Asad napustio Siriju Izraelci su došli do ispred Damaska. Sada Erdogan, brat naš, poziva Izraelce da izađu iz Sirije. Izraelci neće da izađu iz Sirije. Al Kaida dozvoljava Izraelcima da uđu u Siriju, pravi privremenu vladu dok juriša na gradove u kojima se nalaze kurdske trupe, a Amerikanci sada bombarduju ove oslobodioce zato što žele da okupiraju kurdske gradove. Vrlo je važno da ovaj refleks sirijskog scenarija prenesemo i na Crnu Goru.

Da Vas obavijestim, gospodine Ibrahimoviću, da u Podgorici, u Crnoj Gori, postoji veliki broj turskih državljana koji su izuzetno interesantni Osnovnom državnim tužilaštvu i Specijalnom državnim tužilaštvu, da postoje mnogobrojne prijave zbog iznuda, zbog pranja novca i zbog kriminalnih udruživanja. Dobro bi bilo kada govorite o restriktivnim mjerama da znate da se one moraju onda primijeniti i na turske državljane.

Samo se nadam, slobodna Crna Gora i vi u ZIKS-u, da u ovim zahtjevima Hrvatske, ovom non-paperu, gdje smo dobili jasno upozorenje vezano za ratne zločine Hrvati neće tražiti da im izručimo Mila Đukanovića. Jer, on je, gospodine Ibrahimoviću, rekao da je zamrzio šah zbog šahovnice, da će se obračunati sa ustašama jednom za svagda i sa priučenim boljševičkim kartografima. Molim vas da se izjasnite oko toga i već sada se pripremimo za usklik s Lovćena kliče vila, ne damo vam našeg Mila. Mi ne smijemo da dozvolimo, što god ja mislio o Milu Đukanoviću, da on bude izručen Hrvatskoj. Ako je za nešto kriv, neka mu se sudi ovdje, da na njemu primijenimo restriktivne mjere, a bogami ako ih budemo primjenjivali na ovim Rusima, vjerujte neće ćemo doći do Mila Đukanovića i Milana Roćena. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:33:33)

Zahvaljujem, kolega Kneževiću.

Pravo na komentar ima ministar Ibrahimović. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (10.12.24 14:33:39)

Podsjećam, pred nama je Zakon o restriktivnim mjerama, a kada bude geopolitika, nešto slično ili Ruska Federacija onda možemo otvoriti temu na tom polju. Ali, hajmo redom.

Uvaženi kolega Kneževiću, Republika Kosovo je nezavisna i međunarodno priznata država, morate se pomiriti s tim, prije ili kasnije, ta činjenica će biti prihvaćena i kod onog malog broja koji ne prihvataju tu činjenicu. Isto tako, država Kosovo ima svoje organe i nadležne institucije. Mi vjerujemo da naši dobri prijateljski bilateralni odnosi neće biti ugroženi. Vjerujte, u skladu sa Bečkom konvencijom o konzularnim poslovima sve ono što budu naši državljani trebali i što treba da se radi, naša ambasada u Prištini će učiniti za njih. Ne mogu dijeliti ljude kako se ovaj zove. Vjerujem da će oni naći svoju pravdu i hoću da vjerujem da državni organi Kosova će se profesionalno odnositi prema našim državljanima. Zato, u svim kontaktima i s ministrom vanjskih poslova još jednom sam potcrtao da naši državljani očekuju pravično suđenje.

Kada pričamo o Ruskoj Federaciji, mnogo je lijepo iz ove NATO zemlje praviti humor ili pričati neke ovako priče koje će se nekima svidjeti. Ali, danas krvare djeca u Ukrajini zbog agresije Rusije na Ukrajinu.

Danas krvare nedužna djeca na Bliskom Istoku zbog određenih aspiracija određenih država. Danas imamo stradanja širom zemljine kugle. Moramo imati malo pijeteta prema tim žrtvama.

Da li ćemo nekoga uhapsiti? Ova vlada je ozbiljna. Kada dođe vrijeme prema tome će se odnositi. Sve vas pozivam, kada su ozbiljne stvari, kada je stradanje nevinih žrtava da ipak ne koristimo u političke svrhe. Ponavljam, danas stradaju hiljade i hiljade djece u Palestini, do juče u Siriji, Libanu, nastavlja se agresija Rusije nad Ukrajinom, najavljuju se još veći sukobi. Crna Gora će biti na strani pravde i mira.

Da vam kažem kada su u pitanju sankcije. Pomirite se, uvaženi moj dobri kolega, Crna Gora usklađuje svoju vanjsku politiku sa vanjskom bezbjednosnom politikom Evroske unije. Zato smo dobili dobar Izvještaj Evropske komisije i zato danas pričamo o potrebi Zakona o restriktivnim mjerama. Dakle, više nego jasno je da mi slijedimo politiku Evropske unije. Nijedan upit ne može biti problematičan od ovih krucijalnih pitanja.

Tako, uvaženi kolega, hajmo zajedno, kao što rekoh uvaženom kolegi Janoviću, da pokažemo ozbiljnost i da uđemo u Brisel onako svi zajedno, jer je to perspektiva ovog kraja. Perspektiva ne samo Crne Gore nego svih zemalja Zapadnog Balkana je u integrisanoj Evropskoj uniji. Ostalo će ponovo da nam otvara rane iz prošlosti. Ostalo će slati poruku neperspektive ovog regiona. Izabraću, ipak, integracije i perspektivu regiona. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:37:05)

Zahvaljujem.

Pravo na odgovor ima kolega Knežević. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (10.12.24 14:37:10)

Gospodine Ibrahimoviću, Vi ste bili i u nekim prethodnim vladama ili ste podržavali prethodne vlade i Demokratske partije socijalista i vladu Dritana Abazovića. Imali ste priliku da date doprinos evropskom putu Crne Gore, ali kao što vidite taj evropski put se ubrzao otkad se mi nalazimo u Vladi. Sasvim je jasno da će Demokratski front tj. naša koalicija uvesti Crnu Goru u Evropsku uniju uprkos ovim mračnim retrogradnim snagama sa moje desne strane koje na svaki način pokušavaju da nas zaustave na našem putu ka Briselu.

Što se tiče mojih stavova vezano za tzv. državu Kosovo, za sankcije Rusiji, oni su ostali nepromijenjeni, i Vi to znate. Vi ste mogli, kolega Ibrahimoviću, da kažete neću sa Milanom Kneževićem da budem u Vladi, jer njegovi stavovi ne korespondiraju sa stavovima Bošnjačke stranke. Isto kao što i ja znam da ste vi proslavljali napuštanje američkih trupa iz Kabula, da se redovno organizuje proslava pada Carigrada iz 1453. godine na sjeveru Crne Gore. Ja sam to prihvatio kao činjenično stanje, a tiče se određenih političkih smjernica u kojima se kreće Bošnjačka stranka. Ali, gospodine Ibrahimoviću, upravo zbog činjenice da treba da se posvetimo običnim ljudima još jednom podsjećam na imena Rajka Krivokapića, Marinka Jovanovića, Dragutina Lalatovića i Ekrema Bajrovića. Vaša je obaveza da učinite sve da ti ljudi, nevino optuženi, izađu iz Prištinskih kazamata. Ne da kažemo da mi vjerujemo da će imati pravedno suđenje, ja ne vjerujem i zato problematizujem ovu temu ovdje, jer se u određenim medijima i političkim kuloarima postavio narativ - pošli su bez pitanja na Kosovo. Od kad mi to treba da tražimo dozvolu da odemo na Kosovo i Metohiju? Zar mi treba da pitamo nekoga da odemo na naše izvorište duhovno, istorijsko, civilizacijsko. To je kao kad bi Vi pitali mene da li smijete da pođete u Meku na hadžiluk i zamislite da vas neko uhapsi u Meki. /upadica/ Ne radi se o priznanju države gospodine Ibrahimoviću, radi se o tome da vi u Ulcinju svake sezone imate ljude koji otvoreno promovišu UČK ideje pjevaju pjesme UČK i nikad ih niko nije ni procesuirao ni disciplinski gonio niti sankcionisao u Crnoj Gori. Ovdje su trojica ljudi samo zato što je neko mislio da im se na autu nalazi naljepnica Kosovo je srce Srbije uhapšena. Šta očekujete od jednog Srbina ili Crnogorca, pravoslavca koji govori srpskim jezikom i ide u Srpsku pravoslavnu crkvu, da zaigra šotu tamo je li? Ili da bazukom ili zoljom udari na visoke Dečane ili na Bašćaršiju da kaže mi više nijesmo ono što su bili naši očevi, dedovi, prađedovi, nego smo spremni da poljubimo ruke i noge i da činite sa nama što hoćete. Ne može, gospodine Ibrahimoviću, ne može, a Vaša obaveza kao ministra vanjskih poslova i za Ekrema Bajrovića i za Rajka Krivokapića i za Marinka Jovanovića i za Dragutina Lalatovića da učinite sve da oni izađu. Kako bi se osjećali, recimo, ovi iz prištinskih vlasti, ako mi sad recipročno uhapsimo pet ljudi koji sad imaju boravište u Crnoj Gori? Uhapsimo i kažemo dok ne pustite ove naše nećemo mi da pustimo ljude sa Kosova i Metohije je li? Hoćemo li na takav način da primjenjujemo recipročnost u onome što radi država koju ste vi priznali, a mi je nikad nećemo priznati.

Gospodine Nurkoviću imate mogućnost da polemišete sa mnom nije kolegijalno da mi dobacujete ustanite kažite da oni imaju osnov, a ja ću Vam reći da nemaju osnov za takvo ponašanje, a najbolje da pođete kod ovih članova porodica, ovih Nikšićana i ovog bivšeg vašeg člana Ekrema Bajrovića, koga ste se

odrekli, pada im kažete da imaju osnov samo zato što čovjek nije htio da proda zemlju i da upre prstom u neke srpske policajce i da su učinili zločine, a nijesu ih činili. U tome je razlika, gospodine Nurkoviću, jer mi se nijesmo odrekli nijednoga čovjeka koji je na pravdi boga osuđen.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:41:45)

Zahvaljujem.

U međuvremenu imamo prijavljenu proceduru. Za proceduru se javio poslanik Ivan Vuković.

Imate pravo na komentar na izlaganje.

Izvinjavam se, kolega Knežević je pomenuo, ali nije eksplicitno pomenuo vašu partiju, ali imate pravo na komentar.

Izvolite, imate pravo na komentar.

IVAN VUKOVIĆ (10.12.24 14:42:48)

Meni je, moram da priznam, pomalo žao što prekidam ovu diskusiju koja vrlo ubjedljivo govori o slozi koja vlada u okvirima vladajuće koalicije jednoj harmoniji u Vladi Crne Gore, visokom nivou međusobnog uvažavanja, poštovanja, da ne govorimo o ideološkim i programskim principima. Žao mi je samo što tu nijesu kolege iz albanskih partija, bilo bi interesantno čuti njihov komentar na osvrt poslanika Kneževića, koji je u istom kontekstu pomenuo šotu i prijetnje pravoslavnim svetinjama na Kosovu, ali ja se nijesam javio zbog toga. Inspirisao me gospodin Knežević pitanjem da li smo mi pobijedili u Drugom svjetskom ratu, mi, gospodine Kneževiću, sa ove strane jesmo. Vrlo se ponosimo antifašističkom tradicijom i čuvali smo i sačuvali u najtežim vremenima koje je zapamtio ovaj region.

Mislim gospodine Kneževiću, da su neki vaši koalicioni partneri izgubili 1945. godine i da oni neskriveno govore o tome. Daću Vam samo jedan primjer, pošto ste govorili o ustaškom pokretu NDH-a, o nacistima, o fašistima, jedan od sedam, je li tako, potpredsjednika Vlade, je i gospodin Budimir Aleksić. Gospodin Budimir Aleksić je programski, ideološki blizak Vama, gospodine Kneževiću, vi ste dugogodišnji koalicioni partneri. To je čovjek koji je 2019. godine predlagao da se u centru Berana podigne spomenik četničkom komandantu Pavlu Đurišiću. Pavla Đurišića Crna Gora pamti dominantno po masovnim zločinima iz perioda Drugog svjetskog rata, koji su učinjeni nad bošnjačko-muslimanskim življem na sjeveru Crne Gore. Dakle, ostao je jedan duboki krvavi trag, samo u jednoj vojnoj akciji stradalo je preko 8.000 civila, žena, dece i starih.

Međutim, ono što, možda, crnogorska javnost manje zna, jeste da je za te svoje herojske poduhvate Pavle Đurišić, dobio odlikovanje lično od Adolfa Hitlera. List je *Lovćen*, to je glasilo okupacionih vlasti u tada pokorenoj Crnoj Gori, datum je 11. oktobar 1944. godine, naslov je - *Visoko odlikovanje potpukovnika Pavla Đurišića*. U podnaslovu stoji - *Četnički komandant, gospodin Pavle Đurišić, kojega je general Nedić nedavno promaknuo u čin potpukovnika, povjerio mu dužnost pomoćnika komandanta dobrovoljačkog korpusa, dobio je od strane Vrhovne komande njemačkih oružanih snaga naročito priznanje za svoje vojničke vrline te odlikovan od firera Ordenom željeznog krsta*.

Dakle, vaši koalicioni partneri gospodine Kneževiću, su izgubili 1945. godine, Vi i vaša porodica ste pobijedili 1945.godine, kao i naše porodice, a zašto ste Vi u tom društvu, pokušajte da objasnite. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:46:27)

Zahvaljujem, kolega Vukoviću.

Pravo na komentar ima poslanik Knežević, izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (10.12.24 14:46:32)

Gospodine Vukoviću, mislim da Vi ne bi trebalo nikada da ustanete u ovom Parlamentu i da polemishete na bilo koju temu, dok ne vidimo pravosudni epilog vaše involviranosti kroz zloupotrebu službenog položaja zajedno sa Vesnom Medenicom na poziciji kada ste bili gradonačelnik Podgorice. Vi ste davali instrukcije Vesni Medenici kako da citiram - *uhapsi glibavoga Vanju Đurišića* i kažete joj - *zahvaljujem moramo stati na kraj toj bandi*. Vesna Medenica prije toga saopštava *ne bi trebalo u ponedjeljak sam ja na poslu, pa ću propratiti*. Čula sam se sa Pažinom, vašim članom Predsjedništva, oko boravka u pritvoru da se

daju instrukcije, a onda Vi njoj prije toga saopštavate - *predsjednice*, kada ovima što su privedeni po krivičnoj prijavi bude određeno zadržavanje važno je da ih sudija ne pusti nakon dva dana, e zato vi ne možete da budete naši partneri na evropskom putu. Zato ste vi retrogradne snage, zato što ste koristili predsjednicu Vrhovnog suda u političkim obračunima sa građanima Podgorice. Vi umjesto da se potalaušite i da nikad ne ustanete dok ovo ne dobije pravosudni epilog, Vi ovdje bajračite i držite nam pridike o evropskom putu, o antifašizmu i o vrijednostima koje bi mi trebali da dijelimo sa vama. Ja sam, gospodine Vukoviću, izgubio u Drugom svjetskom ratu, jer vrijednosti za koje se vi sad zalažete su identične ovim vrijednostima onih država koje su bile protiv rezolucije za glorifikaciju nacizma i fašizma od 1941. do 1945. godine. Što se tiče odnosa sa Rusima, vaš koalicioni partner, SDP, je saopštio da su Rusi iz KAP-a, zajedno sa vašim počasnim predsjednikom študara u sulundar i Milanom Roćenom, iz KAP-a tj. iz Crne Gore isisali oko 800.000.000 eura i da zbog toga neće da glasaju za budžet kao što nijesu tada glasali za budžet. Vaš doskorašnji potpredsjednik Demokratske partije socijalista je saopštavao u predvečerju parlamentarnih izbora 30. avgusta, i to sa sred Cetinja, da će nas na traktore poslati za Srbiju. Eto kakav je to antifašistički narativ u vašim redovima, kakav je vaš kapacitet da gradite građansku Crnu Goru i eto zašto ste sad u Beranama završili na marginama. Nema više kliktaja vlada je u krizi, izgubila je povjerenje, nema utemeljenje, 80% vlasti ova parlamentarna većina ima u Beranama. Smjestila vas je tamo đe vam je mjesto. Znači, sljedeći put kad ustanete da polemishete sa mojim stavovima makar pratite prošlost sopstvene partije jer onda sigurno nećete ustati. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:50:02)

Zahvaljujem, kolega Kneževiću.

Poslaniče Vukoviću, imate na proceduru, ali nemate pravo na komentar ili na repliku.

Na proceduru imate pravo, naravno.

Izvolite.

IVAN VUKOVIĆ (10.12.24 14:50:14)

Viđeli ste jedan vrlo blijed nastup gospodina Kneževića, cijenim ga kao poslanika bez obzira na...

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:50:18)

Molim Vas, poslaniče Vukoviću sada ćete izazvati repliku.

Izvolite.

IVAN VUKOVIĆ (10.12.24 14:50:27)

Mogu li da argumentujem?

Evo svjedočimo ovdje svaki drugi dan procedurama koje traju po pet minuta pa se niko ne javlja.

Dakle, vrlo blijed nastup i jedan cijeli niz manipulacija kojima je gospodin Knežević pokušao da pobjegne sa terena, odnosno od jedne neprijatne činjenice, gospodine Pejoviću, a to je da potpredsjednik Vlade ne iz perioda DPS-a ili kralja Nikole, nego potpredsjednik Vlade aktuelni je čovjek koji je predlagao prije pet godina, ne prije 50 godina, da se u Beranama, koje smo takođe pominjali, podigne spomenik čovjeku kojega je Hitler lično odlikovao za zasluge za fašističku borbu tokom Drugog svjetskog rata. Dakle, to je ideološki svjetonadzor gospodina Kneževića trenutno. Kad govori o vladajućoj većini meni je drago što je on to danas saopštio u jednom afirmativnom tonu jer to znači, pored ostalog, i podršku ovom stavu ministra Ibrahimovića od maločas, Kosovo je nezavisna međunarodno priznata država i vi se morate s tim pomiriti. Zahvaljujem na vremenu.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:51:29)

Zahvaljujem, poslaniče Vukoviću.

Ovo je bila procedura, ali nije bila baš klasična procedura.

Evo kolega Knežević imate pravo na proceduru, molim vas jedan minut i da nastavimo.

MILAN KNEŽEVIĆ (10.12.24 14:51:48)

Demokratska partija socijalista nema više mogućnost da se u punom kapacitetu vrati na vlast jer je u ove tri decenije potrošila sve kredite kod građana Crne Gore i ovi nedavni trzaji u stvari samo predstavljaju politički ropac. Oni nikako ne mogu da podnesu činjenicu što ću, upravo možda ja zajedno sa kolegama iz parlamentarne većine, bez obzira na razlike koje imamo i koje javno demonstriramo uvesti Crnu Goru u Evropsku uniju. Što ću možda istom gospodinu Vukoviću omogućiti da se kandiduje za predstavnika za Evropski parlament i da tamo bude u za zdravlje moje.

Znači, što se tiče istorije i prošlosti moja porodica je u potpunosti utemeljena u antifašizmu. Nemam namjeru da barjačim tom činjenicom niti da prevrćem kosti mojih predaka. Svako zna moju porodicu i u Zeti i u Crnoj Gori i sigurno neću ovu političku raspravu dovesti na nivo ko je više krvario u Drugom svjetskom ratu da li porodica gospodina Vukovića ili moja porodica.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:52:59)

Zahvaljujem, kolega Kneževiću.

U međuvremenu se javio i poslanik Jasmin Ćorović.

Izvolite.

JASMIN ĆOROVIĆ (10.12.24 14:53:08)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovane kolege, poštovani kolega Kneževiću,

Samo kratko, dakle, u vašoj diskusiji ste pomenuli...

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:53:15)

Izvinjavam se, poslaniče, tražite komentar?

Komentar.

Izvinjavam se, dakle, i vaš se kolega Mirsad Nurković javio tako ako ste usaglasili, u redu, izvolite imate pravo.

JASMIN ĆOROVIĆ (10.12.24 14:53:30)

Dakle, kolega Kneževiću kazali ste, pominjući Bošnjačku stranku, da ne dijelite iste vrijednosti sa našim vrijednostima i zapitali ste se zašto onda mi participiramo u toj vlasti. Samo ću vas podsjetiti da su naše vrijednosti većinske vrijednosti u ovoj Vladi i da dijelimo iste vrijednosti sa kolegama iz PES-a, Demokrata, kolega iz albanskih partija, kad je u pitanju priznanje nezavisne države Kosova i kad je u pitanju agresija Rusije na Ukrajinu. Ovo je većinski stav, pa bi možda logičnije pitanje bilo da mi vas pitamo šta ćete onda vi u toj vladi ako ne dijelite naše vrijednosti, koje su u ovom slučaju većinske. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:54:24)

Zahvaljujem.

Poslaniče Kneževiću, izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (10.12.24 14:54:29)

Ćoroviću, moraću da Vas razočaram, vjerovatno da to nije saopštio vaš predsjednik partije, da nije bilo moje dobre volje i volje kolega iz Demokratske Crne Gore ne biste ulazili u ovu Vladu. Evo sad to da vam kažem i nemam ništa protiv toga, drago mi je što smo proširili naš demokratski kapacitet, ali ste i vi preuzeli određene obaveze o kojima ćemo razgovarati sa gospodinom Ibrahimovićem kad dođe vrijeme za to, shodno

rokovima koje smo odredili. Nema potrebe Vi mene da pitate što sam ja u Vladi jer da nije bilo moje malenkosti vi vjerovatno bi i sad bili sa desne strane blizu Demokratske partije socijalista.

Što se tiče Rusije, Ruske Federacije nemam namjeru da izigravam advokata ni Putinu ni Ruskoj Federaciji, pitaću vas da li je ijedna muslimanska zemlja uvela sankcije Ruskoj Federaciji. Evo pitam vas, kao predstavnike bošnjačkog naroda, da mi kažete da li postoji jedna muslimanska zemlja na svijetu, evo pitam gospodina Ibrahimovića koja je uvela sankcije Ruskoj Federaciji. Ako mi date odgovor onda sam spreman da polemishem na ove globalne teme.

Naravno da ne dijelimo sve iste vrijednosti, jer da dijelimo sve iste vrijednosti bili bismo jedna stranka. Mada kako ste krenuli u Beranama gdje vas je dominantno podržalo pravoslavno stanovništvo jasno je da je moj uticaj i uticaj koalicionih partnera iz vlade doprinio da i pravoslavno stanovništvo u vašoj stranci prepozna političke vrijednosti koje treba da glasa. Nemam ništa protiv toga, to je još jedan doprinos putu Crne Gore ka Evropskoj uniji i činjenici da je Demokratski front glavni zamajac evropskih reformi na našem putu ka Briselu. Neće sam rekao možda se i desi, gospodine Ibrahimoviću, da zbog zasluga koje sam imao na našem evropskom putu dobijem i ja jednu malu statuu pored onog malog crnog dječaka, onoj fontani u Briselu i da to bude još jedan veliki doprinos, velikog pomirenja i ulaska Crne Gore u Evropsku uniju.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:57:04)

Zahvaljujem, kolega Kneževiću.

U međuvremenu se javio kolega Mirsad Nurković.

Izvolite, imate pravo na proceduru.

Izvolite.

MIRSAD NURKOVIĆ (10.12.24 14:57:19)

Proceduru, jer ste me pomenuli imenom i prezimenom i zbog porodica koje ste pomenuli ovdje i zbog ljudi koji su uhapšeni na Kosovu. Naravno, htio sam komentarisati, ali kolega Čorović je iskoristio to pravo u ime kluba, tako da se neću baviti tim.

Dakle, gospodine Kneževiću, imam potpuno uvažavanje i potpuni osjećaj potrebe da se zaštite građani Crne Gore, bez obzira da su, šta su i sa kojim su osnovom privedeni ili uhapšeni u bilo kojoj državi, pa tako i za navedene ljude koje ste Vi ovdje pobrojali, jer ste javno rekli da ja treba da dam odgovor tim porodicama o po tom osnovu. Ne znam kakvi su zakoni i zakonska praksa na Kosovu, vjerovatno su našli utemeljenje u njihovom zakonu. Međutim, ono što je ovdje bilo problematično jeste da ste Vi rekli da treba sad mi da uhapsimo nekoga sa Kosova, kao reciprocitet, što bi bilo vrlo opasno za Crnu Goru. To je ono što je možda bio i razlog da prokomentarišem malo glasnije i izvinjavam se ako Vas je to omelo.

Što se tiče naše politike i učešća u ovoj vladi, samo ću Vam reći, bićemo u ovoj Vladi dok god ona bude sprovodila onu politiku koju ste vi u Sprazumu potpisali, i ništa preko toga. Ako mi dozvolite da se osvrnem, da li jedna muslimanska država uvela sankcije Rusiji, ne znam, zaista ne znam, hoću da vjerujem da je vaša informacija tačna. Mi živimo u državi Crnoj Gori, iako smo Bošnjaci, i mi pratimo interese države Crne Gore. To je osnovni razlog zašto mi usklađujemo našu političku i partijsku politiku sa potrebama pridruživanja Evropskoj uniji i sa procesima i sa svim međunarodnim spoljopolitičkim procesima koji su trenutno aktuelni u Evropi i odnose se prema trećim državama. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 14:59:38)

Zahvaljujem.

Kolega, ovo je više bio komentar.

Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (10.12.24 14:59:46)

Nema nikakvih problema, mogu danas čitav dan da polemishem na teme gdje sam neprikosnoven, tako da očekujem da se i kolega Ibrahimović uključi. Ne postoji, kolega Nurkoviću, nijedna muslimanska zemlja koja je uvela sankcije Rusiji, eto da imate to kao informaciju, a to sam pomenuo u kontekstu polemike gospodina Dizdarevića sa gospodinom Ibrahimovićem, koji mu je po onako vrlo suptilno saopštio šta reis

Fejzić misli o činjenici da je gospodin Ibrahimović u Vladi Milojka Spajića. Zato sam ja otvorio ovu vjersku temu, ni na koji način da uvrijedim bilo kog građanina muslimanske vjeroispovijesti.

Nema potrebe sada zamjenjujete teze, nijesam pozvao na hapšenje ljudi koji žive na Kosovo i Metohiji, a nalaze se na teritoriji Crne Gore, rekao sam šta bi bilo ako bismo mi sad recipročno reagovali na način na koji je reagovala prištinska vlast zato što se u Ulcinju svakoga ljeta mogu vidjeti klipovi gdje se promoviše velika Albanija i pjevaju pjesme posvećene Oslobodilačkoj vojsci Kosova. Vi ste meni dobacili dok sam imao diskusiju, i rekli ste da je postojao osnov za hapšenje, ne, rekli ste da ima osnova, Lalatovića, Krivokapića i Jovanovića, ne bih drugačije reagovao. Koji je osnov? Zato što su došli na crkveni praznik u Visoke Dečane? Zato što smatraju da je Kosovo sastavni dio Republike Srbije? Zato što većina članica Ujedinjenih nacija ne priznaje Kosovo, kao nezavisnu državu? Pa smatrate li vi da su Indija, Kina, zemlje Južne Amerike, potpuno sišle sa uma, ako su donijele ovakvu odluku u odnosu na, recimo, prištinske vlasti koje su odlučile da pred njihove izbore ubiraju političke poene tako što će loviti Srbe i Crnogorce po Kosovu i Metohiji i to ispred njihovih najvećih svetinja, a da Crna Gora ne reaguje. Obaveza je Crne Gore da reaguje, i Vlade i gospodina Ibrahimovića i moja i svih nas.

Pitao bih Vas ja da je, ne daj bože, vaše dijete sad u zatvoru Podujevu ili Kosovskoj Mitrovici, ili bilo čije dijete ovih ljudi ovdje u Skupštini Crne Gore. Ne bi vam padalo napamet da vodimo geopolitičke rasprave nego bi obilazili sve moguće institucije da ti ljudi budu pušteni. Jer teza da oni moraju da pitaju da odu na Kosovo i Metohiju je fašistička i uvodi nas u jedan šizofreni narativ, u kojem će Srbi, Crnogorci iz Crne Gore koji smatraju da je Kosovo sastavni dio Republike Srbije biti označeni kao mete i ljudi koji treba loviti čim pređu tu administrativnu granicu sa Kosovom.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:03:00)

Zahvaljujem kolega Kneževiću.

Molim Vas uvažene kolege da nastavimo. U međuvremenu za komentar se javio poslanik Ilir Čapuni. Izvolite.

ILIR CAPUNI (10.12.24 15:03:28)

Poštovane kolege, dragi građani ne znam koliko ja doprinijeti da se ova situacija malo smiri, ali ću pokušati malo kroz jednu malu retrospektivu da dam doprinos ka tome. Prije šest, sedam mjeseci u martu gospodin Vraneš je pozvao građane Crne Gore da idu na Kosovo, i to čak vojsku, kad sam tada pozvao da se to ne radi, neka slobodno ide miroljubljivo na Kosovo i svakako će ga lijepo dočekati organi Prizrena i republički organi u Prištini, tada je Vlada ćutala, nažalost. Sada su poslate poruke od raznih ovdje organa, čak i od ove Skupštine, ali na pogrešnim adresama, opet je Vlada ćutala i treba da čuti dok god prištinski organi, organi pravosuđa Republike Kosovo, priznate Republike Kosovo, odrade svoj posao.

U vezi Ulcinja. U Ulcinju jeste da se pjevaju pjesme, ali nijednom tom pjesmom, nijednim našim činom se ne ugrožava ni teritorijalni integritet ove zemlje, ni Crne Gore, ni Srbije, ali se veličaju neka nedostignuća koja su čak civilizacijska. Oslobođanje Kosova i njegova nezavisnost jeste civilizacijski čin poslije 100 godina otprilike tortura, kolonizacije, represivnih mjera itd.

Na kraju, gospodine Kneževiću, sve kolege, građani Crne Gore, Kosovo jeste priznata država, na Kosovo možete ići sa ličnom kartom, miroljubivo, kao dostojanstveni građanin ove zemlje, fino ćete biti dočekani. Nemojte molim vas ni pomisliti da ta država neće reagovati na nemile posjete ili posjete kao što je ona u Banjskoj ili posjeta sa raznim insignijama kao što je bilo sa našim građanima. Apelovaću, založiću se svakako, pitaću za status naših građana, ali svakako bih volio da i mi malo promijenimo ovaj diskurs prema Kosovu. Zahvaljujem, toliko od mene.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:06:15)

Zahvaljujem, kolega Čapuni.

Pravo na odgovor na komentar, ima poslanik Knežević.

Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (10.12.24 15:06:20)

Gospodine Čapuni, jesu li insignije bile ona demonstracija vojnika Vojske Crne Gore, Davida Govorkovića, koji je promovisao veliku Albaniju zajedno sa vojnicima Albanije. Ta velika Albanija je, gospodine Čapuni, između ostalog podrazumijeva ne samo Ulcinj, Malesiju i Zetu, nego i Podgoricu, Danilovgrad i značajan dio kontinentalne Crne Gore. Tada niste reagovali, niti ste imali potrebu da kažete da to ne doprinosi multigradanskom skladu, multivjerskom i multi Brisel praktik opcijama i varijacijama koje pominjete svaki put kada ste u nedostaku argumenata.

Podsjetiću Vas 2023. godine, na martovskim izborima u Tuzima je proslavljena pobjeda uz zastave UČK i uz veličanje komadanata ratnih UČK. Tada niste reagovali niti ste imali potrebu da na bilo koji način saopštite da to nije dobra manifestacija, vezano za proslavljanjem bilo kakve pobjede. Podigli ste spomenik Đerđu Kastrioti Skenerbegu, i neka ste, ja vam čestitam na tome, ali zamislite da mi pokrenemo inicijativu da se ovdje na Nemanjinoj obali podigne spomenik Stefanu Nemanji? Ovdje bi krenuli NATO helikopteri na Demokratsku narodnu partiju, Novu srpsku demokratiju i našu koaliciju i sigurno biste odmah zvali Brisel, zvali ambasade i saopštili da vi to nećete tolerisati.

Rekli ste jednu istinu, djelimičnu, a tiče se oslobođenja Kosova, a to je da kažete da se Kosovo oslobodilo poslije 100 godina, samo treba da znate šta je bilo prije 200 godina, šta je bilo prije 300, šta je bilo prije 400, šta je bilo prije 500, 700, 800 ili 1000 godina. Kosovo i Metohija za nas su Jerusalim što je za Jevreje, i to treba da razumijete gospodine Čapuni. Ne pozivam nikakvu vojsku da ide i oružano oslobađa Kosovo, ali treba da budete svjesni činjenice, da smo mi kao narod prošli mnogo težih istorijskih ofanziva i u Srednjem vijeku i selili se po našim patrijarsima, nosili mošti naših svetaca, ispred kojih sad hapse naše građane tamo na Kosovu i Metohiji samo zato što su ušli u Visoke Dečane i što smatraju da je Kosovo sastavni dio Republike Srbije i božija kočija se polako kreće. Možda neću dočekati tu božiju kočiju u tom globalnom pravednom smislu u koji vjerujem, ali sam siguran da će to dočekati moje dijete ili unuča i biću spokojan gdje god se budem nalazio ili ispred crkve Sv. Petke ili u nekoj urni u Briselu kao jedan od pionira evropskih integracija u Crnoj Gori.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:09:46)

Zahvaljujem, kolega Kneževiću.

Uvaženi kolega, nemate pravo na komentar. Po Poslovniku nemate pravo na komentar. Imate pravo na proceduralno, ali molim Vas da nastavimo sa današnjim radom.

ILIR ČAPUNI (10.12.24 15:10:20)

Svima jesu kulturna blaga i Albanaca, znači to su i naši manastiri, koliko su i vaši. Manastir Dečani se čuva od strane Albanaca i čuvali su se od strane Albanaca. Na kraju krajeva, i sačuvali su i dan danas se čuvaju od strane istih. Svako je dobrodošao na Kosovo. Znači, dok se god dolazi sa mirom u srcu.

Što se zastave tiče i dvoglavog orla itd. onda možete se slobodno obratiti i predsjedniku Njujorka isto i on nešto je tako prije par dana, jeste predsjednik Njujorka, gradonačelnik Njujorka je to uradio, time se znači ništa ne ugrožava nego se samo slavi Dan zastave koja je nama u srcu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:11:12)

Zahvaljujem.

Ovo nije bila procedura, više je komentar.

Molim vas, kolega Kneževiću još jedan minut i da nastavimo.

Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (10.12.24 15:11:20)

Sad se obraćam Vama, kao kolega Čapuni ili da se direktno obratim kolegi Čapuniju, a da mislim na Vas? Izabraću način.

Kolega Čapuni i kolega Pejoviću, Albanci ne čuvaju ni Visoke Dečane ni Pečku patrijaršiju, čuvaju ih vojnici KFOR-a. Pođite danas u Visoke Dečane, dočekaće vas vojnici KFOR-a. Pođite u Pečku patrijaršiju dočekaće vas vojnici KFOR-a.

Da se ne vraćam u prošlost, a tiče se iskustava monaha dečanskih i monahinja iz pećaršije iz vremena kada je Kosovo bilo pod turskom okupacijom ili iz vremena od 1941. do 1945. godine, a da ne

podsećan na onaj pogrom iz 2004. godine i prikazujem slike kako su rušeni manastiri i kako su vaši sunarodnici skakali po polomljenim krstovima. Ne znam zašto lupate, gospodine Pejoviću, nijesmo na liturgiji. Dozvolite da završim.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:12:27)

Jedan minut. Nijesmo na liturgiji, u Skupštini smo, jedan minut je prošao zbog toga samo da vas. Imam jednako na sprema svima. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (10.12.24 15:12:47)

Dozvolite mi da završim. Imate toliko tolerancije za druge čim počnem da govorim o ovim stvarima Vi lupate kada ću pričešće da uzimam. Dozvolite mi da završim.

Kad budete krenuli u Visoke Dečane i Pećaršiju učiniću sve da lakše prođete kontrole KFOR-a. Ovo sad što ste rekli najbolje govori o tome da nikad nijeste bili tamo. Podsjetiću Vas, Vi tad nijeste bili poslanik, za vrijeme Vlade Zdravka Krivokapića i ove parlamentarne većine, izuzev kolega iz Bošnjačke stranke koji tad nijesu bili u parlamentarnoj većini, tražili ste od nas da vam pomognemo kroz zakonske inicijative za Valdanos, za prihode opštini Tuzi i za sve ono što DPS nije htio godinama da glasa, a tiče se Albanaca u Crnoj Gori. Tad nije bio problem što ne priznajem tzv. državu Kosovo, tad nije bio problem što osuđujem ovo što se dešava na spoljno-političkom planu, ova glorifikacija nacizma, i sigurno neće biti opet problem kad budete imali neki interes gdje će vam biti potreban moj glas. Onda treba da budete principijalni, da kažete - od tebe Milane Kneževiću iz zetskog sela Mojanovići ne želimo ni orah, a kamoli glas ili podršku za nešto što je u interesu građana albanske nacionalnosti. Hajde da budete principijalni, i fotelje gospodine Huter, u zdravlje moje neki su dobili fotelje, a ja evo sjedim ovđe u ovoj fotelji i nisam se pomjerio. Budimo principijalni. Ako vam ja personalno smetam i smeta moja politika kažite, ni na radost ni na žalost, u političkom smislu. Nemojte da bude mjestimično oblačno i sa sunčanim intervalima, a uveče će da padne noć, a ujutro će da svane.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:14:33)

Zahvaljujem, kolega Kneževiću.

Ne možemo. Dakle, bio sam vrlo tolerantan. Imali ste pravo na komentar.

Kolega Knežević je odgovorio, pa ste dobili opet pravo na komentar. Kolega Knežević je završio, molim vas da nastavimo dalje.

Imate pravo na proceduru, ali molim Vas da mi se obratite.

Izvolite.

ILIR ČAPUNI (10.12.24 15:14:58)

Kao što znate Poslovnik kaže da treba svaki poslanik imati uslove i kancelariju za rad, ja ih nemam. Znači, moj glas treba da se čuje malo više. Dozvolite mi da u 30 sekundi da obrazložim zašto. Znači, da se zahvaljujem preko Vas, indirektno, gospodinu Kneževiću i svim poslanicima koji su glasali za Zakon o Valdanosu. Takođe, da mu se zahvalim zato što je potvrdio da stvarno mi smo do dolaska KFOR-a, a i poslije smo čuvali Visoke Dečane, jer čak i u seobama smo mi, Albanci, učestovali čak i u tim, kao što sam rekao i maloprije, ti manastiri su koliko su srpski toliko su i albanski. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:15:55)

Zahvaljujem.

Za proceduru se javio poslanik Velimir Đoković.

Izvolite.

VELIMIR ĐOKOVIĆ (10.12.24 15:16:01)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvaženi ministre sa saradnicom, dame i gospodo poslanici, uvaženi građani,

Više puta sam imao namjeru tokom zadnjih sat vremena da se javim i kroz repliku i kroz proceduru, odustajao sam i Vama se obraćam, potpredsjedniče, koristim ovaj institut da bih uzeo riječ.

Uz punu podršku svega što je gospodin Knežević rekao, a na poziv gospodina, uvaženog poslanika Čapunija, koji je pozvao njega i sve nas da zajedno pođemo na prostor Kosova i Metohije i da obiđemo sve ove lokalitete koje je pomenuo. Gospodine Čapuni, prihvatom Vaš poziv i ujedno Vas obavještavam da sam porodici, evo i gospodin Nikolić se priključuje, da sam obećao porodici gospodina Ekrema Bajrovića u više navrata koji su tražili razgovor sa mnom, a prilikom zadnjeg našeg viđenja obećao sam da ću ga posjetiti u zatvoru u Podujevu. On je, kao što je već rečeno, državljanin Crne Gore, on je čovjek koji je ovdje ima određenu imovinu, čija porodica ovdje živi koji je nebrojano puta posjećivao prostor Kosova i Metohije i onda uhapšen i sada osuđen na drakoinisku kaznu. Stoga, potpredsjedniče Pejoviću, očekujem da poslanik Čapuni prihvati ovaj poziv i da zajedno pođemo. Ujedno da posjetimo ne samo gospodina Bajrovića već da posjetimo i državljane Crne Gore koji su prije dvadesetak dana zatvoreni i tamo se založi, zajedno sa mnom, da im se omogući sloboda i da se puste da se vrate svojim kućama. To je pravo njihovo, a obaveza svih nas poslanika ovdje u crnogorskom Parlamentu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:17:46)

Zahvaljujem, kolega Đokoviću.

Molim Vas, kratko.

Izvolite, pojašnjenje.

ILIR ČAPUNI (10.12.24 15:17:55)

Poštovani, gospodine Đokoviću, zahvaljujem na pozivu i prihvatom poziv. Znači, uradiću sve što je u mojoj moći. Prvo da utičemo na to da svi mi priznajemo državu Kosovo i da priznajemo njihove organe i da se možda izvrši prenos izdržavanje kazne ovdje itd. Prihvatom poziv svakako. Znači, da posjetimo Kosovo i Albaniju kad god Vi budete željeli. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:18:19)

Zahvaljujem.

Sada molim poslanicu Aleksandru Vuković Kuč da uzme riječ, a kolegu Ivana Vukovića da se pripremi.

Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (10.12.24 15:18:29)

Zahvaljujem na datoj riječi, potpredsjedniče Pejoviću.

Pozdravljam ministra Ibrahimovića sa saradnicom, kao i građane i građanke Crne Gore,

Ćitiraću poruku koju sam sada dobila od potpredsjednika naše partije i moga kolege Abaza Dizdarevića - *kako lijepo zvuči Barometar 26*, on sluša tok ove rasprave, a mene podseća recimo svim što jeste na film Lordana Zafanovića *Okupacija u 26 slika* i rekla bih i da je taj parametar, jeste na neki način pokušaj da se okupira pažnja građana dok rastrojstvo u vladajućoj većini postaje sve veće i veće. Evo vidimo, čuli smo konačno, da više vojska ne treba da ide na Kosovo nego će tamo da idu poslanici, i neka. Pošto je Kosovo postala najjeftinija riječ takozvanih prosrpskih stranaka u crnogorskom Parlamentu jer se njome potkusuruju i oduzimaju joj vrijednost saobrazno težini svoje fotelje. Dali su naravno tu riječ na veresiju i to do *dogodine*, naravno to *dogodine* nikada ne dolazi, ali ipak ono što je zabrinjavajuće i što bih Vas, ministre, trebalo da zainteresuje, jeste što se i na *dogodine* i ko zna kada odogađa izbor ambasadora na Kosovu zbog čega smo danas imali, nažalost, i opet odgađanje Odbora za međunarodne odnose i iseljenike, đe je trebalo da se odlučuje o tome pitanju, kao i prije nekoliko dana, razne mahinacije i kalkulacije i vezi sa tim pitanjima.

Drugo na šta bih skrenula pažnju je da smo mi prije nekoliko dana, uvaženi ministre, stavljali naljepnice i lijepili ih, kao što ste videli, preko logoa Skupštine Crne Gore, a Vi imate restriktivnu moć, pošto se govori o ovome zakonu da ograničite i obuzdate četničkog vojvodu kada stavi zgradu Zetske banovine kao logo Skupštine Crne gore i to baš zbog onoga što se danas desilo. Kada ste Vi ušli u ovaj Parlament svi činoci nekadašnjeg Demokratskog fronta su napustili Skupštinu, ne znam jeste li primijetili, jer je prije toga

bila tema rezolucije o genocidu u Šahovićima, a zašto? Zato što je, kao što znate, Zetska banovina primjer anticrnogorske hegemonije koja je nastala nakon što je porodica koju je vaš poslanik pomenuo, dinastije Karađorđević, ugasila, uništila, ukinula, ponizila crnogorsku državu, nakon toga i crkvu i čiji režim nikada nije sproveo istragu povodom zločina u Šahovićima, a kamoli da ga je imenovala genocidom. S druge strane umjesto da ponudi istorijske dokaze, ponudila je mitomaniju kao što to obično biva u mnogima intepretacijama tih struktura.

Začudila sam se što se i Vi nijeste pridružili poslanicima DPS da prelijepimao tu nakaradu od logoa, jednu sprdačinu sa državom Crnom Gorom, jer ako ste zaista ostali na onome što ste vazda bili, a to je nivo podrške crnogorskoj nezavisnosti i njenoj evropskoj budućnosti, onda ste to morali uraditi. Umjesto da se restriktivne mjere državnog aparata primjenjuju, upotrebljavaju prema destruktivnim političkim subjektima koji svojim partijskim programima proklamovanom ideologijom i ometanjem evroatlantske integracije u smislu političke apoteoze lideru Ruske Federacije, a time i njegovom pohodu na nezavisnu državu Ukrajinu i vojnu agresiju u kojoj se sprovodi, zakon se donosi kako bi se pojačala efikasnost u njihovom sprovođenju, kao da partijama na vlasti, kičmi vladajuće većine, to zakon može da za zabrani.

Ova vladajuća većina nije imala restriktivne mjere, kada je tutor vladajuće većine, ovđe prozvani četnički vojvoda, odlučio da uspori evropski i evroatlantski put Crne Gore, tako što će naljutiti susjede i prijatelje Hrvate, odnosno državu Hrvatsku, koja je da podsetim dala sve prijevode važnih dokumenata za integraciju sa Evropskom unijom. Uzvratio joj je tako što je izglasana Rezolucija o genocidu u Jasenovcu i to da se vlasti ne došete na način što su joj dodati i zločini odnosno genocidi i u drugim državama.

Dakle, nevjerovatna situacija, a moram podsetiti da genocid u Jasenovcu zvanične politike Hrvatske i Crne Gore do 2020. godine nikada nijesu dovodile i dovele u pitanje. Naravno, trebalo je opravdati glasanje o Rezoluciji o Jasenovcu, ali u čemu je razlika, što današnja vlast, i to njena većina, ne samo da negira genocid u Srebrenici, nego kao heroje slavi njegove direktne izvršioce Ratka Mladića i Radovana Karadžića. Tada smo dobili momke u vlasti na crnoj listi Evropske unije, predsjednika Parlamenta, četničkog vojvodu i potpredsjednika Vlade. Naši vrli lideri uveli su restriktivne mjere Hrvatsko, sve u cilju što bržeg integrisanja Crne Gore u Evropskoj uniju. Premijeru koji je kazao citiram: *Rezolucija o genocidu u Jasenovcu nam definitivno šteti*, poslije čega poslanici njegovoga Pokreta Evropa sad svi redom glasaju za nju, nijesu uvedene restriktivne mjere. Svjesno nanošenje štete evropskom putu Crne Gore zarad očuvanja svojih od Mandića zavisnih fotelja nije restriktivno izmjereno u ovome Parlamentu, ali jeste među građanima. Podgorica i Budva su to pokazale, da vam kažem, djelimično i Berane. Ne mogu reći da smo zadovoljni, pošto smo čuli da se pominje Berane, rezultatom, ali nijesmo mi ništa izgubili. Mi sa koalicionim partnerima koji su bili sa nama na izbornoj listi na prethodnim izborima, imamo preko 2.250 glasova. Oni su do sada nastupali samostalno, kao što Demokratska partija socijalista od Podgorice, Budve do Berana svuda nastupa samostalno, ne krijući se i ne bojeći se da izmjeri svoju partisku i političku težinu među građanima, kao što to rade današnji vlastodršci i foteljoljupci, koji ne smiju da izađu sami jer znaju, a Podgorica im je najbolje pokazala da sunovratno padaju, odnosno da im podrška građana opada na svakom koraku.

Ova se Skupština sa ovom antievropskom većinom usudila da raspravlja o zločinu u tuđoj, a ne usuđuje se i ne pada joj na pamet da raspravlja o zločinu o sopstvenoj državi, ma kako se on definisao i ako znate da mi imamo jedinstven stav da Skupština Crne Gore ne treba da definiše masakre, zločine, genocidom ili nekom drugom kategorijom. Vi znate zašto smo mi podržali i glasali za Rezoluciju o Srebrenici, zato što su međunarodni sudovi to definisali kao genocid. Smatram da Vi kao lider Bošnjačke stranke još jednom treba, ja sam Vas na to podsetila i prije nekoliko mjeseci da se zapitate, u kakvom društvu sedite, jer ukoliko slušamo ove rasprave u crnogorskoj Skupštini, ovo nadgornjavanje, ovo potkusirivanje, ova priča o Kosovu, a i dalje ste u takvoj vladajućoj strukturi koja ipak inkognito donosi najvažnije odluke za ovu državu, onda moramo se zapitati da li je sve to iskreno i možemo li u to vjerovati.

Stvarno smatram da se treba raspravljati u crnogorskoj Skupštini o tome da li se desio genocid u Šahovićima. Saslušati sve one podatke koje nam je o tome pripremio Šerbo Rastoder, da bismo se suočili sa svojom prošlosti. Da danas ne bi saznawali, možda neki od građana ili poslanika prvi put, da je Pavle Đurišić nagrađen od strane Firera dakle, Hitlera direktno, zato što je izvršio pokolj nad muslimanskim narodom, jer se ovđe, očigledno, samo zločini koji se vrše nad tim narodom ne definišu kao genocidi.

Najzad, evropske demokratske vrijednosti su ovo nema što. Ova vlada je ograničavajuća za napredovanje crnogorskog društva, napomenuću i zašto. Pogledajte odnos premijera i predsjednika, pogledajte odnos koalicionih partnera u Podgorici, Budvi, Beranama oni svako malo liječeći svoje sujete zakazuju i time troše novac građana Crne Gore izbore, a znate zašto? Vele neće sa DPS-om nego da bi između sebe odredili čija je kolika vrijednost i da bi, eventualno, preuzeli vođstvo u odnosu na prethodni period, kao u slučaju Podgorice, Budve i slično. To je nedostojno to je nedolično, građani više neće da plaćaju svakodnevne izbore, jer to je jedna vrsta specijalnoga rada protiv Crne Gore. Svakodnevno sprovođenje izbora, kako bi se pokazalo da postoji politička nestabilnost, kako Crna Gora, kako joj se i prijati, ne bi dobila mogućnost za zatvaranje određenih poglavlja.

Najzad, pričamo, gospodine Ibrahimoviću, o evroatlantskoj perspektivi Crne Gore i kako ova vladajuća većina samo što nas nije uvela u Evropsku uniju. Čuli smo i razgovor između gospodina Rutea i gospodina Milatovića prije nekoliko dana, nemamo ambasadora svoje države pri NATO-u. O kakvom mi evropskom putu Crne Gore govorimo dok, nažalost, crnogorski vojnici idu da provociraju na teritoriju druge države, nezavisne, od Crne Gore priznate kao nezavisna, a naš Savjet za odbranu i bezbjednost ne može da se sastane zbog toga nam je takvo stanje i u Vojsci i van nje. Država u krizi, a u Crnoj Gori vanredno stanje. Odgovorni ste zbog toga što ste bili dio njene integracije i dio njenoga izglasavanja za nezavisnost da stavite na to. Odgovorni ste da svaki put kada se pobunimo protiv ovoga nedostojnoga logoa Skupštine Crne Gore stanete uz nas, bez obzira na to što ste u vlasti. Biti u vlasti i za vlast ne znači biti protiv Crne Gore. Hvala vam

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:28:42)

Zahvaljujem.

U ime Kluba ostalo vam je još četiri minuta.

Sada molim kolegu Ivana Vukovića da uzme riječ.

Komentar?

Izvolite.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (10.12.24 15:28:57)

Slušao sam pažljivo koleginicu Vuković Kuč i salažem se sa njom, napravila je samo jednu grešku. Rekla je da su svi redom poslanici PES-a dali glas za Rezoluciju u Jasenovcu što nije istina. Naime, poslanik Mišo Laković se ustao, obrazložio zbog čega to neće uraditi i to nije uradio i to izuzetno cijenim i na taj način je pokazao svoj integritet i pozdravio sam to tada i pozdravlja i sad. Ipak, vidjeli smo jednu nekozistentnost i danas prilikom usvajanja dnevnog reda i konkretno pokušaja od Bošnjačke stranke, što sam i sam podržao, da se taj isti dnevni red uvede rezolucija o genocidu u Šahovićima i od istog poslaničkog Kluba Pokreta Evropa sad dobili smo obrazloženje da zbog potpisnaog Sporazuma koji se zove Barometar i neotvaranja tema iz prošlosti, a svi u cilju integracije Crne Gore ka EU, će biti uzdržani. Tako je i bilo, s tim što isti ili sličan Sporazum je potpisan prilikom konstituiranja sadašnje Vlade i sa istim motivima, istim obrazloženjima, istim tim sadržajima posvećenost i evropskim integracijama, ostavljanja prošlosti sa strane. Vrlo brzo oni koji su to i potpisali rekli su da je mrtvo slovo na papiru i vrlo brzo vidjeli smo da je došlo do eskaliranja svih tih tema iz prošlosti, što je imalo kulminaciju u donošenju Rezolucije o Jasenovcu. Rekao bih da dokument Barometar više bi mu odgovarao drugi naziv pošto je temperatura usijana i svakim danom raste što je očigledno i na ovoj skupštinskoj raspravi bolje bi bilo mjesto barometar termometar. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:31:09)

Zahvaljujem.

Imate pravo na odgovor. Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (10.12.24 15:31:18)

Zahvaljujem na datoj riječi.

Da se izvinim kolegi Lakoviću zato što sam smetnula s uma. Kolega Laković je inače imao nekoliko svojevrsnih i personalnih, sasvim ličnih istupa u odnosu na PES, a koji nijesu bili degradirajući za PES, nego naprotiv vrlo konstruktivni za Crnu Goru i zbog toga mu hvala i, naravno, još jednom izvinite zbog toga. Treba da se zna, jer kad se bude pisala istorija Crne Gore, i to novija, treba da se zna ko su bili provokatori u ovome Parlamentu, ko su oni ljudi koji su govorili da se izglasavanjem Rezolucije o genocidu u Jasenovcu, koji ne negira Hrvatska država, i ne negira crnogorska država i te kako trebalo izjasniti.

Ono što je važno, gospodine Vuksanoviću, Vi znate i ja znam da mi volimo da čitamo, posebno knjige koje se bave istorijom da ovo ništa nije slučajno, da ovi razgovori, dijalozi traju već skoro sto godina. Vi znate da se Ivanu Meštroviću sovjedobno pokušavala pripisati ustaška konotacija kada je gradio mauzolej na Lovćenu, baš kao što se iz redova tzv. prosrpskih stranaka pokušava Demokratskoj partiji socijalista i današnjoj opoziciji pripisati ustaška konotacija, jer pobogu mi smo u veoma dobri odnosima sa Hrvatima. Jesmo, u dobrim smo odnosima sa Hrvatima, bez obzira na izazovnu i skoriju prošlost koju imamo, zbog koje

smo se izvinili i izvinjećemo se svaki put kada za to dobijemo priliku. Izvinili su se i raniji lideri naše partije, izvinjavaće se i aktualni, a izvinjavaće se i budući lideri, zato što je u ovu partiju, Demokratsku partiju socijalista ugrađen državotorni nerv, nerv koji pretpostavlja i podrazumijeva odgovornost u smislu dobrosusjedskih i građenja dobrosusjedskih odnosa. Zbog toga što je ova partija upravo ta koja će sa današnjom ili nekom budućom političkom strukturom sigurno uvesti Crnu Goru u Evropsku uniju, ne pod nekim lažnim deklaracijama, barometrima 26 nego smo mi istinski tome posvećeni. Hćemo li se boriti protiv kriminala i korupcije? Hoćemo. Jesmo li spremni da se mijenjamo? Jesmo. Je li sve kod nas bilo dobro? Nije. Je li sve kod nas bilo najbolje? Jeste, i to mnogo toga i zbog toga što smo imali mnogo najboljih politika danas partije koje dobijaju značajne glasove su te politike u potpunosti podržale i zbog toga te partije ne mogu da nađu zajednički jezik sa destruktivnim elementima, kako ih je tada nazivao kralj Nikola, a danas mi koji smo branitelji i nasljeđa njegove Crne Gore i petrovićevske tradicije to i ponavljamo.

Dakle, nećete moći izaći na kraj sa destruktivnim elementima sve do onog momenta dok tim destruktivnim elementima, svi redom koji su istinski posvećeni evropskom putu, ne kažete - ne, i pružite ruku onima koji su spremni i za dijalog i za promjene. Ne samo unutar svojih redova, nego za promjene Crne Gore nabolje. Mi pružamo ruke svim onim medijima sa kojima se nekad nijesmo usaglašavali. Mi pružamo ruke svim onim nevladinim organizacijama koje su nam nekad ukazivale na naše greške i spremni smo da čujemo o kakvim greškama se radi, ali ne i da izgubimo svoje partijsko, političko i ljudsko dostojanstvo i to ni po koju cijenu. Nećemo pristati da spustimo glavu, kao što se danas neki odlučuju za takav put, da spuste svoju političku glavu i izgube političko dostojanstvo zbog toga što treba da obezbijede samo u kratkom vremenu određenu funkciju ili neko bagatelno zaposlenje. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:35:07)

Zahvaljujem.

U međuvremenu se za diskusiju javio poslanik i moj kolega, Mirsad Nurković, a predlažem nakon toga da kolega Ivan Vuković ima završnu diskusiju.

Izvolite, kolega.

MIRSAD NURKOVIĆ (10.12.24 15:35:24)

Hvala Vam, potpredsjedniče Pejović.

Pošto se ovdje čula konstatacija vezana za ovu temu, pa se izašlo iz teme, samo ću se osvrnuti na jednu konstataciju gdje je rečeno da biti u vlasti ne znači biti protiv nas i biti protiv Crne Gore, jer kad se reklo to nas mislim da je govornik koji je to izgovorio mislio na Crnogorce. Dakle, Bošnjačka stranka je u vlasti i niti je ikada bila niti će ikada biti, niti ikada može biti, niti je to danas protiv Crnogoraca ili protiv Crne Gore.

Definitivno, i zahvaljujem govorniku koji je to izgovorio, jer to negde i činjenica i potvrda onoga što i jeste osnov bio našeg ulaska u Vladu. Zašto ne možemo biti protiv Crne Gore? Mi bi bili protiv nas samih. Mi Crnu Goru doživljavamo i živimo je kao našu, jer ona jeste naša. Predsjednik stranke je govorio o tome, mi smo utemeljeni u Crnoj Gori i sve ono što mi budemo dozvolili da se desi Crnoj Gori siguran sam da isto to bi dozvolio onaj najveći Crnogorac sa Cetinja tj. čitajte - ovo dozvolio - ne bi dozvolio, da se desi Crnoj Gori i Crnogorcima. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:37:02)

Zahvaljujem.

Za proceduru se javila poslanica Aleksandra Vuković Kuč.

Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (10.12.24 15:37:10)

Izvinjavam se, samo da objasnim, potpredsjedniče Pejoviću Vama.

U mom mentalnom sklopu i jezičkom korpusu jednostavno ne postoji mogućnost da vršim kategorizaciju u odnosu na etnofederalni nivo i da pominjem i pomišljam na određene narode kada govorimo o međusobnim mržnjama ili ljubavima. Dakle, nikada neću dozvoliti da savremena politička situacija me dovede u opasnost da etnofederalizujem Crnu Goru na način što postoji neka čegrst između Crnogoraca i Bošnjaka, između Crnogoraca i Srba. Smatram da nikada nije postojala, da postoje samo politički

predstavници koji su nakaradnim politikama zaoštravali odnose među tim narodima i činili sve da ova država prestane da bude građanska i da postane država naroda.

DPS neće u tome učestvovati. Ja kao poslanica nikada to neću dozvoliti, kao što neću dozvoliti da se prekraja Ustav Crne Gore u namjeri da se etnofederalizacija Crne Gore sprovede kroz etnokriterijume u promjeni statusa jezika. Čuli smo od nekih partija u ovom domu da se želi izmijeniti Ustav u dijelu službenog jezika. Crnogorski jezik je službeni, svi drugi jezici u Crnoj Gori su u službenoj upotrebi i to je u službi očuvanja građanske i evropske Crne Gore. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:38:29)

Zahvaljujem.

Ovo ipak nije bila procedura, ali predlažem da nastavimo dalje, Kenana Strujić Harbić. Izvolite, u ime Kluba procedura.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (10.12.24 15:38:42)

Zaista mi nijesmo adresa mislim Kluba poslanika Bošnjačke stranke da se inputiraju neke stvari danas. Evo slušamo iz puta u put sve te stvari koje nam se konstantno inputiraju, pa da krenem redom. Samo tražim jedan minut nemojte da me prekidate.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:39:02)

Izvinjavam se kolegkinice, ovo je ipak, izvolite dakle, mislim da bi bilo principijalno evo, dva minuta, kao uvažena kolegkinica Vuković Kuč i da završavamo. Izvolite.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (10.12.24 15:39:19)

U redu.

Hvala, potpredsjedniče.

Svaki dio svoga bića, negdje sam rekla u nazad dvije tri godine u ovom Parlamentu, svaki Bošnjak je ugradio u državu Crnu Goru. Nećemo ovdje da se konstantno nadgornjavamo ko je dao više, ko je dao manje. Ono što hoću da kažem Bošnjaci Crne Gore su bili uvijek na pravoj strani istorije, krenemo od 2006, 2016, 2020. godine apsolutno uvijek. Evo kao što moj uvaženi šef poslaničkog Kluba Bošnjačke stanke kaže i 90-ih.

Međutim, ovdje moram nešto da kažem. Sve nam mogu spočivati, ali ne mogu nam spočitavati da smo mi ti koji govorimo o etnofederalizaciji, koji govorimo o promjeni Ustava, koji govorimo o izmjeni i dopuni zakona, sutra, o državljanstvu. Ako se desi zapamtite, a ovo govorim najviše zbog građana Crne Gore, Bošnjačka stranka, na čelu sa svojim predsjednikom, uvijek će čuvati državu Crnu Goru. Ne govorim ovo bezveze, nijesam zaista imala namjeru danas da se javim i da govorimo poslije svih ovih kolega. Ono što hoću da kažem jeste sljedeće, kao što znate mi smo unazad od prije četiri mjeseca, molim Vas potpredsjedniče, nastavila bih, dali ste mi dvije minute. Moram da kažem da smo nedavno u Vladi. Da, jesmo u Vladi, participiramo u Vladi, ali zapamtite, s druge strane moram nešto da vam kažem, uvijek i uvijek ćemo i uvijek smo podržavali evropski put države Crne Gore. Zašto smo sada tu? Sada smo tu zajedno sa proevropskim i crnogorskim partijama koje štite državu Crnu Goru koju će je sutra uvesti u Evropsku uniju da ojačamo taj korpus. Nijesmo sa konstituentima koji ne dijele naše programske i ostale ciljeve.

Danas se često rabi ova priča oko rezolucije o genocidu u Šahovićima. Ono što hoću da obećam jeste, kao zastupnica Bošnjačke stranke u Parlamentu Crne Gore, da ćem i dalje predlagat, uvijek, da u dnevni red uđe rezolucija o genocidu u Šahovićima, isključivo zbog toga što javnost u Crnoj Gori zaslužuje da se raspravlja o toj temi u ovom Parlamentu i ono što kaže, uvažena kolegkinica Kuč, da treba javnost da zna šta se zaista dešavalo 1924. godine. Ujedno da vam kažem ja sam potomak iz Šahovića od čuvene porodice Hasanbegović.

Sljedeća stvar, moram da napomenem javnost da smo mi 2009. godine ovdje usvojili Deklaraciju o Srebrenici koju je, takođe, usvojio Evropski parlament. Međutim, moramo da se vratimo korak unazad. Devedesetih je bilo veoma teško devedesetih do 2009. godine da pričamo o prošlosti, naročito o genocidu u Srebrenici. Ali moramo da kažemo da smo išli korak po korak pa i da kažem, a to moram radi javnosti da

kažem, iako smo usvojili Deklaraciju u ovom Parlamentu 2009. godine, a ovdje imam tekst maloprije sam ga isprintala Deklaraciju o prihvatanju Rezolucije Evropskog parlamenta u Srebrenici. U toj Deklaraciji nemamo niti jednim slovom riječi genocid. Hoću samo još jednom da kažem i mojim Bošnjacima i svim građankama i građanima Crne Gore, mi smo strpljen narod. Osamnaest godina postimo na političkoj sceni, s ponosom kažem da sam punoljetni. Pokazali smo zrelost u prethodnom periodu kada smo donosili stranačke odluke, ali i naše strpljenje, da tako kažem, naravno, ima svoj prag. Mi ćemo biti strpljivi i očekujemo i da pozicione i opozicione partije sjednu zajedno za isti sto, dogovorimo se i sutra pokažemo širinu, razgovaramo o genocidu u Šahovićima i naravno usvojimo tu deklaraciju. Odgovorno tvrdim da ćemo je uvijek delegirati da bude tačka dnevnog reda. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:44:08)

Zahvaljujem, kolegice.

Vi ste potrošili vrijeme u ime Kluba. Pošto sad imamo praksu konstantnih javljanja na komentare i procedure, ja vas molim da se dogovorite unutar vašeg kluba, ovih četiri minuta, koliko vam je preostalo, na koji način ćete potrošiti.

Izvolite.

Izvinjavam se, četiri minuta imate. Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ KUČ (10.12.24 15:44:37)

Zahvaljujem kolegici Kenani Strujić Harbić na otklanjanju nedoumica, jer su se pojavile manipulacije interesovanja u crnogorskim medijima i baš su mene zvali u vezi sa promjenom statusa crnogorskog jezika, odnosno izjednačavanjem bosanskoga i srpskog jezika sa statusom crnogorskog jezika. Ja se Vama izvinjavam gospođo Kenana jer kad sam odgovorila konkretno *Vijestima* na postavljeno pitanje kazala sam ovako - u Bošnjačkoj stranci postoji dovoljno razuma i dobre namjere da se ne daje gorivo Madničevom etnofederalističkom koncertu društva. Kad sam to pisala i odgovarala mislila sam i na vas. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:45:18)

Zahvaljujem.

Sada molim kolegu Ivana Vukovića da uzme riječ.

Izvolite.

Za proceduru se javio poslanik Elvir Zvrko.

Izvolite.

ELVIR ZVRKO (10.12.24 15:45:31)

Potpredsjedniče, moram da intervenišem, pogotovo što se otvorila određena diskusija koja je prenešena sad već i na nacionalni nivo, i na pitanje etnofederalizacije, tako da moram da reagujem. Mi smo prije par dana u Skupštini imali jednog poslanika, pošto nije ovdje neću imenovati koga, koji je govorio da u Limskoj dolini Demokratska partija socijalista nema poslanike.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:46:06)

Izvinjavam se, kolega ovo nije procedura, ovo je više diskusija.

ELVIR ZVRKO (10.12.24 15:46:15)

Samo trenutak, znam zbog čega se obraćam.

Dakle, otvara se vrlo ozbiljno pitanje, u tom trenutku negiranje na šta nijesam htio da otvoreno reagujem, negiranje postojanja mog kolege Abaza Dizdarevića i mene, Elvira Zvrka kao poslanika u Limskoj dolini. Danas ovdje svjedočimo kako parlamentarna većina gleda na predloženu rezoluciju koja dolazi od Bošnjačke stranke, a pri čemu opet imamo uvjeravanja od uvažene kolegice Harbić da se Bošnjačka

stranka ne zalaže za etnofederalizaciju, pri čemu imamo izjavu portparola Bošnjačke stranke koji javno izjavljuje da će se Bošnjačka stranka zalagati za to da bosanski jezik bude službeni jezik u Crnoj Gori. Dakle, insistiraće se na promjeni Ustava, a već imamo otvoreno pitanje.

Takođe, imamo komentar da se Bošnjačka stranka nalazi u koaliciji sa partijama koje se zalažu za evropski put Crne Gore, ne znam zbog čega isključuje Demokratsku partiju socijalista, a ne znam koga nalazi kao partnera ako znamo da je Bošnjačka stranka u koaliciji sa partijom za koje je koleginica Harbić govorila da je politika te stranke koja je Bošnjake vodila u grobove, danas sjede u istoj koaliciji. Svjedoci smo oprečnih komentara i unutar vladajuće većine što sigurno zbunjuje građane, takođe, imamo i oprečne komentare unutar same partije. Tako da mislim da tu treba biti puno određeniji.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:48:04)

Kolega Zvrko, Vi ste potrošili vrijeme za vaš poslanički Klub.
Imate pravo na komentar. Izvolite.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (10.12.24 15:48:16)

Ako bude trebalo vremena još kolegi koji me sad pominjao nije problem oduzmete od Kluba Bošnjačke stranke, slobodno, mi smo toliko široki da dajemo i vrijeme, nije nikakav problem.

Ono što hoću još jednom da potvrdim ovdje jeste sa Bošnjacima i sa Bošnjačkom strankom i sa zastupnicima Bošnjačke stranke u Parlamentu Crne Gore, uvaženi kolega Zvrko, uopšte nemojte da imate dilemu kad su državni interesi Crne Gore u pitanju. Kad su državni interesi Crne Gore, i te kako smo, ne znam koliko treba još vremena, možda još 30 godina da mi to konstantno dokazujemo, očigledno.

Što se tiče službenog jezika, da službeni jezik po Ustavu Crne Gore jeste crnogorski jezik, u službenoj upotrebi bosanski jezik. Gospodine Zvrko, da Vas pitam nešto, sutra se nešto promijeni u državi Crnoj Gori, neko traži da budu ravnopravni svi jezici, ja pretpostavljam da ćete vi sutra imati širinu, da i bosanski jezik bude ravnopravna u kategoriji sa ostalim jezicima. Da Vam kažem nešto, gospodine Zvrko, koalicija takva kakva jeste, mi smo koalicioni sporazum, molim Vas potpredsjedniče, uvijek me neko prekida, uvijek možda nekome nijesam interesantna, ali neka me pretrpi taj jedan minut ili dva. Ono što hoću da kažem da mi smo sad potpisali Sporazum sa PES-om, sa Pokretom Evropa sad, još jednom da potvrdim, dok god se ispunjava evropska agenda, imaće našu podršku, onog momenta bilo šta da se desi, onog momenta kad Vlada Crne Gore i njeni konstituenti skrenu sa tog puta nemojte da sumnjate da nećemo izaći i da naćemo prvi pokrenuti da se razriješi ova Vlada.

Neću da pominjem imena i period, ali sjetit će se neke moje kolege koje su vjerovatno odavno u politici, ja sam u koaliciji na lokalnom nivou bila i sa ljudima koji su mijenjali nazive ulica iz maršala Tita u kralj Petar I, malo se raspitajte ko je inicijator tog prijedloga. Sjedjela sam u koaliciji na lokalnom nivou gdje je bila inicijativa da se u Pljevljima napravi patrijarhu Varnavi spomenik, čije ideološki otac Hitler. Vratite malo, ima sad internet, imaju ove memorije, pa vidite o kome je riječ i ovdje ću stati.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:51:21)

Zahvaljujem.

Pravo na odgovor ima kolega Zvrko, izvolite.

Ovo je bio komentar, bila je diskusija samo da bih pojasnio, pa da ovo je bio Vaš komentar.

Molim vas, nije bilo replika, razlika je između komentara i replike.

Dakle, ovo je bilo diskusija, na kraju smo konstatovali, nije bila procedura poslanika Zvrka, je li tako? Dakle, bio je vaš komentar i sada imate pravo na odgovor na komentar.

ELVIR ZVRKO (10.12.24 15:51:53)

Zahvaljujem.

Neću koristiti pravo na komentar, mislim da smo bili dovoljno jasni ustupiću svoje vrijeme kolegi Vukoviću. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:52:06)

Zahvaljujem.

Dakle, što se tiče vremena poslaničkog Kluba DPS-a, vi ste potrošili, ali u redu, ali nije problem.

Molim kolegu Vukovića da ima to u obzir, a nakon kolege Vukovića za diskusiju su se prijavili poslanik Zirojević i poslanik Laković, izvolite.

IVAN VUKOVIĆ (10.12.24 15:52:36)

Poštovani građani, kolegice i kolege, makar koji prisustvujete ovoj diskusiji, uvaženi ministre sa saradnicom,

Amerikanci imaju jednu izreku koju koriste u određenim situacijama, a koja kaže - svinji se ne stavlja karmin. To su situacije, ministre, kad su stvari toliko loše, kad su toliko beznačajne i kad je to svima toliko očigledno, da nikakvo šminkanje nema smisla.

Kao predsjednik Odbora za evropske integracije i neko ko prati, posebno ovu problematiku unazad godinu dana, ja ću vam kazati da ukupno djelovanje Vlade Crne Gore na vanjsko-političkom planu predstavlja, figurativno rečeno, šminkanje svinja. U obrazloženju ovog zakonskog rješenja, ministre, stoji da je donošenje zakona predviđeno i, tačno, programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Mi smo o tom dokumentu i raspravljali na Odboru za evropske integracije u okviru četvrtog kvartala i možemo da kažemo da mi u tom dijelu, u tehničkom smislu, ispunjavamo obaveze prema Evropskoj uniji i to je posebno važno u kontekstu priče o Poglavlju 31, za građane koji slabije poznaju ovu tematiku, to je jedno od poglavlja koje Crna Gora treba da zatvori do kraja godine u procesu pristupanja Evropske unije, odnosi se na vanjsku, bezbjednosnu i odbrambenu politiku.

Pošto ste kazali da, reagujući na kritike naših kolega iz poslaničkog Kluba Demokratske partije socijalista, koji su vas podsjetili na to, kako u odnosu na ovo i na brojna druga pitanja izgleda djelovanje vaših koalicionih partnera, dakle, ljudi sa kojima sedite u Vladi ministre Ibrahimoviću, a Vi ste kazali, a vaša kolegica Strujić Harbić ponovila, da ste vi dio ovog političkog aranžmana sve dok to ne počne da proizvodi neke negativne posljedice po državne interese Crne Gore, ako sam to dobro interpretirao. Sada ću da Vas pitam da li ste spremni da napustite ovu vladajuću koaliciju i mjesto šefa diplomatije, ako se desi da naredne sedmice Crna Gora ne zatvori četiri planirana poglavlja u procesu pregovora sa Evropskom unijom.

To Vas, ministre Ibrahimoviću, pitam iz dva razloga. Prvo, jasno je ako se to desi, a vrlo je moguće da se to desi i ne govorim vam napamet, da će to značiti da smo bili u pravu kada smo prije pola godine upozoravali ljude iz vladajuće koalicije da vode računa o, eventualnim, posljedicama prije nego podrže Prijedlog rezolucije o genocidu u Jasenovcu. Bilo je lako anticipirati reakciju zvaničnog Zagreba od kojeg mi zavisimo na putu Evropske integracije. Dakle, svaka država članica od njih 27 može u svakom trenutku da Crnoj Gori spusti rampu na tom putu. Mi smo tada kazali ovim ljudima nemojte to da radite, nemojte da provociramo negativne reakcije, jer možemo da platimo cijenu kao država. Ponavljam pitanje, da li ćete kao ministar vanjskih poslova napustiti ovu vladajuću koaliciju, ako se ispostavi da je njeno djelovanje štetno po interese države Crne Gore, odnosno ako jedna država članica kaže da mi ne možemo zatvoriti jedno od četiri planirana pregovaračka poglavlja naredne sedmice? Podsjećam, da je međuvladina konferencija na kojoj će se odlučivati o tome za šest dana. To je jedan razlog zbog kog postavljam ovo pitanje.

Drugi, uvaženi ministre, jeste što ste Vi za razliku od najvećeg broja ljudi koji čine kabinet premijera Spajića, neko ko je sa nama gradio evropsku i evroatlantsku Crnu Goru. Ja sam tu saglasan i sa ocenama potpredsjednika Nurkovića sa ovim što se prethodno čulo. Mi smo zajedno gradili evropski put Crne Gore i to znači, kad ste Vi u pitanju, obavezu više, da štite tekovine naše zajedničke borbe, ako ste već zbog toga ušli u Vladu Crne Gore. Molim Vas da budete vrlo konkretni pošto govorim o vrlo realnoj mogućnosti koja bi se mogla politički materijalizovati već kroz koji dan. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:57:26)

Zahvaljujem, kolega Vukoviću.

Da li ministar želi komentar? Želi.

Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (10.12.24 15:57:35)

Zahvaljujem poslaniku Vukoviću.

Odgovoriću, ali ajmo da krenemo redom. Ne bih pominjao svinje, da nijesmo sijali maglu u jednom periodu ili ako je Vama bliže da kažete šminkali svinje, danas bi Crna Gora bila u Evropskoj uniji. Toliko oko šminkanja.

Ajmo dalje, zbog svih onih dana, zbog svega onoga što očekuju od nas građani, pozivam da prekočimo političke floskule i da radimo zajedno. Vi me ubijedite da je već od 27, ako bi to bilo više pretpostavljati, znam da nijeste srećni, ukoliko neko od poglavlja ne bi prošlo i poznajem Vas kao čovjeka iskrenog, koji se bori za evropski put Crne Gore, 26 je veće od jedan. Isto vam mogu reći jednu stvar, zbog opisa posla, skoro sa svakim ministrom vanjskih poslova sam pričao. Svi pozdravljaju uspjeh Crne Gore, i sa gospodinom Grlićem Radmanom sam redovno na vezi.

Da vam kažem, mi radimo šta je do nas, da li će poglavlja dobiti zeleno svijetlo ili neće, ajmo mi da radimo naš posao. Najmanji je problem da li će ministar vanjskih poslova dati ostavku ili ne. Nego je najvažnije u kojem pravcu ide ova Vlada, u kojem pravcu ide ova država. Za sada smo jasni, rekao sam i prije nekoliko dana, jesmo li mi pisali IBAR, jesmo li mi pisali Izvještaj Evropske komisije? Ne. Jutros sam imao sa ... razgovor. Svi su u superlativu pričali, skoro svi po evropskom, oni koji se nijesu uključivali ne znam šta misle, skoro svi su pohvalili evropski put Crne Gore.

Mi nijesmo predstavnici stranih država ovdje, nijesmo predstavnici Evropske komisije, nijesmo odlučivali o IBAR-u, imamo sve pohvale. Zato kolega preskočimo da li će dati ovaj ili onaj ostavku. Ja vas pozivam drugo, da mi zajedno stanemo i da dođemo do onog puta koji naši građani očekuju, a to je integracija Crne Gore u porodicu evropskih razvijenih zemalja.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 15:59:40)

Zahvaljujem.

Pravo na odgovor ima kolega Vuković.

Izvolite.

IVAN VUKOVIĆ (10.12.24 15:59:47)

Što se tiče učinka do 2012. godine, ja sam Vam kazao, ono što je bio uspjeh to je naša zajednička zasluga. Ono što je bio neuspjeh, ministre Ibrahimoviću, to je naša zajednička odgovornost. To što ste danas član ove Vlade Vas ne eskulpira, dakle vi ste bili i u toj Vladi do 2020. godine. Danas tu Vladu, pored ostalih, čine potpredsjednik, vaš kolega, koji je nepoželjna osoba u Hrvatskoj. Dakle ostavimo se opozicije i mene lično. Govorim o tome kako izgleda tim kojem Vi pripadate, jer ste Vi odabrali da pripadate tom timu. Jedan potpredsjednik Vlade ne može da uđe u tu Hrvatsku koja nam odlučuje o evropskoj sudbini za koji dan, zato jer je tako karakterisano njegovo političko djelovanje u Crnoj Gori u odnosu na tu zemlju.

Drugi potpredsjednik Vlade, drugi vaš kolega ide okolo i priča o tome da on nikada neće priznati nezavisnost Kosova. Iako se mi u ovom famoznom Barometru 26 obavezujemo na neke dobrosusjedske odnose, to je i koalicioni sporazum koji ste potpisali, ministre Ibrahimoviću, dakle to Vam je drugi kolega.

Treći potpredsjednik Vlade govori o tome kako je predsjednik Skupštine albanofob, da prevedemo to, to su oni ljudi koji mrze Albance. Predsjednik Skupštine njemu odgovara na to da će mu polomiti zub, tako izgleda tim za koji vi trenutno igrate, gospodine Ibrahimoviću. Prethodno, a u kontekstu pitanje koje sam Vam postavio, predsjednik Skupštine na odluku zvaničnog Zagreba da ga proglasi nepoželjnom osobom u Hrvatskoj kaže: *Ni jedan dobronamjeran čovjek nije mogao da pomisli da će se moderna Hrvatska poistovjetiti sa Nezavisnom Državom Hrvatskom.* To su vam koalicioni partneri, gospodine Ibrahimoviću. Ja sam Vas pitao, precizno Vas citirajući, da li ćete kao neko ko je sa nama gradio evropsku i evroatlantsku Crnu Goru i procijenio da je najbolje za intere partije koju predstavlja da bude dio ove Vlade, napustiti taj koalicioni aranžman ako se ispostavi da ovakvo djelovanje vaših koalicionih partnera šteti državnim i nacionalnim interesima.

Nemojte relativizovanu priču 26 je više od jedan, 26 je više od jedan i u slučaju Makedonije, pa Makedonci nijesu mrdnuli na evropskom putu samo zato, jer su Grci blokirali taj put, kao što danas blokiraju Bugari, gospodine Ibrahimoviću, i to je odgovornost Vlade Crne Gore. Vlada Crne Gore treba da vodi računa da jednako koliko mi treba da zavrijedimo šansu da budemo dio Evropske unije toliko treba da ubijedimo one koji su već unutra da nam otvore vrata. Kako to radimo ili kako to radite, gospodine Ibrahimoviću? Tako što predsjednik Skupštine kaže da je današnja moderna Hrvatska isto što i NDH. Ne može vam biti opozicija kriva za to.

Zato Vas ponovo pitam - šta ćete uraditi ako se za pet, šest dana ispostavi da Crna Gora i definitivno gubi korak i da onaj non paper koji je stigao iz Zagreba ne predstavlja stvar nekakve fikcije nego su to realni zahtjevi koje ćemo mi morati da ispunimo. Da li vi mislite da u ovoj ekipi, sa ovim timom, možete da ispunite te

zahtjeve? Meni, vjerujte, završavam sa tim, kao nekome ko se cio život, i prije politike, bori za to da Crna Gora postane dio Evropske unije, i u principu ne zanima me ko će politički profitirati od toga. Znaju moje kolege iz Odbora za evropske integracije kako radim. Znaete kako mi djeluje Vlada trenutno? Djeluje mi kao Titanik, a vi u Vladi svirate kompoziciju zvanu Barometar 26, voda polako popunjava trup broda, brod polako počinje da tone, nakon što je udario u ledeni brijeg, ministre Ibrahimoviću, zvani nacional šovinizam, nazadnjaštvo i antievropejstvo.

Nikakve floskule i nikakvi zakoni ove vrste ne mogu promijeniti suštinu političke koalicije kojoj vi pripadate, nažalost. Kažem vi na žalost, a ostali, pa za većinu i nijesmo toliko iznenađeni. Samim tim Vaša odgovornost za ovu stvar je veća. Opet Vas pozivam da mi kažete konkretno šta će se desiti za šest dana ako Hrvatska kaže da zbog neodgovornog odnosa članova vladajuće koalicije, koji su podržali vaš ulazak u Vladu, Crna Gora ne može da napreduje na evropskom putu onim tempom kako nam je to nedavno saopštila ministarka evropskih poslova i kako nam to svakodnevno saopštava i sam predsjednik Vlade.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:04:22)

Zahvaljujem, kolega Vukoviću.

Sada molim poslanika Nikolu Zirojevića da uzme riječ i poslanika Miša Lakovića da se pripremi. Izvolite.

NIKOLA ZIROJEVIĆ (10.12.24 16:04:32)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Koleginice i kolege, ministre Ibrahimoviću sa saradnicom, ministre Božoviću,

Pa evo, lijep je ovaj zakon, sve je onako fino sklopljeno, sve je onako fino zapisano i kad bismo se bavili samo tekstom, kad bismo se bavili samo teorijom mogli bismo da kažemo da imamo jedno fenomenalno zakonsko rješenje i da je to to. Ali, sad ministre, moram da pitam ko će Vama ovo da sprovodi, s kim ćete vi ovo da sprovodite. To je ono pitanje koje konstantno pokušavam da postavim i nikako ne dobijam odgovor. Hoće li ovo da nam sprovede oni koji vam nijesu danas glasali za rezoluciju o Šahovićim? Hoćete li ovo s njima da sprovodite? Hoće li ovo da vam sprovede oni koji negiraju genocid u Srebrenici, koji nijesu htjeli u ovom Parlamentu da glasaju za Rezoluciju genocida u Srebrenici? Hoće li ovo da nam sprovede oni kojima je zabranjen ulaz kopnom u Evropsku uniju sa teritorije Crne Gore? Hoće li sve ovo da nam sprovede oni koji ne mogu ni da prelete preko Hrvatske, a kamoli nogom tlo da joj dodirnu? Hoće li ovo, ministre, da nam sprovede oni koji u Švedskoj podržavaju Ukrajinu, a u Crnoj Gori Rusiju? Hoće li ovo da nam sprovede oni zbog kojih ne možete da izaberete ambasadora Crne Gore na Kosovu? Imamo raznorazna maskiranja, te nije izabran član Odbora, te nema kvoruma, te ovako, te onako, a sedam poslanika većine sedi u Odboru prije izbora osmog člana, prije izbora ovoga člana. Hoće li ti ljudi, ministre, ovo da vam sprovede? Hoće li da ovo sprovede oni ljudi zahvaljujući kojima već duže od godinu dana Crna Gora nema ambasadora u NATO-u? Hoće li ovo da nam sprovede oni ljudi koji odbijaju već skoro četiri mjeseca da u ovom Parlamentu izglasaju EU mehanizam podrške Ukrajini? Ako to nije odstupanje od vanjske i bezbjednosne politike Evropske unije, šta je, ministre? Jesmo li mi za to krivi, je li opozicija za to kriva ili je kriva parlamentarna većina, izvršna vlast, rukovodstvo Parlamenta kojem i sami pripadate?

Nemate snage ni u Vladi, niti političke kičme da se oduprete ovome, nemate. Jednostavno je, nemate, i iz dana u dan se to pokazuje, ne ni na čijim riječima, na djelima i na situaciji u Crnoj Gori. Slušali smo izaći ćete ako se desi ovo, izaći ćete ako se prekrši Sporazum, izaći ćete ako Crna Gora skene na putu, aman ljudi izlazite, što čekate? Šta treba više da se desi? Šta treba više da se desi da vi shvatite da je ovo propala priča, da je Crna Gora davno skrenula? Zbog toga, ministre, i time ću završiti, prošli put /upadice/ sigurno više nego Vi kolega Đuroviću na Cetinju. Prošli put, ministre, sam Vam rekao da ste u lošem društvu i da Vam sa ovim ljudima nije mjesto. Danas Vam ministre kažem da ste u pravom društvu. Da ste u pravom društvu i da je ovo okruženje kojem pripadate i da je ovo okruženje u kojem se i te kako dobro snalazite. Zbog toga mislim da trebate baš da budete tu đe ste, dok sve ovo prođe, a onda će građani dati sud posljedice već gledamo, a plašim se, govorio je kolega Vuković o tome, tek ćemo ih gledati. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:08:51)

Zahvaljujem.

Procedura. Molim vas da budemo racionalni. Imamo još kolegu Lakovića koji je prijavljen. Imate pravo na proceduru. To Vam ne možemo zabraniti. Izvolite.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (10.12.24 16:09:09)

Građani Crne Gore i Bošnjaci i te kako podržavaju Bošnjačku stranku. To su pokazali izbori u Gusinju. To su pokazali izbori i nedavno u Beranama. Nema potrebe da polemische neko o rezoluciji ko nije bio u momentu tu kada se glasalo.

Bošnjaci će uvijek, apsolutno uvijek, još jednom da potvrdim, uvijek čuvati interese države Crne Gore i to mnogo bolje i u svakom momentu će biti budni, gospodo draga. Mi ne spavam, o jer kada smo spavali čudne stvari su nam se dešavale, a i te kako smo sada budni. Vama sam uputila proceduru. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:09:53)

Zahvaljujem.

Ovo je bila procedura.

Kolega Zirojeviću, imate pravo na proceduru, ali ovo je već stvarno kršenje procedure danas po ko zna koji put. Želim da budem veoma tolerantan, da svaki poslanik iznese stav, ali molim vas da budemo korektni. Izvolite.

NIKOLA ZIROJEVIĆ (10.12.24 16:10:06)

Sve su kršenja procedure. Čisto radi preciznosti. Bili smo odsutni prilikom glasanja rezolucije o Šahovićima zbog toga što smo ispred imali pres konferenciju. Naša podrška tim stvarima nije upitna. Ako mogu samo, koleginice Strujić Harbić, ja sam Vas slušao, sada komentarišete dok govorim. Dakle, računajući da će Bošnjačka stranka među svojim koalicionim partnerima da obezbijedi dovoljno glasova za izglasanje ove rezolucije, mi smo potpuno mirno i relaksirano bili ispred sale i držali pres konferenciju.

Što se tiče izbora u Beranama, samo ću vam reći kako su glasovi dobijani i otkud Bošnjačkoj stranci, recimo, 46 glasova u potpuno jednoj prosrpskoj sredini, đe su prije godinu dana imali nula, to neka im kaže kolega Đurović koji ih ovako brani.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:11:12)

Zahvaljujem.

Imate pravo na proceduru.

Kolega Nurković. Izvolite, kolega Nurkoviću.

MIRSAD NURKOVIĆ (10.12.24 16:12:09)

Samo javnosti radi.

Pošto se pojavila informacija da smo na tom nekom famoznom mjestu, reći ću kojem - Dolac, dobili 46 glasova, gdje nema islamskog stanovništva, da su sve pravoslavci, samo radi javnosti, tamo smo dobili jedan glas. Zašto neko ima potrebu da spinuje i da pravi ovo što pravi u Crnoj Gori, makar se koristite pravilnim informacijama.

Sada ću vam samo pročitati jedan post. Dakle, Dejan ne Đurović nego neću prezime zbog čovjeka je javno napisao: *Zašto se čudite za glasove Bošnjačke stranke u sredinama sa pravoslavnim većinskim stanovništvom* (ovo je jek s imenom i prezimenom - Dejan), *demokratij, a i Nedžo Crnovršanin je bolji čovjek od 90% ovih, pa neću reći kojih*, napisao je čovjek.

Nedžo Crnovršanin je bio čovjek na našoj listi, čovjek koji je porastao u Beranama, naš nosilac liste u Beranama je čovjek koji je humanista, koji je sarađivao i sarađuje i danas, koji imaju i kumove među pravoslavcima. Danas je čudno zašto je neki pravoslavac na lokalnim izborima glasao nekoga za koga smatra da može da da doprinos tom gradu. Pravi se ovdje fama i pravi se ovdje nekakva priča tamo đe ne stoji. Znači, u mestu zvanom Dolac dobili smo jedan glas, a ne 46, a bio bih ponosan i na tih 46, kao što sam ponosan na ovaj jedan. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:14:22)

Zahvaljujem, kolega Nurkoviću.
Za proceduru se javila i koleginica Božović. Izvolite.

JELENA BOŽOVIĆ (10.12.24 16:14:30)

Hvala, potpredsjedniče.

Prije svega, želim da čestitam građanima Berana za jednu lijepu kampanju kakvu smo imali u ovom gradu. Ovakvih tenzija i ovakvih tema kod nas tokom izbornog procesa nije bilo. Tako da nema potrebe ni danas ovdje da se o tome polemije.

Što se tiče informacije da je u naselju Dolac 46 pravoslavaca glasalo Bošnjačku stranku, prije svega to nije istina. Portal koji je prenio tu informaciju prenio je, očigledno, netačne podatke, konačan zapisnik imamo kod Opštinske izborne komisije. Ova informacija nije tačna tako da nema potrebe da bilo ko danas zloupotrebljava te podatke ovdje i da se polemije na ovaj način. Ako je u Beranama sve proteklo kako treba, nema potrebe ni da vi ovdje dižete tenzije i da pravite probleme tamo gdje za to mjesta nema. Uglavnom, bitno je da ne polemijemo sa informacijama koje nijesu tačne. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:15:26)

Zahvaljujem, koleginice Božović.
Izvolite, zaključite.

NIKOLA ZIROJEVIĆ (10.12.24 16:15:33)

Dakle, imamo onda jedan problem. Ili popis nije tačan, ili se nešto čudno dešava na izborima. U Beranama 1.103 Bošnjaka, punoljetnih oko 850. Trebalo je svi da izađu, a izlaznost je bila 50% i nešto da niko ne glasa SPP, da niko ne glasa DPS, da niko ne glasa za nas, da bi Bošnjačka stranka imala ovaj rezultat. Kažem, nemam ništa protiv, neka glasa ko koga hoće, ali su neke stvari i te kako indikativne i neke stvari mislim da govore dovoljno same za sebe. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:16:27)

Zahvaljujem.

Jedan u ime Kluba Bošnjačke stranke, i da završavamo. Kolega Laković čeka već 15 minuta. Molim vas da se vratimo na tačku dnevnog reda. Danas smo obuhvatili sve teme, dotakli smo se i lokalnih izbora u Beranama. Molim vas, još koleginica Dešić i da nastavljamo i zaključujemo ovu tačku dnevnog reda. Izvolite.

EDINA DEŠIĆ (10.12.24 16:16:47)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Pejoviću.

Prije svega, vrlo interesantno da čujemo od građanskih partija koje ne žele da se prebrojavamo po nacionalnim krvnim zrcima kako se konstantno vraćaju na tu tezu. U odnosu na glasove koje Bošnjačka stranka dobila u Beranama, pored obrazloženja koje je dao uvaženi kolega Nurković, zaista se postavlja pitanje da li mogu oni koji se drugačije nacionalno izjašnjavaju u odnosu na Bošnjačku stranku, odnosno lidere Bošnjačke stranke, koji se izjašnjavaju kao Muslimani, kao Crnogorci islamske vjeroispovijesti i svi drugi i prijatelji naši da li mogu da glasaju Bošnjačku stranku ili im je to zabranjeno.

S druge strane, više puta se danas ovdje spominjala Srebrenica. Više je neumjesno da se manipuliše bolom majki Srebrenice koje su dale jasan sud i o stavu Bošnjačke stranke i ulasku u Vladu. Ispada da je bol političara veći nego majki Srebrenice.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:17:58)

Zahvaljujem.

Imate pravo na proceduru, ali molim vas da budemo konstruktivni i da dozvolimo kolegi Lakoviću, čeka već 15 minuta. Bilo je dosta procedura i komentara. Imao sam tolerantan odnos prema svim predstavnicima poslaničkih klubova, molim vas da završavamo ovu temu.

Imate pravo na proceduru.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (10.12.24 16:18:47)

Hvala, uvaženi predsjedavajući.

S obzirom na to da se već dva dana vodi hajka oko ta dva biračka mjesta u Beranama, kako nas je glasalo 46 pravoslavaca. Negdje cijenim da odavde trebam pozvati tužilaštvo da reaguje na netačne informacije koje dva dana cirkuliraju, kako u medijskom prostoru, tako i na internetskim platformama.

S druge strane, pošto je kolega Zirojević, moj uvaženi kolega, pomenuo taj podatak, a ovdje smo imali od uvažene Jelene Božović da je ona potvrdila da je to netačno i moj uvaženi kolega Nurković koji ima oba zapisnika s oba biračka mjesta, gdje dokazuje da tu apsolutno nema glasova za Bošnjačku stranku, očekujem od kolege da se izvini za ove netačne navode i netačne podatke, naravno, građanima Berana. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:19:40)

Zahvaljujem.

Sada riječ ima poslanik Laković. Izvolite.

MIODRAG LAKOVIĆ (10.12.24 16:19:47)

Malo me je više i strah da ustanem koliko je bilo procedura. Apelovao bih na Vas da ubuduće u vođenju sjednice to malo kanališete, a da se kolege uzdrže od komentaranja lokalnih izbora u državnom parlamentu jer to odstupa i od člana 98 Poslovnika. Mislim da nije primjereno da prebrojavamo sada ovdje po biračkim mjestima ko je za koga glasao. Ali, da se vratim na temu.

Nijesam imao namjeru da se javljam za diskusiju, ali s obzirom na to da se Barometar 26 pominje i u kontekstu Predloga rezolucije o Šahovićima i u kontekstu evropskih integracija, smatrao sam za potrebno da se potcrta značaj ovog dokumenta.

Poštovani potpredsjedniče, Čerčil je jednom rekao da englesko društvo ima više istorije nego što može da podnese. Rekao bih da i crnogorsko društvo ima mnogo istorije, naša istorija je uglavnom slavna i veličanstvena, ali imamo i neke mračne istorijske hodnike i neke mračne istorijske teme koje razumijemo da je potrebno osvijetliti, da je potrebno razgovarati o tome, da je potrebno ukrstiti podatke i argumente. U tom smislu, imamo razumijevanje za inicijativu Bošnjačke stranke.

Međutim, mi smo prije nekoliko dana na sjednici Vlade, ne mi nego Vlada je usvojila dokument Barometar 26, u kojem se insistira da se te teme, da ne kažem samo stave po strani, nego da se o njima razgovara na nekim forumima koji su prilagođeni i odgovarajući današnjem društvenom trenutku. Današnji društveni trenutak je ono što upravo Barometar definiše. To je naš ubrzani put prema Evropskoj uniji. Ovdje smo čuli iz klupa opozicije i iz klupa pozicije da smo mi svi posvećeni evropskom putu, da smo posvećeni nacionalnim interesima Crne Gore. Podržavam taj stav i kažem da smo u Pokretu Evropa sad posvećeni nacionalnim crnogorskim interesima.

Iz toga razloga je veoma značajno da insistiramo na onome što su definisani stavovi u Barometru 26, a to je da svi damo maksimalan doprinos da ispunimo mjerila do 2026. godine i zatvorimo poglavlja kako bismo uradili ono što 80% građana zahtijeva i od ove parlamentarne većine i od Parlamenta i od Vlade, a to je da otvorimo vrata Evropske unije. Mi smo potpuno svjesni da će neka nova parlamentarna većina, nova 45. Vlada uvesti Crnu Goru u Evropsku uniju 2028. godine, ali nemamo s tim nikakav problem. Dajte da u ovom trenutku teme koje mogu da dijele crnogorsko društvo, teme koje mogu da skrenu fokus sa evropskih integracija na neki način nađemo pravi okvir i bavimo se tim temama na način koji neće ugroziti naš evropski put.

Ovdje je neko pomenuo moje glasanje kada je u pitanju Rezolucija o Jasenovcu. Tada sam ustvrdio, tvrdim i sad, da nije bio pravi trenutak da se otvori to pitanje. Nemojte da nam se opet ponovi ista stvar, da zaoštravamo odnose i u Crnoj Gori i van Crne Gore zbog nekih tema oko kojih može da dođe do oprečnih mišljenja oko kojih određeni segmenti društva mogu da podstiču podjele, mogu da podstiču zaoštavanje među raznim društvenim grupama.

Ovo što je rekla kolegistica Strujić Harbić podržavam. Ona je rekla da Bošnjačka stranka podržava ovu vladu dok je Vlada na evropskom kursu. Ja to apsolutno podržavam. Pokret Evropa sad i ja lično smatramo da ova vlada treba da postoji i ova parlamentarna većina treba da postoji dok isporučuje rezultate kada su u pitanju evropske integracije.

U tom smislu, vidimo potpuno jednu iskrivljenu sliku aktivnosti i rezultata i funkcionisanja ove vlade koja dolazi iz klupa preko puta, gdje kolege govore o tome da je ova vlada Titanik, da je voda počela da ulazi, da je Barometar smokvin list za spašavanje Milojka Spajića kao premijera, da je to pojas za spasavanje itd. Samo ću podsjetiti da je Savjet Evropske unije prije nekoliko dana najavio da će da krene u izradu Nacrta sporazuma o članstvu Crne Gore u Evropskoj uniji ukoliko mi zadržimo tempo rezultata i ukoliko budemo postizali rezultate kako su oni to rekli - uporni reformski napredak ka Evropskoj uniji.

U tom smislu, apelujem još jednom da svi parlamentarni subjekti i vanparlamentarni i svi intelektualci, nevladin sektor razmotre, da daju podršku Barometru 26, mislimo da je to ključno važno za crnogorsko društvo, a sve ono o čemu treba da raspravljamo u kontekstu dnevne politike čeka nas, uvijek će biti tema koje nas dijele, toga sigurno neće faliti, ali ovo je sada trenutak gdje svi treba da pokažemo maksimalnu odgovornost. U tom smislu još jednom pružena ruka i otvoren poziv da podržimo Barometar 26. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:26:34)

Zahvaljujem, kolega Lakoviću.

Imamo u međuvremenu prijavljena dva komentara. Kolega Mugoša i kolega Jasmin Ćorović. Kolega Ćorović. Izvolite.

JASMIN ĆOROVIĆ (10.12.24 16:26:47)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Samo da ponovim, možda kolega Laković nije bio jutros tu kada smo govorili o rezoluciji o Šahovićima.

Dakle, što se tiče Barometra 26 - ništa sporno. On je apsolutno u skladu s našim programskim ciljevima. Ali, Barometar je došao nakon što je rezolucija o Šahovićima predana u proceduru u ovoj skupštini. Ne možemo retroaktivno povlačiti tu rezoluciju. Mislim da to nije opravdanje i da je rezoluciju trebalo da podržite. Mislim da je i to jedna vrsta šminkanja svinje koju je gospodin Vuković pomenuo, kao što je šminkanje svinje ono što je gospodin Zirojević kazao. Kazao je da su Bošnjačku stranku podržali i ljudi koji su druge nacionalnosti i druge vjeroispovijesti. Evo, dragi građani, vidjeli ste kako izgleda šminkanje svinje u punom smislu te riječi. Dakle, nije problem ako Bošnjak glasa DPS. Nije problem ako Bošnjak glasa SD, SDP, PES, Demokrate, ali je problem ako neki pravoslavac, Srbin ili Crnogorac, glasa Bošnjačku stranku. To se ovdje potpuno javno bespramno iznosi kao argumentacija.

Dakle, mi smo stranka koja u svom programu kaže da je Bošnjačka stranka stranka bošnjačkog naroda, ali i svih drugih koji prihvataju naše ciljeve i principe. Svi su dobrodošli. Svi koji dijele naše vrijednosti, njima su vrata otvorena. Svakako da je potpuno logično da ljudi koji razumiju politiku daju podršku Bošnjačkoj stranci. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:28:31)

Zahvaljujem, kolega Ćoroviću.

Boris Mugoša i Nikola Zirojević. Da, ali nijeste pomenuti u negativnom kontekstu. Imate pravo na komentar, ali ovo je bio komentar kolege Ćorovića na izlaganje i na diskusiju kolege Lakovića, tako da nemate pravo na ovaj komentar. Izvolite, ali nemate pravo na komentar jer je ovo bila reakcija na izlaganje kolege Lakovića. Izvolite.

NIKOLA ZIROJEVIĆ (10.12.24 16:29:05)

Pomenuo me imenom i prezimenom. Ne znam što treba dalje.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:29:11)

Izvinjavam se, kolega Zirojeviću.

Danas smo imali u toku radnog dana slične prakse. Dakle, više kolega je bilo pomenuto, nisu imali običaj da se jave i polemišu. Možete proceduru. Na to uvijek imate pravo. Izvolite.

NIKOLA ZIROJEVIĆ (10.12.24 16:29:24)

Hvala.

Nemamo, dakle, mi ništa protiv da bilo ko glasa bilo koga, oko toga da budemo jasni, ali postoji jedna stvar koju moramo svi da znamo. Građanska partija je partija koja se zalaže za glasove svih građanki i građana ove države i njen program se dominantno temelji na interesima svih građanki i građana ove države. Nacionalna partija je sa razlogom nacionalna. Nacionalna partija sa razlogom u svom imenu ima nacionalni predznak jer se dominantno takmiči, dominantno da kažemo, ne uopšte, za glasove samo jedne nacionalnosti, samo jednog naroda koji živi ovdje. Ne vidim šta nije jasno u tome da je nekome čudno da Srbin, recimo, glasa bošnjačku ili albansku partiju. Jednostavno, nacionalna partija je zbog toga nacionalna partija. Nacionalna partija ima zbog toga nešto što se zove manjinski cenzus, nacionalnoj partiji je zbog toga potrebno manje glasova nego nama da uđe u Parlament. Ako ćemo da se igramo politike na ovaj način, da ukinemo onda manjinske cenzuse, ne znam da li bi to bilo u interesu manjinskih naroda. Mislim da ne bi. Dakle, porediti građansku partiju sa nacionalnom partijom, u političkom smislu, totalno je pogrešno.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:30:45)

Zahvaljujem, kolega Zirojeviću.

Apelujem da se vratimo na tačku dnevnog reda.

Imate pravo na proceduru. Mehmed Zenka. Izvolite.

MEHMED ZENKA (10.12.24 16:30:57)

Hvala, potpredsjedniče.

Samo da reagujem i razjasnim jednu situaciju barem što se tiče Albanaca i manjina u Crnoj Gori. Tačno je da imamo jednu privilegiju kada je u pitanju cenzus da se ulazi u raspodjelu glasova. Ali, albanski glas je najskuplji glas za jednog poslanika u Crnoj Gori. Bez obzira što ulazimo u raspodjelu glasova sa manjim procentom, kada je u pitanju koštanje glasa, znao je da nas košta jedan glas 8.000 glasova. To je ta diskriminacija naspram jednog zakona koji je krenuo da bude afirmativan, ukinuta su nam stečena prava koja smo imali posebno izbornu zonu đe je moglo da proističe pet poslanika, postojala je teorija i pet Albanaca. Znalo je da bude iz tih pet poslanika samo jedan Albanac iz nacionalnih partija. Znači, imale su mogućnost konkurisanja sve ostale partije. Ali, momentalno nemojte se pozvati na ovaj zakon da je afirmativan, jer je mnogo destruktivan naspram glasova Albanaca u Crnoj Gori.

Drugo, ako smo danas pričali da stvorimo uslove i da glasamo za nešto što će nas približavati Evropskoj uniji, o svemu je danas bilo diskusije samo ne o tome. Bilo je diskusija o vojnicima na Kosovu, a niko ne priča šta traži taj vojnik na Kosovu, jer je taj vojnik obavezan prema državi Crnoj Gori, a ne da sprovodi srpsku politiku na Kosovu, jer je to suprotno politici koju Crna Gora ima naspram Kosova. Taj vojnik je obavezan da poštuje Ustav Crne Gore, da bude član u okviru Zakona o Vojsci, odbrambenih snaga Crne Gore, a ne da ide sa transparentom. Mogu da ih shvatim kao obične građane i u tome bih možda učestvovao za oslobađanje tih vojnika, što je dokazalo Ministarstvo odbrane što je suspendovalo te vojnike jer nijesu prijavili prelazak crnogorske granice, što su bili obavezni prema zakonu. Pričalo se o svemu i svačemu. Ovo je proceduralno jer par sati ne pričamo o temi koja je na dnevnom redu.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:33:26)

Molim Vas, dajte doprinos da se vratimo temi.

MEHMED ZENKA (10.12.24 16:33:42)

Sada ću da dam doprinos odmah. Što se tiče evropskih integracija, nikad nemojte stavljati dnevni red politike nacionalnih manjina u Crnoj Gori. Prednjačili smo pred svima, to su naše programske vrijednosti - EU

i NATO integracije od našeg postanka. Demokratska unija Albanaca postoji 30 godina u Crnoj Gori. Među pet, šest glavnih tačaka, uz ostvarivanje nacionalnih interesa unutar Crne Gore bila je EU integracije.

Zato vas molim, nemojte nikad manjinama, bilo koje, bilo Albanci, bilo Bošnjaci, bilo Hrvati, bilo ko, da im spočitavate da smo mi dio nekakve politike koja je anti Crne Gore. Ako se dosad nijesmo dokazali nikad se više nećemo dokazati. Hoću li da se polijem benzinom da dokažem da sam za očuvanje ove države? Treba li da se polijem time da bi mi neko vjerovao? Nikad mi niko ne vjerovao dabogda.

Mi smo se dokazali, 99% Albanaca je bilo za državu Crnu Goru, a Demokratska unija Albanaca je bila kada je izašla proklamacija za DA, sutradan bila veliko DA. Kome da se mi dokazujemo više? Nikome. Ni ovamo ni niđe. Bićemo u Crnoj Gori dokle god nas Crna Gora bude voljela i držala.

Zato, molim vas, vratite se dnevnom redu. Dnevni red su evropske integracije. Pustite manjine na miru. Kada god bude došlo na dnevni red u Skupštini pitanje Crne Gore vidjećemo ko je na čijoj strani i ko je đe. Vidjećemo ko zna, a ko ne zna da lomi svoju riječ. Zato vas molim ostavite manjine na miru. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:35:56)

Zahvaljujem, kolega Zenka. Četiri i po minuta je trajala procedura.

Nema više procedura. Imate pravo na komentar.

Za komentar se javio kolega Boris Mugoša, na Vaše izlaganje kolega Lakoviću. Izvolite.

BORIS MUGOŠA (10.12.24 16:36:15)

Šest godina sam u ovom parlamentu i koliko ima pozitivnih strana ima i negativnih, jer znam što su neki ljudi pričali o onima sa kojima su sada u koaliciji, a što su ti koji su s njima u koaliciji pričali o njima kada nijesu bili zajedno. Tako da imam taj problem, ali dobro. Svako treba da odlučuje o svom integritetu i da se drži nekih stvari. Ja ću izraziti jednu vrstu čuđenja, ali da to ostavim za sebe, ali bih volio baš da me neko od njih bilo što prozove, jer bih mu onda rekao ono što zasluhuje.

Niko ne treba da dokazuje svoju ljubav prema ovoj državi jer je ovo država svih nas. Niko se nije borio za nezavisnu Crnu Goru nego se borio za državu svoju u kojoj je mislio da je to najbolji oblik da funkcioniše. Tako da ne mogu da vjerujem da sada treba da se busamo i da se mjerimo ko je više dao ili ko je više za svoju državu. Svi smo valjda glasali za svoju državu. Tako da mi je ovo više presmiješno.

Nemojmo da niko brani ni manjinu od nekoga, niti da manjina drži lekcije većini. Na kraju, u Crnoj Gori nema većine, ima višebrojnog i manjebrojnog naroda. Tako da hajmo da izađemo iz te etnofederalizacije Crne Gore. Nažalost, mi u Crnoj Gori imamo trend i idemo ka etnofederalizaciji. To je vrlo zabrinjavajuće i to vidimo dobro danas. Vrlo je to opasno. Možda je to nekome politički oportuno, ali to je za ovu državu opasno. Zato vas molim da to ne radimo. Nema ovde ekskluzivnih predstavnika bilo kojeg naroda. Kao Boris Mugoša u ovom parlamentu predstavljam svakog građanina Crne Gore bez obzira kako se izjašnjava. Stavimo više tačku na to. Nemojte meni da mjerite odnos prema bilo kome ko se drugačije nacionalno osjeća od mene. Prezirem takav narativ.

Javio sam se kolegi Lakoviću koji je govorio o ulozi Parlamenta i o Barometru. Mislim isto, nemojmo previše da pričamo o Barometru, ono je na neki način ponižavajući dokument. Na stranu i po, uz četiri paragrafa, opšte fraze, floskule i mi sad pravimo od toga ne znam što. Zamolio bih ipak da malo više vodimo računa o integritetu svih nas. Da ne vežemo naš integritet za stranu i po papira sa floskulama.

Postaviću kolegi Lakoviću, pošto priča o EU, podržavam ga, par pitanja. Zašto u ovome Parlamentu šest mjeseci nemamo sedmog sudiju Ustavnog suda? Zašto šest mjeseci parlamentarna većina ne raspisuje poziv za izbor sedmog sudije Ustavnog suda? Jeste li vidjeli danas odluke Evropskog suda za ljudska prava, kršenje prava na suđenje u razumnom roku 3,5 godine je kao neki okvir? Mi nemamo sedmog sudiju, zašto, kolega Lakoviću, ko je kriv opozicija ili parlamentarna većina? Ko je kriv, kolega Lakoviću, što nemamo popunjen Tužilački savjet iako su dva člana dala ostavke, a možemo jednoga po novom zakonu? Ko je kriv, kolega Lakoviću, što nemamo popunjen Sudski savjet, jer nemamo, nažalost zbog smrti jednog člana? Ko je, kolega Lakoviću, kriv što mjesecima ne raspisuje poziv za izbor dva člana Savjeta Agencije za elektronske medije, a za par dana nećemo imati dva člana nego će ostati Savjet na tri člana? Ko je kriv, kolega Lakoviću, što četiri mjeseca nakon što je na Savjetu za odbranu i bezbjednost donijeta odluka o pristupanju Crne Gore EU mehanizmu podrške Ukrajini ni vi ovdje parlamentarna većina nećete da usvojite to? Ko je kriv, kolega Lakoviću, što nemamo ambasadore u 2/3 zemalja kao Crna Gora, ko je kriv kolega Lakoviću? Je li to doprinos EU putu Crne Gore? Je li kriva opozicija, kolega Lakoviću?

Ne treba nama Barometar da bi bili političari privrženi Evropskoj uniji. Ne treba nam Barometar, kolega. Barometar treba nekima sa kojima ste vi u većini, morate ga vi između sebe potpisati. Što će vam barometar nakon kolacionog sporazuma o formiranju 44. Vlade?

Prema tome, samo bih Vas zamolio, ako pričamo već o evropskim integracijama usmjerite oštricu ka onima ka kojima treba da usmjerite, nama - ne. Ni 1990. godine, kad smo bili skoro sami na političkoj sceni za EU, za NATO, za nezavisnu, ni 2006. godine, ni 2012. godine, ni 2017. godine, ni 2024. godine, kad smo glasali kao opozicija i za sudiju Ustavnog suda i za vrhovnog državnog tužioca i za Sudski savjet. Nećete trebati ni 2025. ni 2026. ni 2027. godine ni 2028. kad budemo, nadam se, sljedeća članica Evropske unije. Ne možemo sve generalizovati, zna se ko je u Crnoj Gori za EU i na retoričko i na suštinsko. Znamo ko je samo na retoričkom nivou, njima se bavimo.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:41:21)

Kolega Mugoša, saglasan sam sa Vama, samo sam želio da Vas upozorim na vrijeme. Pravo na komentar, odnosno odgovor na komentar ima kolega Laković, izvolite.

MIODRAG LAKOVIĆ (10.12.24 16:42:31)

Evo vidimo da je u opozicionim skupštinskim klupama omiljena riječ etnofederalizacija. To je valjda sad jedna, da kažemo, konstrukcija koja bi trebala da plaši crnogorske građane da će sad neko Crnu Goru da dijeli na neke federalne jedinice. Kolege, nema od toga ništa, ne postoji nikakva etnofederalizacija, to je koža od vuka kojom plašite crnogorske građane i pokušavate da ih držite u nekoj poziciji grča i straha kako biste stvorili privid da ova parlamentarna većina i ova Vlada vode Crnu Goru u sunovrat. Vas demantuju evropske institucije, vas demantuje Evropska komisija, vas demantuje Savjet Evropske unije, vas demantuju rezultati koje je postigla ova Vlada i ova parlamentarna većina. Kad kolega govori o Barometru 26 on onako u jednom dnevno političkom maniru sa omalovažavanjem konstatuje da je to jedna i po stranica i navodno jedna i po stranica ne može da sadrži ništa važno. Kolega se ne bavi suštinom i sadržajem, ne bavi se načelima koja su proklamovana u Barometru iz toga razloga on se bavi veličinom dokumenta.

Kada govorimo o onome što nedostaje u ovom trenutku, kada je u pitanju Ustavni sud, kada je u pitanju Tužilački savjet, Sudski savjet, moram vas podsjetiti da je ova parlamentarna većina u tom smislu napravila istorijski iskorak. Mi smo izabrali vrhovnog državnog tužioca, vi, kolega Mugoša, bili ste u tom sazivu Parlamenta koji nije mogao šest godina da izabere VDT-a. Nije važno zbog koga, nijesam rekao zbog Vas, nego da ste bili u tom sazivu Parlamenta. Nemojte me prekidati, kolega.

Takođe, smo izabrali Sudski savjet, takođe smo izabrali sedmog sudiju Ustavnog suda. Kolege pokušavaju da sad neke administrativne i tehničke probleme smjeste u suštinu funkcionisanja Parlamenta, parlamentarne većine i Vlade. Sve ono što je evropska agenda ispuniće ova parlamentarna većina.

Važno je i da opozicija tu da svoj doprinos. Kad su u pitanju bile neke teme opozicija je bila konstruktivna. Ovo što je govorio kolega Zenka, zaista podržavam aktivno učešće i Vijeća manje brojnih naroda i partija manje brojnih naroda, oni su imali veoma konstruktivnu ulogu kad je, recimo, bio popis u pitanju. Sjetimo se samo tenzija koje su se tada plasirale sa istim ovim floskulama, etnofederalizacija, doći će do inženjeringa koji će da promijeni potpuno lice Crne Gore, nestaćemo kao država, nestaćemo Crnogorci kao narod itd. itd. Šta se desilo od toga, apsolutno se ništa nije desilo. Sproveli smo popis uz konstruktivnu ulogu i potpunu otvorenost i saradnju manje brojnih naroda. Jeste, tačno je što je rekao kolega Zenka, oni su pokazali tu zrelost, kao i u mnogim prilikama, pokazali su zrelost kada je u pitanju formiranje 44. Vlade i njihova participacija u 44. Vladi od krucijalnog značaja i mi ćemo zajedno uraditi sve ono što su nam proklamovani ciljevi da do 2026. godine, ispuniti sva mjerila i zatvoriti poglavlja i pripremiti Crnu Goru za ulazak u Evropsku uniju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:46:34)

Zahvaljujem, kolega Lakoviću.

Nemate pravo, kolega Mugoša, Vi vrlo dobro znate Poslovnik, imate pravo na proceduru, ali prije Vas za proceduru se prvo javila kolegkinica Edina Dešić, evo čeka par minuta.

Samo kolegkinicu Edinu Dešić, prvo da čujemo. Izvolite.

EDINA DEŠIĆ (10.12.24 16:47:01)

Ovdje se vodi najstrašnija hajka protiv bošnjačkog stanovništva Berana. Prebrojavaju se, prijeti im se, te se prijeti Bošnjačkoj stranci da će se mijenjati izborna zakonodavstvo, da će nam se i izborni prag

promijeniti. Samo kažem neka probaju. Koliko su dosljedni u tome dovoljno govore i podaci tj. rezultati izbora u nedjelju iz Berana.

Evo ga podatak, jedan jedini glas, koji je dobila Bošnjačka stranka, ovaj papir totalno opovrgava tvrdnju koju smo čuli od 46 glasova, uz, naravno, prijetnje koje su ovdje iznešene, prijetnje kojima se povređuje pravo slobode opredjeljivanja pri glasanju. Znači, ovdje treba pozvati Tužilaštvo da se uvidi da li ima prostora da se goni po službenoj dužnosti. Ovo su ozbiljne danas konstatacije koje su se ovdje u Parlamentu izrekle.

Gospodine Zirojeviću, ja bih Vam dodala ovaj papir pada vidimo da li ćete se odazvati na poziv kolegice Strujić Harbić, da se izvinite građanima Berana.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:47:21)

Zahvaljujem.

Kolega Mugoša, izvolite.

BORIS MUGOŠA (10.12.24 16:48:30)

Mislim da ste kolega Pejoviću, danas zaista dozvolili poslanicima Bošnjačke stranke da grubo krše proceduru i da se obračunavaju sa onima koji drugačije od njih misle zlopotrebljavajući pravo na proceduru. Nikad nijesam komentarisao njihov rezultat u Podgorici gdje nijesu prošli cenzus i ja to nikad ne radim. Tako da bih zamolio da se na taj način, zbog njih samih, ne odnose prema rezultatima bilo koje partije u nekom drugom gradu. Poštujem, bez obzira na rezultat, poštujem svaku partiju, jer poštujem građane koji za nju glasaju, ali sam se javio za drugu stvar. Vama upućujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:48:54)

Rekli ste u uvodu Vašeg obraćanja da, mislim da ste u pravu, da sam danas bio vrlo tolerantan i samim tim brojni poslanici su to iskoristili i kršili su procedure i mislim da ste i Vi na dobrom putu da to uradite, ali izvolite.

BORIS MUGOŠA (10.12.24 16:49:35)

Pošto ste rekli da sam ja na dobrom putu, vidjećemo na kraju kakav će Vam biti zaključak. Samo sam htio da Vam kažem, nije korektno, reći ću zato što se radi o kolegi Lakoviću, koji je tendenciozno interpretirao moje izlaganje, rekavši jednu vrlo opasnu stvar, koju ja njemu nikad ne bih rekao, a to je da ja plašim građane Crne Gore sa nekim mojim tezama, to od Vas nijesam očekivao, jer je to vrlo ozbiljna optužba. Mislio sam da barem Vi treba da vodite računa o tome kako se ophoditi prema drugim poslanicima. Nikoga ja ne plašim, kolega Lakoviću, iskazujem svoju zabrinutost. Razlika između toga, vrlo pažljivo slušajte što pričam, jer ako već hoćete da mi odgovorite - čujte prvo što sam rekao, razlika između toga, plašiti i iskazujete zabrinutost je veoma velika. Meni je samo žao što mi nijeste odgovorili na konkretna pitanja koja sam Vam postavio i što se to vješto izbjegli, jer imate iskustva. Na kraju Vam moram reći, ponekad stičem utisak, i žao mi je što mi je takav utisak, da ste preuzeli, nažalost, ulogu relativizatora suštine u Crnoj Gori. Stvarno mi je žao zbog toga.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:50:51)

Kolega Mugoša, dugujem zaključak mislim da ste opet prekršili proceduru. Vi ste toga svjesni, naravno kolega Laković će dobiti riječ, ali izvinjavam se uvaženi kolega, nema više replika, nema ni procedura.

Morate sada da pozovete tačno na član Poslovnika, jer mislim da je bilo dosta za danas. Pokazao sam visok stepen tolerancije prema svim klubovima, ali moramo da završavamo danas dnevni red.

Imate pravo na proceduru, molim vas pozovite se tačno na član koji kršim.

Molim Vas kolega Smailoviću, u pravu ste, kolega Zirojeviću, Vi ste se prvi javili.

Izvolite, pozovite se na član.

NIKOLA ZIROJEVIĆ (10.12.24 16:51:33)

Dakle, u njenoj proceduralnoj reakciji, koleginja opet me imenom i prezimenom pomenula, saopštila niz neistina, a ja je pozivam neka traži stenogram da vidi šta sam rekao o manjinskom cenzusu. Pozvala ovde neke nadležne organe na hapšenje, znate šta ne plašimo se mi ni tužilačkih organa, ni vaših prijetnji sa pozicije vlasti, hapšenja. Dakle, ja sam vam naredan svima, samo da završim, mene disciplinovanje tužilačkom organizacijom nećete ni vi ni vaše kolege, a ko god misli da može neka dođa ja sam tu.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:52:29)

Zahvaljujem.

Kolega Smailoviću, izvolite.

Molim vas da se čujemo kolega Smailoviću pozovite se na član Poslovnika. Izvolite.

AMER SMAILOVIĆ (10.12.24 16:52:32)

Uvaženi potpredsjedniče Pejoviću pozivam se na član 101 Poslovnika.

Dakle, tražim repliku ili ispravku navoda, jer je kolega Boris Mugoša ovdje rekao da smo mi otvorili temu o tome ko je koga glasao u Beranama. Ne, iz Kluba Bošnjačke stranke nije otvorena ta tema, mi smo samo odgovorili na spin o tome ko je koga glasao tj. ko je Bošnjačku stranku glasao u Beranama.

Nije ovdje problem, da budemo apsolutno otvoreni, da li je neki Srbin, Crnogorac, /upadice/ nije ovo zloupotreba ovo je apsolutno moje pravo da repliciram.

Da budemo apsolutno otvoreni, ovdje nije problem da li je neki Srbin Crnogorac, Rom ili neko drugi glasao Bošnjačku stranku u Beranama. Ovdje je očigledno problem što Bošnjaci glasaju Bošnjačku stranku i to dominantno i to je još jedna podvala da se radi o bilo kakvom inženjeringu u Beranama. Ista podvala, kao i ona kada se plasira priča o etnofederalizaciji prema Bošnjačkoj stranci, da mi tu priču zagovaramo. Dakle, ni to nije istina, to je podvala, a tu podvalu smo vidjeli i 90'-ih godina. Naročito kada je bila akcija Lim kada se i tada političkom rukovodstvu bošnjačkog naroda u Crnoj Gori pokušalo spočitati da su za ocjepljenje Sandžaka. Ista priča, ista kuhinja, ista matrica i dobiće malo bolji odgovor sada. Zašto bolji odgovor, zato što su Bošnjaci sada mnogo svjesniji, zato što imamo političko rukovodstvo koje će odgovoriti na sve ove izazove, a Bošnjaci vjeruju dominantno Bošnjačkoj stranci i to je problem, a najbolji pokazatelji toga su izbori u Beranama. Neće se uspjeti u pokušaju obezglavljivanja političkog rukovodstva Bošnjačke stranke i bošnjačkog naroda, kao što su nekada u skorijoj prošlosti bilo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:53:15)

Zahvaljujem, kolega Smailoviću.

Kolega Lakoviću, imate riječ.

MIODRAG LAKOVIĆ (10.12.24 16:55:10)

Poštovani predsjedavajući, evo imao sam mogućnost poslovničku da se javim za repliku jer je kolega prema meni uputio neku riječ u negativnoj konotaciji, da sam ja revitalizator nečega, ali nema potrebe za tim, mislim da u proceduri mogu da objasnim ono što je kolegu interesovalo. Kad se pomene etnofederalizacija u Crnoj Gori, Crnoj Gori građanskoj državi zasnovanoj na Ustavu i zakonima, ne znam kako to građani mogu da dožive osim kao jezu i strah od nečega što se nekad dešavalo na prostoru bivše SFRJ. Kad neko iz politike ko, možda, nema dovoljan osjećaj odgovornosti u nekom trenutku plasira takve konstrukcije mislim da on plaši građane sa time, ostajem pri toj tezi bez ikakve potrebe da se kolega vrijeđa nešto po tom osnovu. Naši politički stavovi mogu građane da raduju, mogu građane da brinu, mogu građane da plaše, mislim da stav o etno federalizaciji plaši građane, to ovom prilikom ponavljam i ostajem pri toj tezi.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:56:42)

Zahvljujem, kolega Lakoviću. Molim Vas, kolegice Kenana, ovo je danas već, nijesam brojao, koja Vam je procedura po redu. Po Poslovniku, ne mogu da Vam zabranim, ali molim Vas da budete sada striktni i da mi kažete koji sam član prekršio.
Izvolite.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (10.12.24 16:57:01)

Hvala potpredsjedniče, ali vidim da su svi danas veoma nervozni, možda imaju razloga.

Prvo, hoću da kažem da stanem u zaštitu moje kolegice koja je optužena maloprije da bi ona da hapsi po Skupštini, naravno mi nijesmo, nijesmo ni sudstvo ni tužilaštvo. uredno sam pozvala kolegu da se izvini zbog netačnih podataka koje je iznio u ovom Parlamentu vezano za biračko mjesto Dolac 6 u Beranama.

Duga stvar, veoma opasno i tu moram da podržim konstataciju mog uvaženog kolege Smailovića da se ovih dana, odnosno ova prethodna dva dana, nekako simptomatično izgleda prebrojavaju bošnjačke i muslimanske kuće u Beranama. To je jako, jako opasna stvar mi smo u 21. stoljeću u nezavisnoj državi Crnoj Gori, ovdje svakom građaninu treba da Ustav i zakon garantuje pravo slobode na izbor. U ovom slučaju ukoliko ne reaguje sudstvo i tužilaštvo za ove netačne informacije, zaista mi ćemo podnijeti krivičnu prijavu protiv iznešenih netačnih informacija.

Ono što hoću da iskoristim priliku upravo mi je kolega dodao u zapisnik o radu biračkog odbora sa broj 6 Dolac da se uvjeri, da apsolutno ne postoji istina u onome što je iznešeno u ovom Parlamentu, a to da je na određenom biračkom mjestu bilo 46 glasova za Bošnjačku stranku.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (10.12.24 16:58:46)

Da li predsjednik Vlade želi dati završnu riječ? Želite.
Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (10.12.24 16:58:56)

Zahvaljujem se svima koji su uzeli učešće povodom ovog predmetnog zakona. Dakle, riječ je o Zakonu o restriktivnim mjerama i koliko sam shvatio većina će glasati za ovaj zakon i to je još jedan uspjeh svih nas, ne samo 44. Vlade nego svih nas na putu evropskih integracija. Ponavljam, pokazujemo ponovo zrelost da smo spremni da uvedemo Crnu Goru 2028. godine u Evropsku uniju u porodicu razvijenih.

Na kraju, uvaženi predsjedavajući, Vama se obraćam, da ne kažu da sam zloupotrijebio ovo mjesto, znate ima ona ko gubi ima pravo da se ljuti, ali nema pravo da laže. To je vrlo važno. Drugo, isto važno, Bošnjačka stranka igra u onaj tim koji pobjeđuje, a znate zašto, jer se držimo svojih principa i onog što je dobro za svoj narod i za Crnu Goru. Da, da, drage kolege, mi igramo za reprezentaciju evropske i evroatlantske Crne Gore, Crne Gore u kojoj neće biti Andrija sa više prava od Amera, e zato mi pobjeđujemo. Strpljivo, lagano, ali dolazimo do cilja.

Kada pričamo oko glasanja, bilo gdje, danas smo pokazali, Bošnjačka stranka je pokazala da je pobjednik, ne samo u Beranama, naša politika pobjeđuje svuda, zašto, mi ulažemo u prijateljstvo bez obzira na nacionalnu i vjersku pripadnost, a ne kao drugi tzv. građanske partije ulažu u multietničnost, multivjerski sklad samo kad im trebaju glasovi. Pridružite se ovoj politici i vi ćete biti pobjednici. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (10.12.24 17:00:42)

Hvala, gospodine ministre.
Konstatujem da je pretres završen.
Izjasnićemo se kasnije.

Sada je na dnevnom redu **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore.**

Ovlašćeni predstavnici Vlade su Bojan Božović, ministar pravde i Stevan Brajušković, generalni direktor Direktorata za izvršenje krivičnih sankcija i kontrolu u Ministarstvu.

Izjestioci odbora su: Amer Smailović, Zakonodavnog odbora i Vasilije Čarapić, Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu.

Otvaram pretres.
Da li predstavnik Vlade želi da da dopunsko obrazloženje?
Izvolite, gospodine ministre.
Imamo proceduru.
Izvolite, gospodine Nikoliću.

ANDRIJA NIKOLIĆ (10.12.24 17:01:39)

Pošto je opšti nered u Skupštini i stvari ne funkcionišu u skladu sa Poslovníkom bio je red da obavijestite poslanike da je došlo do izmjene dnevnog reda za danas jer ova tačka nije bila najavljena da će se o njoj raspravljati. Dakle, neka građani Crne Gore samo čuju šta smo dobili kao plan rada juče, a šta ste uvrstili u dnevni red danas. Vidio sam poruku na grupi Kolegijuma da je hitnost ovog zakona prouzrokovala to da se on stavi u raspravu i tražilo se sat vremena da bi se o njemu raspravljalo, ali saglasićete se sa mnom da ipak nije uobičajno da se nudi nešto na raspravu što poslanici nijesu unaprijed pripremili.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (10.12.24 17:02:43)

Hvala, gospodine Nikoliću.
Imam informaciju, nijesam bio na Kolegijumu, da je to usaglašeno tako na Kolegijumu i da je tačka uvrštena u dnevni red i da mi danas imamo predviđen sat za raspravu, predviđa se glasanje poslije ove rasprave. Znam, ponekad nam treba možda malo više vremena, ali tu smo da budemo zajedno sve dok mislimo da ima što da se kaže.

ANDRIJA NIKOLIĆ (10.12.24 17:03:15)

Najprije, čak i da je to dogovoreno na Kolegijumu moralo je biti dogovoreno danas. Nikad se nije dogodilo da se u dnevni red uvrsti tačka o kojoj se dogovor napravio istog dana. Mi nemamo materijale u ovom zakonu ovdje u ovim kompjuterima još, zato što je po hitnom postupku poslat u Skupštinu.

Vi ste držali Kolegijum uprkos obećanju dijela parlamentarne većine da će nas sačekati jer smo u tom trenutku bili na odborima i dogovorili se na Kolegijumu danas u 13.00h ili 14.00h da ova tačka postane dio dnevnog reda. Vjerujte mi, ne znam na šta ovo liči, ali građani Crne Gore kad čuju da je dogovoreno da se o ovoj tački raspravlja danas i da je ova tačka danas postala sastavni dio dnevnog reda, umjesto onoga što nam je najavljeno juče, vjerujte mi, sve će im biti jasno. Sve će im biti jasno na koji način se radi.

Ovo je nepoštovanje Skupštine, nepoštovanje poslanika, nepoštovanje evropskih obaveza, nepoštovanje zakona, sve se radi preko koljena, počinje se sa kraja, pa se onda ide prema početku. Vjerujte mi ovo je sramota, baš sramota.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (10.12.24 17:04:40)

Gospodine Nikoliću, rekao sam Vam da nijesam bio na Kolegijumu da ih znao šta se raspravljalo tamo, ali znam da mi je prenešeno i da je donešena odluka da se o ovome raspravlja danas. Materijal je ispred mene i apsolutno nastaviću sa radom.

Izvolite, gospodine ministre.

BOJAN BOŽOVIĆ (10.12.24 17:05:06)

Zahvaljujem poštovani predsjedavajući, poštovane poslanice i poslanici,

U pogledu procedura unutar Skupštine neću, naravno, komentarisati, dobio sam danas poziv da prisustvujem na dva odbora i na plenumu tako da zahvaljujem zato što je uvršteno u dnevni red, a unutar procedura zaista nijesam kompetentan da po ovom pitanju razgovaram.

Ono što želim da istaknem su sljedeće stvari, mi smo ovaj predlog zakona predložili kroz rad Vlade, na sjednici Vlade Crne Gore, a plod je bio već višemjesečna rasprava i komunikacija koja je bila sa Taeks (TAIEX) misijom, a odnosi se na pregovaračko Poglavlje 7 - intelektualna svojina.

Predlog zakona čini u suštini šest odredaba koje se odnose na Krivični zakonik Crne Gore, a odnose se na pravljenje jedne jasne distinkcije između postojanja krivičnih djela i prekršaja u pogledu intelektualne

svojine na predlog Taeks (TAIEX) misije, odnosno Evropske komisije kako bi se izbjegla potencijalna mogućnost da se i ubuduće za djela iz intelektualne svojine može doći do dvostrukog sankcionisanja, odnosno dvostrukog kažnjavanja.

U vezi s tim, članovima od 1 do 6 ovog predloga zakona vrši se izmjena članova 234, 235, 236, 237, 238 i 271 Krivičnog zakonika i na osnovu njih se vrši dopuna članova koji će se odnositi na - neovlašćeno iskorišćavanje autorskog djela ili predmeta srodnog prava; neovlašćeno korišćenje tuđeg patenta; neovlašćeno korišćenje tuđeg dizajna i neovlašćena upotreba tuđeg naziva ili žiga. Za ove izmjene i dopune, naravno, imamo pozitivna mišljenja Evropske komisije i zbog toga su ona tu. Ona su nam važna naravno zbog pregovaračkog Poglavlja 7. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (10.12.24 17:07:39)

Gospodine ministre, hvala na uvodnom izlaganju.

S obzirom da imamo situaciju kakvu imamo, dobio sam materijale o dnevnom redu, kao što znate da nijesam bio tu do maloprije. Daću pet minuta pauzu da vidimo kako ćemo da nastavimo jer nemam ni prijavljenih diskutanata, ni podijeljeno vrijeme, tako da molim vas evo imamo pet minuta pauzu i da vidimo kako ćemo dalje.

Pauza pet minuta.

/PAUZA/

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (10.12.24 17:19:55)

Uvažene kolegice i kolege, dragi građani,
Vraćamo se poslu.

Ipak je došlo do nesporazuma i moramo da poštujemo poslanike i da se pripremaju za diskusiju, uz izvinjenje ministru koje će morati doći sjutra ponovo na zahtjev poslanika i ovog doma što i jeste obaveza. Ipak se izvinjavamo što ćete doći sjutra ponovo. Ovu raspravu ćemo nastaviti sjutra u 11.00h.

Što se tiče Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore raspravljaćemo sjutra i sjutra nadam se da ćemo glasati.

Sada nastavljamo rad sa **Predlogom odluke o izmjeni Odluke o obrazovanju Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu**. Podsjećam da su Predlog odluke podnijeli poslanici Vasilije Čarapić i Nikola Rakočević.

Izvjestioci odbora su Darko Dragović, Zakonodavnog odbora i Jovan Jole Vučurović, Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu.

Otvaram pretres.

Da li neko od poslanika želi da da dopunsko obrazloženje? Ne želi.

Da li neko od poslanika želi da uzme riječ? Ne želi.

Konstatujem da je pretres završen.

Izajsnićemo se naknadno i ponovo dajem pauzu dok se pripremaju uslovi za glasanje, jer je bilo predviđeno da se glasa u 18.00h. Samo sam dao nalog da se pripremaju uslovi za glasanje.

Pet minuta pauza i nastavljamo sa glasanjem.

/PAUZA/

PREDSJEDAVAJUĆI NIKOLLA CAMAJ (10.12.24 17:38:07)

Kolegice i kolege, nastavljamo sa radom.

Stekli su se uslovi da pređemo na izjašnjavanje o predlozima akata o kojima smo obavili pretres.

Prvo, Predlog zakona o restriktivnim mjerama (tačka 2).

Odlučuje se većinom glasova svih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu.

Zaključujem glasanje.

Glasalo je 48 poslanika, 48 za, protiv i uzdržanih nije bilo. Objavljujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Sastavni dio Predloga zakona je i jedan amandman Zakonodavnog odbora.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini.

Izvolite, glasajte.

Glasalo je ukupno 49 poslanika, 49 za, nema protiv i uzdržanih. Objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o restriktivnim mjerama.

Predlog odluke o izmjenama i dopuni Odluke o obrazovanju Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu (tačka 5).

Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Zakonodavni odbor je odlučio da predloži Skupštini da utvrdi postojanje razloga da ova odluka stupi na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“. Razlozi za predloženu odluku uslovljeni su razlozima hitnosti, odnosno potrebom da se obezbijede neophodne pretpostavke da Odbor nastavi kontinuitet u radu.

Stavljam na glasanje postojanje razloga da ova odluka stupi na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Izvolite, glasajte, gospodo.

Glasalo je ukupno 50 poslanika, 50 za, nema protiv i uzdržanih. Objavljujem da je Skupština utvrdila postojanje razloga da ova odluka stupi na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Stavljam na glasanje Predlog odluke u cjelini.

Izvolite, glasajte.

Glasalo je ukupno 50 poslanika, 50 za, nema protiv i uzdržanih. Objavljujem da je Skupština usvojila Predlog odluke o izmjenama i dopuni Odluke o obrazovanju Odbora za sveobuhvatnu izbornu reformu.

To bi bilo sve za danas. Hvala.

Vidimo se sutra u 11.00h.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (11.12.24 11:51:09)

Kolege poslanici nastavljamo **Petu sjednicu Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2024. godini.**

Prelazimo na pretres o **Predlogu Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona Crne Gore.**

Ovlašćeni predstavnici Vlade su Bojan Božović, ministar pravde i Stevan Brajušković, generalni direktor Direktorata za izvršenje krivičnih sankcija i kontrolu u Ministarstvu. Izvjestioci odbora su Amer Smailović Zakonodavnog odbora i Vasilije Čarapić Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu.

Otvaram pretres.

Uvažene koleginice i kolege, s obzirom na to da je uvaženi ministar Božović juče dao uvodno izlaganje, ja ću ga sada samo pitati da li ima još neko dodatno objašnjenje ili pojašnjenje ovog zakona.

Izvolite.

BOJAN BOŽOVIĆ (11.12.24 11:52:07)

Poštovana predsjedavajuća, uvažene poslanice i poslanici,

Još jednom se zahvaljujem za priliku da govorim u ovom visokom domu. Drago mi je što imamo pred nama zaista jedan zakon koji čini mi se u ovom obliku predstavlja jednu tehničku stvar, ali izuzetno bitnu sa aspekta zaštite prava intelektualne svojine.

Ja bih samo dopunio da smo prilikom izrade ovog zakona jedan od ključnih modela našli u slovenačkom rješenju. Naime, prilikom propisivanja iznosa pribavljene koristi, odnosno pričinjene znatne štete, Ministarstvo pravde se rukovalo upravo i primjerima iz Slovenije, na način da se iznosima koji nosioci prava ostvaruju po osnovu autorskih honorara predviđa za teže slučajeve povrede, bilo da su oni najteži oblici koji su naravno krivično na taj način i okarakterisani. Suština ovog zakona je u tome da prosto napravimo distinkciju između krivičnih djela i prekršaja i čini nam se, na kraju krajeva taj stav je podržao i Brisel, da smo to ovim predlogom i uspjeli. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (11.12.24 11:53:21)

Zahvaljujem ministru Božoviću.

Da li izvjestioci odbora žele riječ? Ne žele. Prelazimo na diskusije. Prijavljena za diskusiju je koleginica Zoja Bojanić Lalović.

Izvolite, koleginice.

Hvala, potpredsjednice.

Poštovani ministre, uvažene građanke i građani, kolege poslanice i kolege poslanici,

Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore, koji se odnosi na pravo intelektualne svojine, smatram vrlo bitnim kada je riječ o zakonima koji nas približavaju evropskim standardima. Jer, prosto smatram da ukoliko ne pokažemo razumijevanje za sve izuzetnosti ljudskog uma, onda ne možemo govoriti ni o zdravom društvu. Ovdje smo vidjeli da će se ovim izmjenama ostvariti jedna efektivna zaštita prava intelektualne svojine u zakonodavstvu i primjeni kada govorimo o raznim definisanjima... Mogu li da nastavim? Dobro, zahvaljujem. Dakle, prave se jasne razlike između prekršaja i krivičnih djela, da bi se na taj način i izbjeglo dvostruko kažnjavanje, što bi bilo u suprotnosti sa evropskim standardima.

Naravno, neophodno je ove zakone usvojiti po hitnom postupku, sve je jasno, u cilju zaštite upravo pregovaračnog poglavlja 7, koje se odnosi na pravo intelektualne svojine, a pravo intelektualne svojine je izloženo u članu 27 Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, koje ističe pravo na zaštitu stvaralaštva. Znamo isto tako, kada je riječ o ovom pitanju, da je Crna Gora od 2019. godine od onog izvještaja napravila niz značajnih koraka kada je riječ o tom zakonodavnom okviru i kada govorimo o obaviještenosti građana ovim pitanjima, znamo da se pojavljivala jedna nejasnoća u odnosu na definiciju intelektualne svojine, pa je i to, čini mi se, negdje unaprijeđeno u smislu edukacije. Ali, možda nije na odmet da spomenemo danas, prosto zbog nekih zaključaka koje bih izvela, da intelektualna svojina obuhvata više pravnih grana. One se tradicionalno grupišu na autorska i njima srodna prava i pravo industrijske svojine. O grupi autorskih prava znamo da su književna djela, da su naučna djela, da su umjetnička djela; da su srodna prava ona koja se odnose na filmske producente, na interpretatore, a kada govorimo o industrijskoj svojini, onda tu mislimo da patentno pravo, pravo žiga, pravo zaštite industrijskog dizajna, pravo zaštite oznake geografskog porijekla. Ne spominjem slučajno i pravo žiga, a evo vidjećemo u zaključku.

Preciznije rečeno, pravo intelektualne svojine je pravo svojine nad individualnim kreacijama. Svakako, ukoliko ne budemo vodili računa o zaštiti intelektualne svojine i prava onih koji ih zastupaju, onda ni kao ni društvo ne možemo očekivati ni ekonomski, niti bilo koji drugi napredak. Pravo zaštite intelektualne svojine stoga nije samo obaveza u procesu EU integracija, već i odgovornost države da zaštiti kreativne kreacije svojih građana.

U tom smislu bih imala dva pitanja za Vas, pitanje o administrativnim kapacitetima - da li je neki napredak uočen, a drugo pitanje o obuci i sertifikaciji patentnih savjetnika. Pratila sam ona pitanja koja su Vam građani postavljali i Vaše odgovore. Dali ste Vi tamo precizno i na koji način se može omogućiti odnosno dobiti sertifikat patentnog savjetnika, ali me zanima dokle smo sa ovim procesom. Sada bih, ministre, i Vama, a građankama i građanima, prije svega, skrenula pažnju da smo svjedoci pravog naučnog plagijata u posljednje vrijeme, pa bih tu istakla dva važna pitanja, koja ne samo da ukazuju na plagijat u kom živimo, nego nas suočavaju sa neetičkim ponašanjem.

Prvo ću podsjetiti na činjenicu da se u obrazovanju i nauci plagijat prepoznaje i kroz mnogo naučnih radova koji su vrlo diskutabilni. Znamo da postoji gotovo sivo tržište po tom pitanju, pa ćete naći i na Instagramu, i na veb sajtovima možete naći da se pozivaju svi oni kojima je neophodno da urade diplomski, seminarski, magistarski da mogu da se jave. To je jedna priča. Druga, podsjetiću, preko 20 hiljada lažnih diploma u Crnoj Gori, sve je to uzročno-posledično povezano priznaćete. To znači da gotovo u svakoj instituciji mi imamo lažne diplome. Zamislite o kakvom stanju u državi govorimo ako imate studente koji su polagali kako su polagali ispite, naučne radove koje su završili kako su završili uz mnoštvo plagijata. Na kraju, oni su smješteni i rade u državnoj upravi i ono što je najbolnije od svega, najfrapantnije od svega jeste činjenica da rade u prosvjeti ili u zdravstvu i da nam je tu upravo najveći broj ovakvih priča. Dakle, nije to potrebno posebno objašnjavati da bi se razumjelo.

Na kraju, ministre, nekako to pitanje mi se uvijek otvori kada ste Vi tu. Rekla sam Vam više puta, ponoviću i sada da ste prosto personifikacija za mene, a i za građanke i građane, prava i pravde, pa ću Vas još na jedan plagijat podsjetiti. Vi kada uđete u Skupštinu, imate plagijat u vidu loga. Logo Skupštine Crne Gore znate da je plagijat loga Skupštine Srbije. Ako govorimo o zakonu i o zakonskim okvirima, koje je neophodno poštovati i šaljem poruke da ćemo našim intelektualcima obezbijediti valjanu zaštitu, onda se pitam ako ovdje to nismo uspjeli - kako ćemo onda tamo. Zahvaljujem.

Zahvaljujem kolegici Zoji Bojanić-Lalović.

Da li želite završnu riječ, ministre, ili da odgovorite na pitanja kolegice?

Nemamo više prijavljenih diskusija, ovo je bila jedina diskusija po ovoj tački dnevnog reda.

Izvolite. Imate pravo i na odgovor kolegici i na završnu riječ ako želite.

BOJAN BOŽOVIĆ (11.12.24 12:01:24)

Prije svega, želim da istaknem da činjenica da nema previše prijavljenih leži, između ostalog, i u okolnostima da ćemo vjerovatno svi podržati ovakav jedan predlog. Još jednom apostrofiram da je potpuno irelevantno od koga je on potekao, sa druge strane suština je šta on sadrži. Čini mi se da sadrži mnogo bolja rješenja nego što su aktuelna, prije svega, da ćemo unutar naše države moći da ih primjenjujemo, a dodatni benefit na sve to je i činjenica da je riječ o obavezi iz pregovaračkog poglavlja.

Kada govorimo o pitanjima koja je uvažena profesorica pomenula, želim da istaknem nekoliko stvari. Plagiranje, plagijati je zaista jedna od od pošasti savremenog doba, savremenog obrazovanja, a čini mi se da je upravo na našim prostorima uzelo ogromnog maha. Potpuno ću se saglasiti sa Vama, nebrojeno puta sam i sam imao priliku da čitam radove koji su jasno preuzeti sa Facebooka, Interneta, odnosno Instagrama i drugih društvenih platformi, i, što je još poraznije, mi danas gotovo da na određeni način imamo formirane iznose, odnosno cijene ne samo za seminarske radove ili diplomske radove, već čak i za magistarski i doktorski. Sa tim ćemo se morati mnogo, mnogo energičnije pozabaviti, u svim oblicima i svim formatima, a mislim da je najadekvatniji način prvo u prevenciji, odnosno buđenju svijesti kod naših mladih stavljajući im do znanja da je plagijat krađa i ništa drugo i da u odnosu na to tako moramo i reagovati. Tako da apsolutno moja je nulta tolerancija za svaki oblik plagijata i to je činjenica.

Ali ono što želim da istaknem je da podsjetim, vjerujem da dobar dio nas ovdje zna, godinama unazad se priprema već građanski zakonik. U građanskom zakoniku biće sadržane i neke od od ovih odredaba i sa tog aspekta. Vjerujem da ćemo već sledeće godine imati nacrt, odnosno konačno prvu verziju tog građanskog zakonika, da ćemo imati i neka od ovih rješenja sublimirana i da će mogućnost zloupotreba i sa tog građansko-pravnog aspekta biti mnogo manja nego što je samo to sa krivično-pravnog o čemu mi danas govorimo.

Ne bih naravno dalje dužio u ovoj završnoj riječi, samo bih se još jednom zahvalio svima. Izvinjavam se i zbog male zbrke u rasporedu juče. Drago mi je da smo imali priliku da danas razgovaramo o ovom predlogu zakona. Hvala još jednom, potpredsjednice.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (11.12.24 12:04:37)

Zahvaljujem.

Evo dozvolićemo komentar iako je ovo bila ujedno i završna riječ.

Izvolite.

ZOJA BOJANIĆ LALOVIĆ (11.12.24 12:04:48)

... da mi odgovori na pitanja.

Ja sam postavila Vama dva pitanja koja se konkretno tiču zaštite intelektualne svojine, pa eto, mada je ovo bila završna riječ. To su administracija i sertifikat. Šta je sa komisijama, dokle se stiglo i tako. Mislim da se tu ne radi ništa i zato sam to i pitala. Nadam se da će se to unaprijediti. To su dva pitanja na koja mi nijeste odgovorili.

Naravno, vratiću Vas i na logo, da li je plagijat, je li se utvrđivalo, jer mi ne znamo ko je autor tog loga. A bilo bi dobro, za svako umjetničko djelo treba znati ko je autor, a za plagijat posebno iz razloga što treba da se snosi i krivična odgovornost. Podsjetiću još nešto, govorite o tome da treba da razvijamo svijest mladih ljudi. Treba, ali kakvu im sliku šaljemo ako u posljednje vrijeme imamo toliko tužbi, odnosno krivičnih prijava na račun lažnih diploma u sistemu. Prosto smo u jednoj apsurdnoj situaciji, nelogično je i ne možemo govoriti o edukaciji mladih ljudi ako znamo da oni koji ih edukuju imaju sunjljive diplome.

Pojavila se vijest, Vi to znate, ovih dana da je i bivša ministarka prosvjete, nauke, kulture i sporta potpisala šest hiljada lažnih diploma. Oni koji treba da sprovode politike obrazovanja potpisuju i lažne diplome. Sve je, vidite, u jednom neskladu. Edukacija i osvješćivanje mladih ljudi u takvoj atmosferi teško ide. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆA ZDENKA POPOVIĆ (11.12.24 12:06:44)

Zahvaljujem kolegici Zoji Bojanić-Lalović.

Sada bih dala kratku pauzu od minut, dva kako bi tehnika se prebacila sa Pete na Treću sjednicu redovnog zasijedanja.

Dame i gospodo, kolege poslanici,

Nastavljamo **Petu sjednicu Drugog redovnog zasijedanja u 2024. godini.**

Prelazimo na pretres o **Predlogu zakona, o dopuni Zakona o unutrašnjim poslovima.**

Podsjećam da su Predlog zakona podnijeli poslanici Nikola Zirojević i Sonja Milatović, za predstavnika predlagača određen je poslanik Nikola Zirojević.

Izvjestioci odbora su Oskar Huter, Zakonodavnog odbora i Darko Dragović, Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu.

Otvaram pretres.

Da li poslanik Zirojević želi dati dopunsko obrazloženje?

Izvinjavam se, prethodno se za proceduru prijavio gospodin Adžić.

Izvolite, gospodine Adžiću.

FILIP ADŽIĆ (12.12.24 11:45:46)

Uvažene građanke i građani, poštovane kolegice i kolege,

Predsjedavajući, mislim da ćete se složiti sa mnom da se juče desio jedan svojevrsan skandal i za parlamentarni život Crne Gore, ali generalno za državu Crnu Goru. Juče je poslat jedan diplomatski šamar vladajućoj većini, ali i prije svega parlamentarnoj većini i Vama lično, i mislim da od danas više nema dileme, Vi niste partner Evropske unije, čim niste partner Evropske unije ne možete biti partner ni građana Crne Gore, koji dominantno žele Crnu Goru kao narednu članicu Evropske unije i naravno ne možete biti partner naših institucija, prije svega Skupštine i Vlade Crne Gore.

Od danas ovo je kraj parlamentarne većine i Vlade Crne Gore ili je kraj evropskog puta Crne Gore. Mi ćemo morati jasno da se odredimo u odnosu na to. Vjerujem da su poruke iz Brisela shvatile i vaše kolege iz vladajuće većine, prije svega iz Pokreta Evropa sad, tamo ima ljudi koji su dugo godina diplomate i vjerujem da će ovu poruku vrlo jasno shvatiti. Naravno, vjerujem da će to shvatiti i predstavnici manjinskih naroda koji su u Parlamentu Crne Gore. Ako nijesu shvatili poruku reisa da podignu glavu i ne gledaju u travu, jer prema Briselu se ne ide gledajući u travu da možda da uzdignuta čela, ovako pod porukom iz Brisela možda obasjani suncem i polumjesecom, da sad ne ulazim u to, uskrate vama podršku, okrenu se na pravu stranu i pokažu da i dalje žele Crnu Goru u Evropskoj uniji. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (12.12.24 11:47:57)

Pošto ste me prozvali, gospodine Adžiću, želim da vam odgovorim, a to ne znači da Vi treba više da se javljate za riječ, jer ste proceduralno intervenisali, a nije bila nikakva ovdje povreda Poslovnika, nego ste imali onako reagovanje zbog građana Crne Gore.

Nijesam samo na jednoj adresi, nego na mnogim adresama gdje sam bio rekao da želim da Crna Gora uđe u Evropsku uniju uspravljene kičme, i slažem se sa ovim što je citirao reis, jednog velikog mislioca vezano za pognutu glavu. Zato niko ne treba da bude pognute glave ni mi, ni Bošnjaci, ni Crnogorci, ni Albanci, svi treba da budemo veoma uspravljeni.

Što se tiče samog sastanka o kome nijesam govorio ništa, govorio je Evropski parlament. Mogu da vam kažem da ćemo odraditi sve što je u našoj moći. Imam razumijevanja za ono što sam dobio iz Evropskog parlamenta, vezano za gospođu Metsoli i njene obaveze i ne mislim da je to direktno povezano sa bilo čim i da je to neka negativna namjera. Vrijeme je pred nama, vidjećemo kako će se održati Međuvladina konferencija, vidjećemo šta ćemo biti rezultat tog sastanka, ne vjerujem da Crna Gora neće napraviti veliki iskorak. Očekujemo ga svi u Crnoj Gori i svi u ovom Parlamentu radimo da Crna Gora postane, čim prije, članica Evropske unije. Dajem i lično doprinos tome zajedno sa poslaničkim klubom kome pripadam. Kao Parlament smo uradili puno, nije to mali posao koji je odradio ovaj Parlament, usvojili smo mnogo zakona, uradili smo ve što je u evropskoj agendi ove Skupštine. Kada se završe razgovori sa Evropskom unijom vidjećemo kakvi su rezultati, pa bih volio da tada raspravljamo je li dobro, ili je loše, a da sada ne izvlačimo prerano zaključke. Hvala vam.

Izvolite, gospodine Čoroviću.

JASMIN ČOROVIĆ (12.12.24 11:50:13)

Samo kratko, pošto se pominje i Bošnjačka stranka, a nijesmo, čini mi se, na dnevnom redu, samo da kažem, ono što je gospodin uvaženi reis kazao ne znam tačno na koga se odnosi, vjerovatno će on to i pojasniti, ali ono što sigurno znam jeste da je Bošnjačka stranka ponosna stranka i da je bošnjački narod ponosan narod, uzdignutog čela. Donosimo svoje odluke samostalno, za njih odgovaramo pred našim narodom, našim biračima i pred javnošću. Ako je problem što je Bošnjačka stranka u vlasti i ako će nas izlazak Bošnjačke stranke iz vlasti uvesti direktno u Evropsku uniju mi ćemo sutra da izađemo iz vlasti i da taj cilj postignemo. Nažalost, nije to tako i nažalost ovi spinovi koji se uporno pokušavaju nametnuti Bošnjačkoj stranci nadam se da to građani prepoznaju, vide, a Bošnjačka stranka će nastaviti uzdignutog čela da radi na dobrobit i bošnjačkog naroda i Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (12.12.24 11:51:19)

Gospodine Ćoroviću, hvala Vam na obraćanju i želim da Vam kažem da ste imali sjajan rezultat na prošlim lokalnim izborima u Beranama, što najbolje svjedoči u prilog ovome o čemu ste Vi govorili. Neki ne mogu ni da predaju liste u Beranama, ali žele da nam održe predavanje kako oni najbolje poznaju Crnu Goru i da su sve shvatili. Hvala vam.

Gospodine Zirojeviću, izvolite.

NIKOLA ZIROJEVIĆ (12.12.24 11:51:57)

Hvala, gospodine Mandiću.

Teško je govoriti poslije ove ljubavne idile, ali potrudicu se da i ja budem ovako romantičan. /upadice/ Apsolutno da jeste i potrudicu se da i ja budem makar približno romantičan.

Evo, o čemu se radi, kao predlagač ovih dopuna Zakona o unutrašnjim poslovima da kratko objasnim radi javnosti, a vjerujem da su kolegice i kolege upoznati o sadržini. Mi smo, na prijedlog Sindikata MUP-a i u komunikaciji sa njima, kolegica Milatović i ja, došli do ovog prijedloga dopuna Zakona o unutrašnjim poslovima. O čemu se u principu radi?

Tokom svoje profesionalne karijere postoje ljudi su ostvarivali staž osiguranja sa uvećanim trajanjem jedan dio njihove profesionalne karijere. To je ono što se u narodu uglavnom prepoznaje kao takozvani beneficirani radni staž. Gdje su oni došli do problema? Došli su do problema danas kada se pripremaju za odlazak u penziju, a njihove profesionalne karijere su ih dovele do nekih radnih mjesta na kojima oni u ovom trenutku ne ostvaruju ovaj beneficirani radni staž i to su u ovom slučaju određene pozicije u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Dakle, imali smo ljude koji su 10 ili 15 godina bili, recimo, policijski inspektori, kasnije su prešli na neka, dajem primjer, načelnička mjesta u Ministarstvu unutrašnjih poslova na kojima ne ostvaruju beneficirani radni staž i danas oni po ovim tzv. povoljnim uslovima shodno članu 180 Zakona o unutrašnjim poslovima ne mogu ići u penziju, a da im se uračuna ovaj beneficirani radni staž.

Kazao sam, ovi ljudi su kroz svoju profesionalnu karijeru obavljali veoma važne poslove, dominantno se starali o bezbjednosti građanki i građana Crne Gore od 90-ih, pa na ovamo i mislim da smo svi svjedoci, vi stariji mnogo bolje od mene, koliko su policijski službenici u svim tim godinama bili izloženi raznim problemima i koliko je bilo teško u nekim trenucima očuvati javni red i mir i bezbjednost građana Crne Gore. Oni su stali da su diskriminisani, po ovom osnovu. Kolegica Milatović i ja, a ona će svakako imati izlaganje nakon mene, smo u potpunosti saglasni sa njima, da su na ovaj način zaposleni u Ministarstvu unutrašnjih poslova diskriminisani. Sada se postavlja pitanje da li mi ovako zahvaljujemo ljudima koji su pola svog profesionalnog radnog vijeka štitili bezbjednost građana Crne Gore, da li je ovo odnos države Crne Gore, Vlade i resornog ministarstva prema ovim ljudima.

Moram da kažem, s obzirom da je ova inicijativa potekla iz Nikšića, pa neke od ovih ljudi poznajem i lično i sa njima sam razgovarao, neki od njih su se starali o bezbjednosti građanki i građana Crne Gore kada sam se ja rodio i prije toga. Kada sam se ja rodio, i prije toga, ovi ljudi koje sistem danas tretira na ovaj način diskriminiše su štitili javni red i mir, štitili su bezbjednost mene, moje porodice i svih nas ovdje u sali. Tako da mislim da je u najmanju ruku diskriminatorno, mislim da je u najmanju ruku nekorektno da se država i sistem na ovaj način odnose prema ovim ljudima. Mislim da njima treba priznati ovaj beneficirani radni staž koji su svojim časnim i poštenim radom i zalaganjem zaslužili uglavnom u policijskim strukturama, s obzirom da su ovi ljudi koji su dominantno iz policijskih struktura, bili su policijski službenici sa ovlaštenjima. Naš apel, nažalost kažem nijesam siguran da li u parlamentarnoj većini ima razumijevanja za ove ljude i za ovaj prijedlog dopuna zakona, ali vjerujem i nadam se da će sve poslanici i poslanici bez obzira na to iz koje političke partije dolazili imati osjećaja za ove ljude, imati razumijevanja, cijeniti sve ono što su oni kroz njihov dugogodišnji profesionalni angažman radili u Crnoj Gori. Da ćemo i njima omogućiti na osnovu onog prava koje su stekli, jer je beneficirani radni staž stečeno pravo između ostalog, da ćemo im dakle omogućiti da po

istim uslovima, kao što to mogu policijski službenici uz saglasnost direktora Policije da će i oni uz saglasnost resornog ministra na isti način moći da ostvare pravo na odlazak u penziju. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (12.12.24 11:57:01)

Hvala Vam, gospodine Zirojeviću.

Da li izvjestioci Odbora žele riječ? Konstatujem da ne žele.

Ko želi riječ?

Prva prijavljena je gospođa Sonja Milatović. Izvolite, gospođo.

SONJA MILATOVIĆ (12.12.24 11:57:22)

Poštovane građanke i građani Crne Gore, kao što ste čuli od kolege Zirojevića podnijeli smo Predlog zakona o dopuni Zakona o unutrašnjim poslovima. Predlog je došao kao rezultat komunikacije koja je trajala u kontinuietetu koju smo imali sa službenicima MUP-a od kojih konkretna dopuna i potiče. Da preciziram, komunicirali smo sa službenicima iz Nikšića koji su nas detaljno upoznali sa svojim položajem, odnosno koji su nam objasnili da su dovedeni u diskriminatorski položaj u odnosu na policijske službenike u dijelu koji se tiče odlaska u penziju. Riječ je o 24 službenika Ministarstva koji su u prethodnom periodu obavljali poslove za koje se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem. U vezi s tim pripremili smo predmetni predlog razumijući položaj u kojem se nalaze, želeći da izađemo u susret njihovoj inicijativi za koju smatramo, kao što je kolega Zirojević kazo da je na mjestu, naročito kad se uzme u obzir činjenica da zakon propisuje da unutrašnje poslove obavljaju policijski službenici i službenici Ministarstva unutrašnjih poslova.

Građani treba da znaju da je Vlada Crne Gore, na čelu sa Milojkom Spajićem, potrcala da da negativno mišljenje na naš Predlog zakona što podsjetiću vas nije bio slučaj sa spornim Zakonom o zastupniku Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava, jer je isti, vjerovatno, došao iz redova parlamentarne većine, pa iako je na više nivoa problematičan, Vlada na isti nije dala mišljenje tačnije odćutala ga je. Kao i cjelokupnu spornu situaciju sa nezakonitim razrješenjem bivše zastupnice i spornim imenovanjem sadašnje zastupnice. No za ovu Vladu, drage građanke i građani, to nije ništa novo i ptice na grani znaju da ova Vlada je toliko transparentna da se sve sporne zakone gura preko svojih poslanika kako bi izbjegla javnu raspravu. No, nakon savjetovanja poslanika od strane Vlade da ne glasaju za ovaj Predlog zakona vjerujem da su sve kolege u Skupštini Crne Gore dobile mejl od Sinidkata MUP-a koji se kako se u samom mejlu navodi podržali i Sindikat Uprave policije i Nezavisni sindikat Uprave policije kojim su zatražili amandmansko djelovanje kako bi se otklonila greška tehničke prirode. Govorim o mejlu koji je svima nama upućen 02.12.2024. godine i ovdje samo želim da upoznam crnogorsku javnost, ali i da podsjetim kolege u Parlamentu da smo 15. avgusta dobili dopis, kad kažem *da smo* mislim na sve poslaničke klubove u Skupštini Crne Gore od Sindikata MUP-a u čijim okvirima su oni tražili od svih poslanika u Skupštini Crne Gore da podnesu inicijativu za ovu dopunu. Mađutim, na kraju toj inicijativni izašli smo u susret kolega Nikola Zirojević i ja.

Kao ozbiljni i odgovorni ljudi kolega Zirojević i ja podnijeli smo amandman svjesni činjenice da smo ovdje da predstavljamo građane i da izazimo u susret njihovim inicijativama, naročito onda kad se osjećaju diskriminisano u državi u kojoj je diskriminacija, podsjetiću vas, zabranjena. Željela sam do samog kraja da vjerujem u to da nakon što smo amandmanskim djelovanjem otklonili grešku parlamentarna većina neće imati problem s tim da podrži ovu dopunu zakona iako dolazi iz redova opozicije. Međutim, nakon sjednica, Odbora koji su održani prije dva dana jasno je da ovaj Zakon neće dobiti podršku parlamentarne većine i jasno je da će se iz Skupštine Crne Gore poslati potpuno pogrešna poruka da se protiv diskriminacije ovdje bori deklarativno, a ne suštinski.

Ja sam, kao i kolega Zirojević i poslanici koji sjede ovdje sa ove strane, za razliku od mnogih u ovom Parlamentu, svjesna činjenice da mi ovdje prije i iznad svega predstavljamo građane i da zastupamo njihove najbolje interese. Ono što poslije svega čemu svjedočite uvažene građanke i građani treba da znate jeste da ovdje kompromis postoji samo onda kad parlamentarna većina donosi zakone koji su samo isključivo u njihovom interesu, odnosno koji odgovaraju njima, iz političkih ili nekih drugih razloga. Vjerovatno, uvažena gospodo čijoj smo inicijativi izašli u susret, želeći da vam pomognemo da dobijete ono što vam pripada, jer vi ne tražite ništa više od onoga na šta imate pravo, a to je da ne budete diskriminisani da je bar jedan od vas 24 službenika, ponavljam da je bar jedan otac, brat, tast, ujak, tetak, suprug nekoga od vlastodržaca vjerovatno bi ovaj zakon dobio podršku i to ne bilo kakvu već podršku apsolutne većine.

Međutim, želim do samog kraja da vjerujem da u ovoj parlamentarnoj većini ipak ima savjesnih pojedinaca koji će poslušati sebe, a ne diktat većine i koji će podržati ovo zakonsko rješenje, a i ako se to ne desi uvažene građanke i građani, a prije svega uvaženi službenici MUP-a, sreća po sve nas da vrijeme ovim

politikama koje se na ovaj način odnose prema vašim inicijativama na pozicijama vlasti istične te da će stvoriti prostor da i ovu nepravdu prema vama ispravimo. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (12.12.24 12:03:49)

Hvala Vam.

Sljedeći prijavljeni je gospodin Huter.

Izvolite, gospodine Huter.

OSKAR HUTER (12.12.24 12:03:55)

Hvala, predsjedavajući Mandiću.

Prije nego krenem sa diskusijom želim da Vam se obratim u pravcu onog što, čini mi se da se radi s intencijom, a to je da odbori se istovremeno odvijaju kada je i šednice plenuma. Tako da moram Vam priznati da nisam u prilici da budem na Odboru za turizam, đe imam što da kažem, jer sam ovđe i ovđe želim da diskutujem po temi na koju sam se prijavio. Isto tako kao što i vi danas sticajem okolnosti ne možete biti istovremeno u Briselu i voditi ovu šednicu. Nemoguće je biti na dva mjesta. U vezi s tim tražim i zahtijevam da se šednice odbora zakazuju u onom terminu kada će makar diskutanti koji su prijavljeni za diskusiju i najavljeni za diskusiju moći istovremeno biti na tom odboru, a nakon toga moći i da govore.

Uvažene građanke i građani Crne Gore, kolege poslanici, kako smo imali priliku da čujemo na odborima, konkretno na Zakonodavnom odboru i na Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu, tako i danas smo od predlagača čuli obrazloženje o Predlogu zakona o dopuni Zakona o unutrašnjim poslovima. Interesantna i pretenciozna su bila pojašnjenja kolega iz parlamentarne većine, to mislim upravo na ovim odborima koje sam pomenuo, đe se sa aspekta tumačenja intencije predlagača htjelo, na neki način, dovesti u zabludu cjelokupna javnost, odnosno ona javnost zainteresovana za ovaj predmetni zakon. Samo onaj koje nedobronamjeran ne vidi ili ne želi da vidi da se istim želi obezbijediti jednak tretman policijskih službenika i službenika u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Govorim na onim poslovima, na onom angažmanu za koji imaju pravo da budu jednako tretirani. Aktuelnim zakonskim propisima 24 službenika Ministarstva unutrašnjih poslova su dovedena u neravnopravan i diskriminatoran položaj u odnosu na službenike Uprave policije.

Članom 180 Zakona o unutrašnjim poslovima je jasno propisano da unutrašnje poslove obavljaju policijski i službenici Ministarstva unutrašnjih poslova. Usvajanjem Zakona o dopuni Zakona o unutrašnjim poslovima ćemo na odgovoran i pravičan način omogućiti svim službenicima koji su tokom svoje karijere bili angažovani na poslovima za koje je se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, da materijalizuju to stečeno pravo. Ovim zakonskim rješenjem se, što je veoma važno naglasiti, ne poklanja nekom nešto što mu ne pripada, već se tih 24 službenika Ministarstva unutrašnjih poslova neće uskratiti za ono što su zaradili. Valjda bi trebalo da nam je svima u interesu da zastupamo prava svih zaposlenih, u konkretnom slučaju prava službenika u Ministarstvu unutrašnjih poslova koja bi neusvajanjem predmetnog zakonskog rješenja bila povrijeđena. Koleginice Milatović, ne želim da vjerujem da do kraja sam rasprave će ono što su nam već rekli ostati tako, već da će se ljudi urazumiti i da će djelovati po ovom predlogu koji ste predložili gospodin Zirojević i Vi.

Stečena prava su subjektivna prava za koja se smatra da ne mogu biti derogirana, ograničena ili ostavljena bez pravne zaštite, teorija stečenog prava, izrazi nastojanja da se osigura primjena načela pravičnosti, načela zakonitosti, te posebno načela pravne sigurnosti. Čitajući materijal, konkretno mišljenje koje potpisuje predsjednik Vlade Miloško Spajić i očigledna samo kontadiktornost. Zapravo, da je nešto smisleno u svom ovom besmislu to bi tek bilo iznenađujuće. Zato molim sve poslanike redom da se manu ukrivanja iza navodnih tehničkih nedostataka, naravno ti su nedostaci i oklonjeni amandmansi, već da se odgovorno i ozbiljno pozabavimo sa svima koji su na ovaj ili na onaj način oštećeni ili uskraćeni. Nije valjda da će baš faliti na ova 24 službenika, jer reče nam izumitelj kalkulatora da CrnojGori ništa ne fali. Kalkulator je ipak nestao, a taj kalkulatorski odnos mogu reći bi se nastavio u konkretnom slučaju, ukoliko ljudi budu zakinuti za ono što im pripada.

Ipak, da se ne bavimo izjavama iz edicije citram - *laži lažo da se veselimo* već da se uozbiljimo i posvetimo se svakom pojedincu ovog društva. Iz opozicije smo podržali brojne zakone koji su iziskivali brojne korekcije i intervencije i nijesmo se upravljali time ko je predlagač zakona već je naš odnos bio mjera i tako će biti i ubuduće benefita koje kao društvo možemo kod njim imati.

Sa druge strane svejdočimo negativnom odnosu parlamentarne većine prema inicijativi koja dolazi sa adrese opozicije. To je jedini argument, jer drugi ne postoji i predlažem kompromisno rješenje, zanemarite ko su inicijatori, zanemarite da su inicijatori gospodin Zirojević i gospođa Milatović. Prepuštamo, uz njihovu dozvolu, vama ovu inicijativu i to je najmanje što možemo, ali ne uskraćujte službenicima Ministarstva

unutrašnjih poslova stečena prava. Ne dozvolite da zbog vaše sujete kolateral budu 24 službenika koja su diskriminisana, pored manjkavosti postojećeg zakonskog rješenja, i vašim sitnopartijskim uskogrudostima.

Hvala na razumijevanju i izvinjavam se za prekoračenje.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (12.12.24 12:10:46)

Hvala Vam.

Sada sljedeći prijavljeni je gospodin poslanik Darko Dragović.

Posljednja prijavljena za diskusiju je gospođa Aleksandra Despotović.

DARKO DRAGOVIĆ (12.12.24 12:10:58)

Hvala, predsjedavajući.

Slušajući moje kolege iz opozicije očekivao sam da konkretizuju ko je taj poslanik iz vladajuće većine koji je imao kritički pristup prema ovom predlogu zakona na Zakonodavnom odboru i Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu. Upravo sam to bio ja, gospodine Huter, tako da nema potrebe da se ne personalizujemo, a koje sam razloge naveo tada pokušaću i sad da obrazložim svoj stav, a nadam se da je to stav i parlamentarne većine.

Za početak, uopšte nemam taj problem sujete da prihvatim bilo koji predlog koji dolazi iz reda opozicije, a koji je dobar, koji je smislen, koji je kvalitetan i koji je u interesu građana Crne Gore. Takođe, imajući u vidu sadržinu dostavljenog Predloga dopune Zakona o unutrašnjim poslovima, kao ozbiljni parlamentarci i zastupnici interesa naroda obavili smo sastanak sa predstavnicima Sindikata Ministarstva unutrašnjih poslova i u jednom zaista kvalitetnom razgovoru usaglasili smo se da postoje problemi za tih 24 sadašnja službenika Ministarstvo unutrašnjih poslova i da treba da se nađe način da njih sada 24, a da li će u budućnost biti više to u ovom momentu ne znamo, ne treba da budu obespravljani. Da bih pojednostavio o čemu se radi, do 2012. godine određeni zaposleni policijski službenici imali su pravo na tzv. beneficirani radni staž, odnosno kako to član 180 Zakona o policijskim poslovima definiše poslovi na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem. Članom 180 sada važećeg zakona je propisano da izuzetno od uslova propisanih Zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje policijski službenik kojem na lični zahtjev i uz saglasnost direktora policije prestane radni odnos ima pravo na penziju ukoliko navršši najmanje 50 godina života i 30 godina staža osiguranja od kojih najmanje deset godina efektivno provedenih na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Drugi dio ove zakonske norme neću čitati, jer se ovaj drugi dio zakonske norme ne odnosi na službenike Ministarstva unutrašnjih poslova koji su predmet ovog predloga dopune Zakona o unutrašnjim poslovima. S obzirom da su to zaposleni koji su u Policiji radili najmanje do 2012. godine, a počevši od 2002. godine jer to je neki minimalni period u kojem bi imali pravo na beneficirani radni staž, odnosno deset godina beneficiranog radnog staža, kao jedan od uslova za ispunjenje ovih uslova za sticanje prava na privremenu penziju, mišljenja smo da je neophodno utvrditi koji su to još eventualno zaposleni koji bi stekli pravo na penziju u skladu sa ovim uslovima. Jer zbog čega bi u privilegovani položaj doveli samo trenutno zaposlene u Ministarstvu unutrašnjih poslova u odnosu na zaposlene u drugim sektorima koji su, takođe, ispunili ove uslove, bili policijski službenici u periodu do 2012. godine, radili najteže policijske poslove i zbog čega oni ne bi imali isto pravo kao i zaposleni u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Usaglasili bi se, možda, oko prava zaposlenih u Ministarstvu unutrašnjih poslova na sticanje i privremenu penziju da nije problem član 8 Zakona o Fondu PIO. Članom 8 se jasno kaže prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja stiču se, ostvaruju i koriste samo pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom i ne mogu se regulisati drugim propisima. Ponavljam, ne mogu se regulisati drugim propisima.

Činjenica je da je trenutno drugim propisom, Zakonom o unutrašnjim poslovima, regulisano pravo policijskih službenika na prijevremeni odlazak u penziju, shodno uslovima iz člana 180. Međutim, samtramo da u ovom momentu ni ovaj sadašnji član nije usaglašen sa pravnim propisima, odnosno, ovi uslovi ne trebaju biti definisani Zakonom o unutrašnjim poslovima, nego isključivo Zakonom od Fondu PIO. Tako Zakonom o Fondu PIO u članu 197 imamo sigurno dvadesetak izuzetaka kada zaposleni iz određenih oblasti stiču pravo na penziju nezavisno od opštih uslova koji su predviđeni, a to je 65 godina života i najmanje 15 godina osiguranja, odnosno 40 godina osiguranja i 62 godine života.

Stoga da ne bi, eventualno, rizikovali da Ustavni sud stavi i ovaj i eventualno sadašnji predlog, ako bi bio usvojen, van snage, jer nije usaglašen sa pravnim propisima, odnosno suprotan je članu 8 Zakona o Fondu PIO, sa ovoga mjesta pozivam i Vladu Crne Gore i resorno ministarstvo da riješi ovaj problem na način što će izmijeniti Zakon o Fondu PIO. Konkretno član 197 i ova prava koja su definisana Zakonom o unutrašnjim poslovima, a kojima nije mjesto o Zakonu o unutrašnjim poslovima budu jasno definisana u

Zakonu o Fondu PIO. Ipak, to je krovni i jedini propis koji može da definiše prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i samim tim predloži i način regulisanja problema zaposlenih u Ministarstvu unutrašnjih poslova, a po mom mišljenju i drugih zaposlenih u drugim organima i institucijama i privrednim društvima koji ispunjavaju uslove koji su sada definisani članom 180, odnosno kojima se daje pravo na privremenu penziju ukoliko su navršili najmanje 50 godina života i 30 godina staža i osiguranja od kojih najmanje deset godina provedenih na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Mislim da ćemo na taj način u cjelosti, trajno, ustavno i kvalitetno riješiti problem i policijskih službenika i službenika Ministarstva unutrašnjih poslova i svih drugih ljudi koji su bili službenici Uprave policije radili najteže policijske poslove imali beneficirani radni staž i da će na taj način svi oni ostvariti pravo na privremenu penziju.

Zbog toga, ponavljam sa ovog mjesta, ponovo pozivam i Vladu Crne Gore i nadležno Ministarstvo unutrašnjih poslova, kao i resorno ministarstvo, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, da ne dozvolimo da eventualno Ustavni sud stavim van snage u ovu normu da ništa ne postignemo, da niko ne ostvari benefite primjenom člana 180 Zakona o unutrašnjim poslovima, već da jednom zasnaga i sveobuhvatno se riješi problem koji su obrazložili cijenjeni poslanici Zirojević, Huter i gospođa Milatović i mislim da u tom slučaju ćemo ovo usvojiti jednoglasno. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (12.12.24 12:19:38)

Zahvaljujem, kolega Dragoviću.
Poslanik Oskar Huter se javio za riječ.
Izvolite.

OSKAR HUTER (12.12.24 12:20:01)

Uvaženi gospodine Dragoviću, nijesam odmah shvatio da li je Vaše izlaganje dio Vaše diskusije ili je bio dio replike upućene na moje izlaganje. Kako god, shvatio sam da ste se bavili mojim izlaganjem. Važnije bi bilo da ste se bavili pravima stečenim ovih ljudi o kojima je riječ.

Da, mislio sam upravo na Vas, Vi ste bili taj na koga sam mislio i onda kada sam započeo diskusiju Vi nijeste bili u sali. Iz tog razloga nijesam Vas pomenuo. Za razliku od Vas koji ste juče cijalno gledali u nas, a kada smo Vas pitali na koga mislite Vi ste rekli na sve one zaježljive i tamo negdje se sakrili, ja sam baš mislio na Vas. tako da nemate neku dilemu.

Vi ste bili na tom Zakonodavnom odboru, diskutovali ste, kolega Čarapića takođe je bio sa Vama, i nemamo nikakav problem. Suština je druga, gospodine Dragoviću, i u onoj Vašoj diskusiji ste rekli i sami priznali da su ljudi oštećeni, odnosno da će biti uskraćeni, čak ste rekli što će biti za one druge grupe, naravno parafriziram, i kolega Zirojević vam je dao priliku, pošto mi ne znamo te koji su oštećeni i nemamo problem da kažemo da nešto ne znamo, naravno, amandmanski djelujte i mi ćemo vam na to apriori podržati. Za svakoga ko je oštećen dajte da nađemo način. Pozdravljam ovo što ste rekli da preko PIO-a dođemo do toga rješenja, nije bitno kako ćemo doći, bitno je da ljudi ne budu uskraćeni za stečena prava. To je suština diskusije koju sam želio da pošaljem. Nađimo model da ljudima ne oduzmemo ono što im pripada. Oni su to zaradili, niko im to ne poklanja. Ne krijmo se iza zavrzlama, dajmo da se taj problem riješi. Toliko, hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (12.12.24 12:22:06)

Zahvaljujem, kolega Huter.
Imate pravo na komentar tri minuta.
Izvolite.

DARKO DRAGOVIĆ (12.12.24 12:22:12)

Gospodin Huter, sve i da hoću ne mogu amandmanski djelovati na pogrešan zakon. Očekivao sam da već ako toliko brigu imate za ova 24 službenika Ministarstva unutrašnjih poslova bar da je predlagač pročitao Zakon o Fondu PIO gdje je, ponavljam, jasno definisano da prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja se stiču i ostvaruju jer se koriste samo pod uslovom i na način utvrđen ovim zakonom i ne mogu se regulisati drugim propisima. Ovo nije samo kritika predlagača, ovo je kritika i predlagača osnovnog zakona i u skupštinskoj većini koja je i donijela ovakav Zakon o unutrašnjim poslovima, jer je suprotno imperativnim

odredbama Zakona o fondu PIO predviđjela uslove i način utvrđivanja prava iz penzijsko i invalidskog osiguranja propisom koji ne može biti osnov za takvo jedno pravo.

Što se tiče navodnog uzimanja nekom prava ne mislim da je ikome išta oduzeto na način kako je definisano to članom 180 Zakona o unutrašnjim poslovima, a ponavljam, ako već policijski službenici stižu pravo pod uslovima koji su definisani članom 180, volio bih da Ustavni sud i ovdje zauzme stav, ne vidim razloga da pod istim uslovima i svi ostali koji su 30 godina staža obavljali u Upravi policije, od čega deset godina efektivno provedenih na poslovima na kojima se staž i osiguranje računa sa uvećanim trajanjem, ne bi imali iste uslove. Ne gube beneficirani radni staž, a zbog čega, iz razloga što će im on biti uračunat kad steknu uslove za starosnu penziju.

Međutim, da im stvorim uslove da biraju hoće li u privremenu penziju od 50 godina, ili u starosnu sa 65, u zavisnosti da li se to u pojedinačnom slučaju kome više isplati. Da li mu se više isplati da ide na posao, pa da prima određenu zaradu ili mu se isplati da prima penziju. Ali ne znači da to pravo na beneficirani radni staž koje je stekao će mu biti izgubljeno zato što će moći samo u starosnu penziju jer pilikom sticanja uslova za starosnu penziju će mu biti uračunat beneficirani radni staž. Tako da nema potrebe da uvodimo bilo koga u zabludu.

Ponavljam i iz svog prvo izlaganja, pozivam i Vladu Crne Gore i Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo rada i socijalnog staranja da isprave, po mom mišljenju, ovakvu jednu neustavnu normu i da isključivo Zakonom o Fondu o PIO budu jasno definisana prava zaposlenih u Ministarstvu unutrašnjih poslova, u Upravi policije i drugi zaposleni koji su radili u Upravi policije i stekli uslov koji je definisan članom 180 sadašnjeg Zakona o unutrašnjim poslovima. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (12.12.24 12:25:32)

Zahvaljujem, kolega Dragoviću.

Pravo na komentar, u ime predlagača, poslanik Zirojević.
Izvolite.

NIKOLA ZIROJEVIĆ (12.12.24 12:25:40)

Hvala, potpredsjedniče.

Mislim, kolega Dragoviću, da bi prvo bi bilo dobro da se dogovorite vi iz parlamentarne većine, jeste li imali vi uvid u ovaj akti ili nijeste. Juče čujemo na Odboru da nijeste, danas čujemo da ste imali sastanke sa Sindikatom MUP-a i da ste o ovome razgovarali. To bi bila prva informacija koju bih htio da dobijemo, pogotovo kada koristite termine kao obmanjivanje javnosti itd. Dakle, da li ste juče obmanjivali javnost, kad ste tvrdili iz parlamentarne većine da nijeste imali uvid u ovaj dopis Sindikada MUP-a, ili danas obmanjujete javnost kad kažete da ste se sa njima sastajali.

Nemamo mi uopšte problem, kolega Dragoviću, evi ni kolega Huter, kao ni ja, vjerujem ni koleginica Milatović da kažemo da ste Vi bili protiv ovoga i na Zakonodavnom odboru, odnosno na Zakonodavnom nijeste, nego na matičnom Odboru, ali mislim da to trebate Vi da uradite. Mislim da trebaju građanke i građani, mislim da trebaju ovi ljudi da čuju Vas. Mislim da je veoma dobro da Vas čuju, a ne da ja to prepričavam. Govorili ste o nekim drugim zaposlenima koji su, takođe, ostvarivali beneficirani radni staž, a sad se nalaze na druim pozicijama. Ja sam Vam juče rekao, definišite te ljude da mijenjamo zakone da i njima omogućimo. Ovo je Zakon o unutrašnjim poslovima, on ne može tretirati zapošljenje u drugim resorima, ali može tretirani zapošljene u Ministarstvu unutrašnjih poslova i dajte da riješimo problem ovim ljudima. Nema njih 200.000 nego 24. Dajte da riješimo problem ovim ljudima, jer jesu diskriminirani, i sami ste rekli ukoliko ove dopune zakona prođu stavićemo u privilegovani položaj zaposlene u MUP-u u odnosu na neke druge. To znači da su zaposleni policijski službenici u privilegovanom položaju i u odnosu na zaposlene u MUP-u i u odnosu na sve ostale. Dajte da ispravljam ovu diskriminaciju korak po korak kad već ne možemo sve odjednom.

Drago mi je i da ste korigovali stav u odnosu na Vaš stav s Odbora, ali ću da Vas pitam sa kojim ja Darko Dragovićem danas razgovaram? Sa onim koji je juče na Zakonodavnom odboru glasao za ovo rješenje ili sa ovim koji danas tvrdi da je neustavan. Zašto ste na Zakonodavnom odboru, kao pravnik, podržali rješenje za koje danas na plenumu tvrdi da je neustavno, čitav zakon neustavan, dopune neustavne, a vi juče na Zakonodavnom odboru veliko da. Kolega Dragoviću, u neskladu ste sami sa sobom i mislim da je to ozbiljan problem. Ali još ozbiljniji problem ovo što ste kazali da pozivate Ustavni sud da se bavi ovim pitanjima. Znaite šta će da nam se desi kolega Dragoviću? Ako Ustavni sud kaže ovo nije ustavno e onda ni ovi policijski službenici koji sad mogu neće moći da odu u penziju po privilegovanim uslovima. Dok se tamo parlamentarna većina ne nakani da donose neki zakon i da riješi taj problem.

Podsjetiću Vas, imali smo mi sličan problem sa restitucijom, imali smo mi sličan problem sa plaćanjem carine obveznicama, pa su ljudi skoro godinu dana čekali i trebaju li sad ovi ljudi da čekaju godinu dana kad Ustavni sud obali rješenje da se vi nakanite da donesete novo? Mislim da to ne treba da ide tako. Ovi ljudi čekaju, ovim ljudima, kolega Dragoviću, život prolazi, ovi ljudi možda više ne mogu da rade, možda nijesu u stanje više da rade, oni imaju pravo da po povlašćenim uslovima idu u penziju, oni imaju beneficirani radni staž i vi im ovakvim stavom to onemogućujete. To trebaju dobro da čuju, ja ću vam sada samo, i time završavam potpredsjedniče, pročitati poruku koju sam upravo dobio zbog ove diskusije.

Čovjek je prije dva mjeseca pošao zbog zdravstvenih problema, po sadašnjem zakonu u penziju, po povoljnim uslovima. M4 obrazac je dobio do 31.12.2023. godine, ne mogu da mu izdaju obrazac za 2024. godinu zato što su prešli na centralni obračun 05.09. Vi ste pravnik pa znate što je posljedica ovoga, kolega Dragoviću. Čovjek ima umanjen staž za 2024. godinu, što znači da mu je manja penzija, kolega Dragoviću, što znači da je ono časno i pošteno zaradio radeći u sektoru bezbjednosti ne može da ostvari.

Kolega Dragoviću, zbog toga dajte da podržimo mi ove ljude, pozitivno je što ste Vi pokazali da ste spremni da korigujete stav od juče, iako ste ga korigovali u negativnom smjeru, ali mislim tim trendom da bi se danas mogli da obrnete na drugu stranu pa da ipak glasate za ovo zakonsko rješenje, bilo bi jako dobro i za Vas i za ove ljude.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (12.12.24 12:30:40)

Zahvaljujem, kolega Zirojeviću.
Sada komentar ima poslanik Dragović.
Izvolite.

DARKO DRAGOVIĆ (12.12.24 12:30:47)

U pravu ste, ako Ustavni sud stavi van snage ovu odredbu svaki službenik Uprave policije koji nije iskoristio pravo na penzionisanje shodno članu 180 Zakona o unutrašnjim poslovima neće moći da se penzioniše. To je tačno, a to nije niti moja niti Vaša krivica. Taj propust ne ispravlja vaš Predlog izmjena i dopuna Zakona o unutrašnjim poslovima. Ne vidim zbog čega mene kritikujete i meni spočitavate to kakve su posljedice, eventualne odluke Ustavnog suda. Ne vidim zbog čega bih ja bio kriv što zbog eventualne odluke Ustavnog suda, da je ne prejudiciram, neko ne bi mogao da ostvari pravo po osnovu neustavne odredbe. Pozivam i izvršnu vlast i nadležno ministarstvo da ne dođem u situaciju o kojoj Vi pričate, da ne dođemo u situaciju da Ustavni sud, eventualno, stavi van snage, ovu odredbu pa ljudi koji su očekivali i imali legitimno očekivanje da odu u privremenu penziju primjenom ovih uslova i članom 180 ne ostvare to pravo. Upravo mislim da je moja diskusija uperena u tom pravcu pozitivna i u interesu tih ljudi da ne dođemo upravu tu situaciju da je neko iskoristio to pravo, a da drugi službenici to pravo ne mogu da iskoriste zbog, eventualnog, stava Ustavnog suda.

Druga stvar nije tačno da sam promijenio bilo kakvo mišljenje što se tiče mog izlaganja na Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu. Kako sam tada kritikovao vaš predlog propisa tako ga i dan danas kritikujem tako ga i sad kritikujem. Upravo razloge koje sam isticao juče na Odboru, a to je i kolega Huter primijetio, ističem i danas, ističem ih ovdje, a u međuvremenu, što ste me vi uputili na predstavnike Sindikata u Ministarstvo unutrašnjih poslova od održane sjednice Odbora pa do dana danas, kao ozbiljan političar i kao neko ko vodi brigu o interesima građana sam održao sastanak sa tim ljudima, utvrdio o čemu se radi, koji su problemi i predložimo načine na koji taj problem može da se riješi. Ne smatram da je rješenje problema 24 službenika Ministarstva unutrašnjih poslova način na koji ste vi ovo predložili, jer smatram da je neustavan. Činjenica je da koliko god to bilo pravedno, ako smatram da je neustavno ne mogu ga podržati. Mislim da je krajnje korektno predložiti način na koji ovaj problem može da se riješi. Mi upravo tražimo način na koji ovaj problem može da se riješi. Tačno je da sam glasao na Zakonodavnom odboru da je u skladu sa Ustavom, međutim nakon jedne ozbiljne i kvalitetne debate sa vama i slušajući vas promijenio sam mišljenje. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (12.12.24 12:34:05)

Zahvaljujem, kolega Dragoviću.
Sada molim koleginicu Aleksandru Despotović da uzme riječ.
Izvolite.

Poštovani građani i građanke,

Danas raspravljamo o Prijedlogu zakona o dopuni Zakona o unutrašnjim poslovima. Meni je veoma drago što danas raspravljamo o zakonu koji dolazi kao prijedlog opozicije, prosto iz razloga da se vidi da opozicija, da ljudi koji sede u ovim klupama i te kako znaju i te kako predlažu suvisla i dobra rješenja u interesu svih vas.

Da sam u pravu govori više činjenica, a to je da sve one zakone na kojima smo radili i gdje smo davali određene sugestije, govorili da ne treba da idu u dalje procedure nakon toga bili su vraćeni od strane predsjednika ili od strane Evropske komisije. Navešću samo neke, kao što je Zakon o akcizama na mirna vina, kao što je Zakon o povećanju PDV-a, kao što je Zakon o sigurnosti snabdijevanja naftnim derivatima, Zakon o izmjeni Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju i niz drugih koje ja danas ne mogu nabrojati, a koji idu u prilog dokazu teze da ovdje sede znaveni ljudi koji misle o interesima građana i koji kada daju svoja suvisla i dobro osmišljena rješenja zaista to rade onako kako treba. Dragi građani, mislim da ste vi najbolji svjedoci ovoga što sam danas rekla.

Sa druge strane sada slušam ovdje pravno slovo od onih koji, koliko me pamet služi, a služi me i te kako dobro, da nam drže pravne lekcije oni koji su ubjeđivali kako se Ustav može mijenjati bilateralnim sporazumima. Zaista nijesam očekivala da će nam danas cijelih 10 do 15 minuta držati predavanje o tome šta treba raditi sa PIO i šta treba raditi u ovom slučaju kada govorimo o prijedlogu dopune zakona. Takođe, sjećam se da je isto kolega koji je sada govorio o PIO-u isto predlagao zakon da bi određenom sudiji Ustavnog suda produžio mandat na poziciji predsjednika Ustavnog suda. Gle čuda, kada je javnost digla svoj glas protiv toga sve se umirilo i toga više nije bilo.

Takođe, kada smo govorili o pravnim normativima, kada smo govorili o zakonskim rješenjima to smo radili na način kako treba, a ne na ovaj način da pravimo pravne vratolomije onda kada je to politički ispravno. O tome govorimo i danas smo svjedočili upravo prije par minuta kada neki ljudi koji su se zalagali za sve ovo što sam naprijed iznijela danas drže nama ovdje pravne lekcije šta može a šta ne može.

Dalje, ako govorimo o ovom zakonu i ovom prijedlogu zakona moramo reći da ova Vlada očigledno slabo čita, jer je brže bolje potrčala da ovaj zakon vrati, a ne čita, jer je trebala videti kako je tekla reorganizacija 2013. godine u javnim upravama, šta se desilo 2013. godine, da smo u Ministarstvu unutrašnjih poslova dobili pet - šest jedinica i šta se sad desilo? Da ovaj pravnik nije danas objasnio građanima šta se ključno desilo, desilo se to da oni koji su obavljali dužnosti do 2012. godine reorganizacijom 2013. godine su prešli na mjesta koja nijesu imala beneficirani radni staž. Šta se traži dopunom zakona? Da imaju te povlašćene uslove isto kao ovi iz Policije jer su i oni u periodu od deset godina, do reorganizacije 2013. godine, obavljali te poslove. Oni ne traže nešto preko koljena, traže ono što im pripada i to pravnik treba da nam dobro objasni. Nijesam čula da je on pomenuo reorganizaciju 2012. i 2013. godine. Pa ljudi sede u Vladi i treba da čitaju dokumenta. Čitate li vi dokumenta? Evo ja sam kao poslanik iščitala sva dokumenta i vidim ovu reorganizaciju i jasno mi je potpuno na osnovu čega su kolege predložile ove izmjene i dopune zakona. Dakle, nema pravnih vratolomija, nema danas ćemo ovako sutra onako, nego se pozivamo na dokumenta. Ova 24 čovjeka koja su sada ostvarila to pravo ostvarila su ga u skladu sa svim principima pravnim koji postoje.

Ako ova Vlada to odbija zato što je opozicija predložila, onda je dovoljno rekla o sebi i rekla je odlično, jer ja očekujem, dragi građani, da za jedno 20 dana kada misle da ste to zaboravili, oni predaju ovaj amandman da bi se pokazali kako brinu o vama. Danas, evo čuh ali ni jedno pravno i dobro obrazloženje ne čuh zašto se ovaj zakon odbija. Meni ništa nije jasno, a tek kako vama nije jasno, građani moji dobri. Čujete nas dobro, ali znate šta je problem, nikako odobriti dopunu zakona od opozicije da se ne bi potvrdila hipoteza da je opozicija konstruktivna, da misli dobro evropskom putu Crne Gore i da je vazda na putu Crne Gore. Ne pravimo pravne vratolomije, ne kažemo danas jedno sutra drugo, ključni smo na tom putu da mislimo dobro evropskoj Crnoj Gori.

Moram priznati, iz današnje vizure poludeцениjske vladavine oslobodioca, mogu da kažem da ova opozicija jeste opozicija koja misli dobro Crnoj Gori, ali nije loše da se poslije ove poludeцениjske vlasti oslobodioca prišetimo tadašnje opozicije koja je, ako metaforički kažem bila noga u vratima evropskome putu Crne Gore, zato što je bila protiv svih onih donesenih odluka koje su Crnu Goru vodile u Evropsku uniju. Čini mi se da je i danas ta noga u vratima jer kao što vidimo neće biti zatvorena četiri nego će biti zatvorena tri poglavlja. Zato, dragi građani i građanke, mislim da vam je jasno ko ostaje priljezan putu Evropske unije, ko sa njega ne skreće, ko jasno daje na znanje da vodi brigu o vama i o vašim interesima i mislim da ova parlamentarna većina treba da se vrati i da čita, i da izvršna vlast čita i da vidi da ova dopuna zakona je potpuno opravdana. Molim vas, da je ovaj komentar pravnika iz parlamentarne većine meni kao poslanici unio potpuno neka nesuvisla objašnjenja, a mogu tek zamisliti kako je jasno građanima i građankama koji nas slušaju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (12.12.24 12:41:49)

Zahvaljujem, kolegice Despotović.
Imate pravo, u ime predlagača, na komentar. Izvolite.

NIKOLA ZIROJEVIĆ (12.12.24 12:41:59)

Javio sam se za proceduru, tehnički. Prvo da iskoristim priliku da pozdravim ministrra finansija sa saradnicama, posebno uvaženu gospođu Jovetić.

Obraćam se Vama potpredsjedniče, kolega Dragović je u svom izlaganju iznio jednu neistinu i veoma mi je žao što je nakon toga pobjegao iz sale, ali mi je sada jasno zašto. Ja sam odmah nakon što je rekao da je poslije odbora imao komunikaciju sa Sinikatom MUP-a provjerio tu informaciju sa predsjednikom Sindikata MUP-a koji mi je kazao da ta informacija nije tačna i da kolega Dragović nije imao nikakvu komunikaciju ,niti u fizičkom smislu uživo, niti putem elektronskih uređaja sa predstavnicima tj. sa predsjednikom Sindikata MUP-a što bi bilo logično, koji su bili inicijatori dopuna ovog zakona. Mislim da je ovo veoma važno, da građanke i građani znaju i mislim da je veoma važno da čuju i ovi ljudi na koje se ovo odnosi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (12.12.24 12:43:04)

Zahvaljujem, kolega Zirojeviću.

Mislim da kolega Dragović nije pobjegao jer nije mogao da pretpostavi da ćete Vi uzeti riječ, pošao je prije nego što ste se Vi javili, eto samo da objasnimo.

Izvolite, kolegice Milatović.

SONJA MILATOVIĆ (12.12.24 12:43:20)

Predsjedavajući, samo ću kratko da razjasnim neke stvari zbog navoda koji su se ranije čuli.

Dakle, Zakon o unutrašnjim poslovima jasno propisuje da unutrašnje poslove obavljaju i policijski službenici i službenici Ministarstva unutrašnjih poslova, pa je nekako logično da upravo ovaj zakon treba da definiše status i jednih i drugih i policijskih službenika i službenika Ministarstva unutrašnjih poslova. Još jednom ću da podsjetim građanke i građane, da su svi poslanički klubovi 15.08.2024. godine dobili dopis od Sindikata Ministarstva unutrašnjih poslova u okviru kojeg su inicirali ove izmjene. Do dana današnjeg nijedan klub poslanika nije radio na ovoj konkretnoj dopuni, izuzev Kluba poslanika Demokratske partije socijalista i Socijaldemokrata, čiji smo kolega Zirojević i ja predstavnici, niti Vlada, naravno.

Ono što još želim da razjasnim. Sigurno me parlamentarna većina koja je u ovom proteklom periodu zakone mijenjala onako kako se njima prohtjelo i kako im je bio ćef, neće učiti na koje zakonsko rješenje treba da reagujem i da djelujem. Na odborima smo, građanke i građani, tražili od poslanika vlasti da podnesu amandmane na naše zakonsko rješenje kako bi isto učinili boljim, jer su na odborima kandidovali da postoje još neke grupe koje su iz nekog njima poznatog razloga diskriminisane. Amandmani do dana današnjeg nijesu podnešeni, što mi daje za pravo da vjerujem u to da jedini cilj vladajuće većine jeste da odbije ovaj opozicioni predlog. Pošto se ovdje čulo da mi nekoga dovodimo u zabludu želim da poručim građankama i građanima da niti kolega Zirojević niti ja podnošenjem bilo koje zakonske inicijative, odnosno predloga zakona, građanke i građane ne dovodimo u zabludu, baš kao što ih ne dovodimo u zabludu na način što uredno ne prijavljujemo svoju imovinu i svoje zarade ASK-u, naprotiv, to radimo u svim zakonskim rokovima, prijavljujemo sve što zaradimo i sve što imamo i sve što smo u životu stekli, jer građanke i građani imaju pravo da imaju uvid u naše imovinske kartone, što ne bih rekla da je slučaj sa pojedincima u ovoj sali. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (12.12.24 12:45:46)

Zahvaljujem, uvežena kolegice Milatović.

Ovo nije bila procedura, ali zbog javnosti imamo širinu i toleranciju da kažete sve što imate.

Da li predstavnik predlagača želi završnu riječ? Želi.

Gospodin Zirojević.

NIKOLA ZIROJEVIĆ (12.12.24 12:46:00)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Nije bila nešto duga rasprava i žao mi je iskreno što ovo zakonsko rješenje tj. ove dopune nijesu izazvale veću pažnju naših koleginica i kolega iz parlamentarne većine. Žao mi je što nijesmo čuli ni mišljenja ostalih klubova poslanika i hoću da kažem da vjerujem da će makar neki od njih razumjeti potrebu ovih ljudi i da će makar neki od njih prepoznati da ovo zakonsko rješenje jeste dobro, da ovo zakonsko rješenje ispravlja jednu diskriminaciju i da ovo zakonsko rješenje pozitivno utiče na živote onih ljudi koji bi pod ovim uslovima trebali da pođu u penziju.

Kao što je koleginica Milatović upravo i rekla, mi smo, čini mi se, negdje od kraja avgusta ove godine imali svi pred sobom dopis Sindikata MUP-a. Taj dopis je prosljeđen i Vladi i resornom ministarstvu i svim ostalim činiocima i evo do dana današnjeg samo smo se koleginica Milatović i ja sjetili da pokušamo da nešto uradimo da riješimo problem koji imaju ovi ljudi i da izađemo u susret njihovim potrebama. Baš kao što je cijenjena koleginica Despotović rekla, da im obezbijedimo samo i isključivo ono što su zaradili, ništa više od toga. Ono što su pošteno zaradili i ono što im pripada.

Danas smo čuli, i drago mi je zaista zbog toga, osjećam se na neki način i privilegovano, da školovani pravnici, advokati mijenjaju mišljenja o pravnoj stvari na osnovu mog izlaganja, koji nemam veze sa pravom, koji sam po struci inženjer, mislim da to dovoljno pokazuje o ozbiljnosti mog rada i o tome koliko se detaljno bavim ovim poslom tako da evo koristim priliku i da se zahvalim na tom priznanju koje mi je kolega iz parlamentarne većine odao. Da kažem još jednom, od avgusta mjeseca do dana današnjeg od strane parlamentarne većine, od strane Vlade apsolutno ništa po pitanju realne potrebe ovih ljudi da dobiju ono što su časnim i poštenim radom zaradili. Iz tog razloga vas pozivam sve da ne gledamo ko je predlagač ovoga zakona, da ne pokušavamo da uberemo političke poene ili da ih nekome uzmemo, da podržimo ono što je dobro, kao što smo mi iz opozicije više puta podržali neka rješenja za koja smo mislili da su dobra i podržavaćemo i ubuduće, sve što je u interesu građana ćemo podržati. Mislim da na taj način treba da razmišlja i parlamentarna većina, mislim da je ovaj zakon jedan od takvih akata koji bi trebali da dobiju podršku svih 81 poslanika u ovom domu, mislim da ovaj zakon nema neki negativan uticaj na budžet Crne Gore, apsolutno ga nema, pogotovo ako uzmemo u obzir izjavu premijera da državi ništa ne fali i drago mi je ako je tako. Ako joj ništa ne fali ne vidim zašto je problem da se obezbijede sredstva za ove ljude, a definitivno usvajanje ovih dopuna Zakona o unutrašnjim poslovima imali bi veoma, veoma pozitivne efekte na inicijatore, stvarne inicijatore, suštinske, dakle, zaposlene u MUP-u koji ne mogu da ostvare svoje pravo.

Želim ovom prilikom da se zahvalim Sindikatu MUP-a sa kojim smo imali veoma korektnu i veoma profesionalnu saradnju, koji su bili tu u svakom trenutku da izađu u susret svakome našem pitanju i dodatnom pojašnjenju i tako dalje. Mislim da je ovo primjer na koji način svi poslanici trebaju da rade, da se bavimo realnim problemima ljudi i da odgovaramo na sve one upite koje bilo koja građanka ili građanin nama pošalju da to vrlo ozbiljno shvatimo i da u komunikaciji sa tim ljudima, bez obzira da li oni bili sindikati ili neke druge organizacije ili pojedinci, da izlazimo u susret ovakvim zahtjevima i da se trudimo da ljudima što je više moguće pomognemo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BORIS PEJOVIĆ (12.12.24 12:50:13)

Zahvaljujem, kolega Zirojeviću.

Konstatujem da je pretres završen, izjasnićemo se nakndno.

Sada ću dati pauzu od 15-ak minuta, a nakon toga nastavljamo.

Sljedeća tačka dnevnog reda je Predlog fiskalne strategije Crne Gore za period od 2024. godine do 2027. godine.

Zahvaljujem i nastavljamo za 15 minuta.

PREDSJEDNIK ANDRIJA MANDIĆ (17.12.24 14:18:08)

Kolege poslanici,

Imamo dva glasanja, odnosno dvije tačke dnevnog reda sa Pete sjednice, pa onda prelazimo na utvrđivanje dnevnog reda za Šestu sjednicu.

Nastavljamo **Petu sjednicu Drugog redovnog zasijedanja**. Stekli su se uslovi da pređemo na izjašnjavanje o predlozima akata o kojima smo obavili pretres.

Prvi je Predlog zakona o dopuni Zakona o unutrašnjim poslovima. Odlučuje se većinom glasova svih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu.

Izvolite, glasajte.

Zaključujem glasanje. Glasalo je 68 poslanika - 21 za, niko nije bio protiv i 47 uzdržanih. Objavljujem da nije prihvaćen predlog zakona u načelu.

Imamo sledeće glasanje, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore. Odlučuje se većinom glasova svih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite, kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje. Glasala su 62 poslanika - 62 za, niko nije protiv i niko nije bio uzdržan. Objavljujem da prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Zakonodavni odbor je odlučio da predloži Skupštini da utvrdi postojanje razloga da ovaj Zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore". Razlozi za predloženu odluku uslovljeni su razlozima hitnosti, odnosno potrebom donošenja ovog zakona u cilju zatvaranja pregovaračkog poglavlja 7 - Pravo intelektualne svojine.

Stavljam na glasanje postojanje razloga da ovaj Zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore". Izvolite, kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje. Glasalo je 66 poslanika - 66 za, niko nije bio protiv, niko nije bio uzdržan. Objavljujem da je Skupština utvrdila postojanje razloga da ovaj Zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite, kolege, glasajte.

Zaključujem glasanje. Glasalo je 66 poslanika - 66 za, niko nije bio protiv, niko nije bio uzdržan. Objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore.

Moramo ponovo zbog naše tehnike da damo pauzu od par minuta, a onda prelazimo na utvrđivanje dnevnog reda za Šestu sjednicu Drugog redovnog zasijedanja.